

BIULETYN

URZĘDU

PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Urząd Patentowy PRL - na podstawie art. 33 i art 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) - dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego” o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie” podane są w układzie klasowym według symboli Int Cl³ i zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21.XII.1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, poz. 4) zawierają następujące dane:

- oznaczenie klasy i podklasy według symboli III edycji międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj int. Cl.³,
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy - jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
- imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
- miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
- imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
- tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
- skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazują wynalazek lub wzór użytkowy,
- liczbę zastrzeżeń.

Po wykazie ogłoszeń w układzie klasowym według symboli Int. Cl.³ podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielanie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art 26 ust. 3 u.ow.), Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego osoby trzecie mogą:

- 1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzić z nich odpisy;
- 2) w terminie sześciu miesięcy - nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach pod adres: Urząd Patentowy PRL - 00-950 Warszawa, skr. poczt 203, Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

- a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego”, w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer strony,
- b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy PRL podaje do wiadomości konta w NBP:

1. Urząd Patentowy PRL - NBP V **O/M** w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 77 - opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
opłaty za skargi i odwołania.
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej - NBP V **O/M** w Warszawie
konto: **1052-2583-222** cz. 54 dz. 7 rozdz. 7811
§ 45 - wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw
§ 44 - wypłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe.
3. Urząd Patentowy - NBP V **O/M** w Warszawie konto: 1052-2583-13-32 - wpłaty za powołanie biegłego.

Warunki prenumeraty:

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz Urzędy pocztowe i doręczyciele - w terminie do dnia 25 listopada na rok następny. Cena prenumeraty rocznej - 5200 zł.

Jednostki gospodarki społecznej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”. W miejscowościach zaś, w których nie ma **Oddziałów** RSW - w urzędach pocztowych. Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa konto NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-139-11. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Egzemplarze archiwalne można nabywać w Urzędzie Patentowy PRL - Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, Al. Niepodległości 188, skr. poczt. 203, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Numer oddano do składu w kwietniu 1982 r. Ark. wyd. 9,5; ark. druk. 8,5. Papier druk. sat. kl. V, 71 g, 61X86. Nakład 3070+25 egz.

Cena zł 200,-

INDEKS 35326

Olsztyńskie Zakłady Graficzne im. Seweryna Pieniężnego - 10-417 Olsztyn, ul. Towarowa 2. Lz. 589

BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 27.09.1982 r.

Nr 20 (230) Rok X

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce I. Wynalazkach do opatentowania II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNAŁAZKI

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

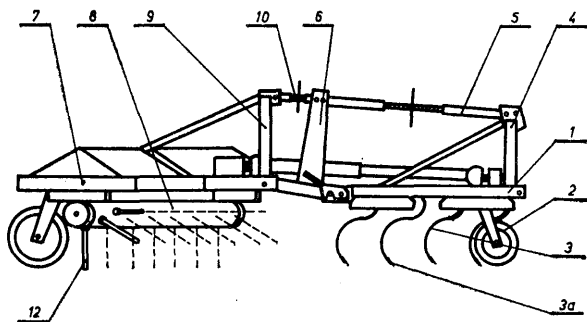
A01B P. 230351 25.03.1981

Akademia Rolnicza w Poznaniu, Poznań, Polska (Jan Kozicz, Stanisław Podsiadłowski, Wojciech Szychowiak, Leszek Piechnik, Zbigniew Błaszkiwicz, Zbigniew Dratwa, Stanisław Jankowiak).

Urządzenie do usuwania kamieni z pól uprawnych

Celem wynalazku jest opracowanie urządzenia pozwalającego usuwać kamienie z powierzchniowej warstwy gleby bez zniszczenia jej struktury.

Urządzenie do usuwania kamieni z pól uprawnych zawierające osadzony w ramie nośnej bęben zgarniacza z palcami nagarniającymi mocowanymi wzdłuż linii śrubowej jednorzędowo lub wielorzędowo i mające nastawne elementy jezdne, charakteryzuje się tym, że ma zespół penetratorów stałych (3) i penetratorów sprężystych (3a) osadzonych względem siebie przestawnie w co najmniej dwóch prostopadłych do kierunku jazdy rzędach, mocowanych w naczepowej ramie nośnej (1) połączonej z ramą (7) bębna zgarniacza (8) za pośrednictwem obrotowo mocowanej podstawy łącznika różnicującego (6), którego swobodny koniec zmostkowany jest regulowanym ciągnem (5) z ramieniem (4) przedniej części ramy (1) i poprzez nastawne ciągnio (10) z wahaczem (9) ramy (7) bębna zgarniacza (8), którego palce nagarniające (12) mają korzystnie w części roboczej przekrój trójkąta o jednej krawędzi skierowanej nożowo do kierunku działania. (2 zastrzeżenia)

A01C P. 230215 17.03.1981

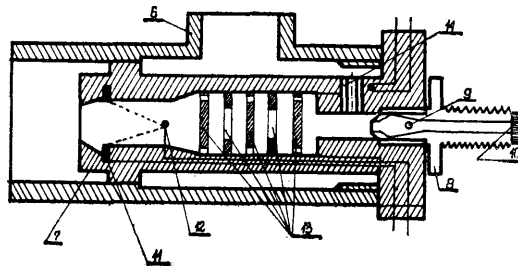
Kombinat Ogrodniczy „Leonów”, Niemce, Polska (Andrzej Bogusławski, Jerzy Łabędzki, Jerzy Wrona).

Urządzenie do płynnego nawożenia upraw

Celem wynalazku jest opracowanie urządzenia do płynnego nawożenia upraw szklarniowych, foliowych i polowych, które pozwalałoby uzyskać roztwór o dowolnym stężeniu z dokładnością do 0,01%, niezależnie od zmian ciśnienia i przepływu.

Układ hydrauliczny tego urządzenia zawiera jako element wykonawczy pompę dozującą lub zamiennie inne urządzenie regulacyjne oraz specjalną głowicę mieszającą, którą instaluje się w końcowej części tego układu. Głowica ta ma w korpusie (6) umieszczoną tuleję (7) o zmiennym przekroju. Tuleja (7) wyposażona jest w zawór zwrotny (9), filtr (10), czujnik elektryczny składający się z elektrod (11) i (12) oraz ruchomo osadzone pierścienie mieszające (13).

(3 zastrzeżenia)

A01F A01D P. 234015 T 26.11.1981

Akademia Rolniczo-Techniczna w Olsztynie, Olsztyn, Polska (Ryszard Myhan, Waław Misiak).

Wytrząsacz klawiszowy kombajnów zbożowych

Celem wynalazku jest opracowanie wytrząsacza klawiszowego z przeznaczeniem do stosowania w kombajnach zbożowych dla lepszego oddzielenia ziarna od słomy.

Wytrząsacz charakteryzuje się tym, że klawisz (1) połączony jest z resorem (6) w dwóch punktach, w jednym poprzez sworzeń (2), w drugim zaś poprzez sworznie (3) i (5) oraz wahacz (4), a w środkowej części resor (6) połączony jest z obudową łożyska (7) osadzonego na wykorbieniu wału korbowego (8).

(1 zastrzeżenie)

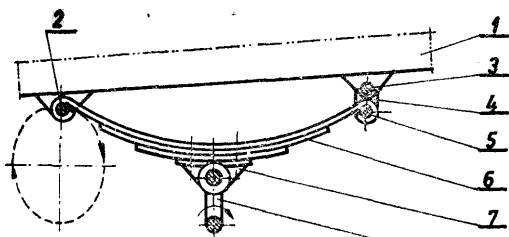

Fig. 2

A01N P. 234278 17.12.1981

Pierwszeństwo: 18.12.1980 - Węgry (nr 3036/80)

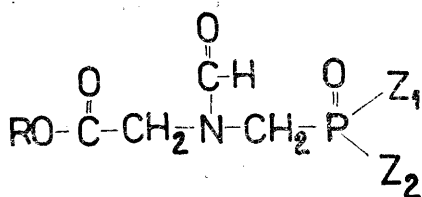
Északmagyarországi Vegyiművek, Sajóbány, Węgry.

Srodek zwiększający odporność roślin uprawnych na zimno

Celem wynalazku jest zwiększenie bezpieczeństwa upraw.

Srodek zawiera jako substancję czynną jeden lub więcej związków o podanym wzorze, w którym n oznacza liczbę całkowitą 2 do 5, a R_1 , R_2 i R_3 oznaczają każdy atom wodoru lub grupę C_{1-3} alkilową i R_3 oznacza jeszcze wolną parę elektronów lub addycyjne sole takich związków z kwasami, w ilości 0,01 do 70% wagowych, łącznie z 30 do 95% wagowymi jednego lub więcej stałych i/lub ciekłych rozcieńczalników i 0,1 do 15% wagowymi jednej lub więcej substancji powierzchniowo czynnych i/lub dodatków.

(8 zastrzeżeń)

Wzór 1

A01N P. 235118 17.02.1982

Pierwszeństwo: 08.01.1981 — St. Zjedn. Am. (nr 223469)
08.01.1981 — St. Zjedn. Am. (nr 223470)

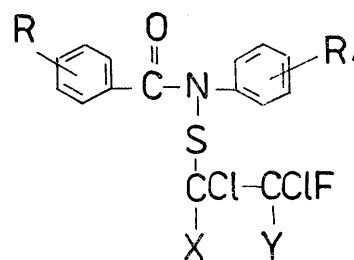
Stauffer Chemical Company, Westport, Stany Zjednoczone Ameryki.

Srodek grzybobójczy

Celem wynalazku jest opracowanie nowego działającego kontaktowo i układowo środka grzybobójczego.

Cechą środka jest to, że jako czynną substancję zawiera nowy N-chlorowcoalkilotiobenzanilid o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy o 1—5 atomach węgla, rodnik chlorowcoalkilowy o 1—3 atomach węgla, atom chlorowca, grupę $-\text{NO}_2$, rodnik alkoksylowy o 1-2 atomach węgla, R_1 oznacza atom wodoru lub grupę cyjanową, X i Y oznaczają atomy chloru albo fluoru, przy czym gdy R_1 oznacza atom wodoru, wówczas X i Y są różne, a gdy R_1 oznacza grupę cyjanową, wówczas X i Y oznaczają atomy chloru.

(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

A01N P. 235247 26.02.1982

Pierwszeństwo: 27.02.1981 - St. Zjedn. Am. (nr 238,915)

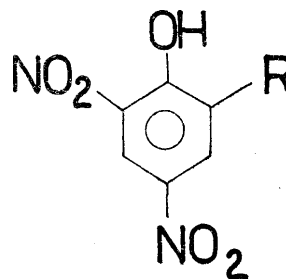
Stauffer Chemical Company, Westport, Stany Zjednoczone Ameryki (Reed Alden Gray).

Srodek chwastobójczy zawierający antidotum

Celem wynalazku jest zminimalizowanie stopnia uszkodzenia upraw w czasie stosowania środków chwastobójczych.

Srodek chwastobójczy zawiera tiokarbaminian jako substancję chwastobójczą i związek o wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy zawierający 1—4 atomów węgla, jako antidotum substancji czynnej środka.

(7 zastrzeżeń)

Wzór 1

A01N C07D P. 235287 02.03.1982

Pierwszeństwo: 03.03.1982 - St. Zjedn. Am. (nr 240331)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

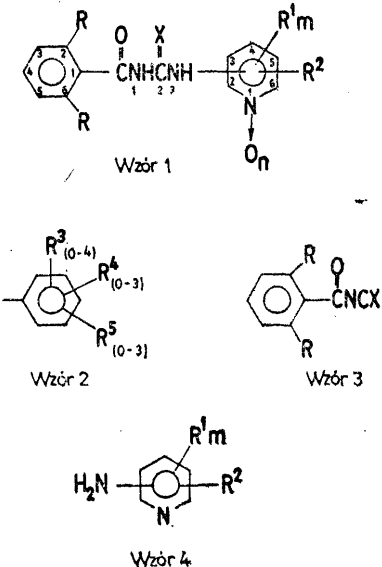
Srodek owadobójczy oraz sposób wytwarzania nowych pochodnych 1-benzoilo-3-(arylopirydylo)mocznika

Przedmiotem wynalazku jest srodek owadobójczy i sposób wytwarzania nowych pochodnych 1-benzoilo-3-(arylopirydylo)mocznika.

Cechą środka według wynalazku jest to, że jako substancję czynną zawiera związek o ogólnym wzorze 1, w którym każdy z podstawników R niezależnie oznacza atom wodoru, bromu, chloru lub fluoru albo grupę $-\text{CH}_3$ lub $-\text{OCH}_3$, przy czym gdy jeden z podstawników R oznacza atom wodoru, wówczas drugi z nich ma inne znaczenie niż atom wodoru, a ponadto gdy jeden z podstawników R oznacza atom fluoru lub grupę metoksyłową, to drugi z nich ma znaczenie inne niż atom wodoru, X oznacza atom tlenu lub siarki, n oznacza zero lub 1, każdy z podstawników R^1 niezależnie oznacza atom chloru lub bromu albo grupę CH_3- lub CH_3CH_2- , m oznacza zero, 1 lub 2, a R^2 oznacza rodnik fenyłowy o ogólnym wzorze 2, w którym R^3 oznacza atom bromu

chloru lub fluoru, R^4 oznacza grupę $-\text{CF}_3$, $-\text{OCF}_3$, $-\text{OC}_2\text{F}_5$, $-\text{OCF}_2\text{CF}_2\text{H}$ lub SCF_3 , R^5 oznacza grupę metylową, etylową, metoksyłową, etoksyłową, SCH_3 lub SCH_2CH_2- .

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że pochodną benzoilową o ogólnym wzorze 3, w którym R i X mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z pochodną pirydoloaminy o ogólnym wzorze 4, w którym R^1 i R^2 , m i n mają wyżej podane znaczenie, i ewentualnie otrzymany produkt przeprowadza się w dopuszczalną w rolnictwie sól addycyjną z kwasem, poddając go reakcji z odpowiednim kwasem. (11 zastrzeżeń)

A01N P. 235388 10.03.1982

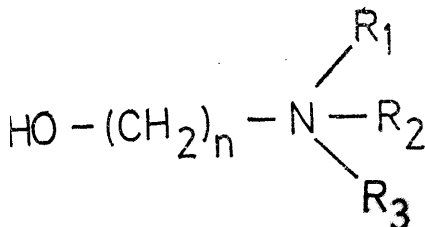
Pierwszeństwo: 11.03.1981 — St. Zjedn. Am. (nr 242810)

Monsanto Company, St. Louis, St. Zjedn. Ameryki.

Środek chwastobójczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka chwastobójczego działającego szczególnie skutecznie po wzejściu roślin.

Środek chwastobójczy, który oprócz nośnika i/albo rozcieńczalnika zawiera substancję czynną, charakteryzuje się tym, że jako czynną substancję zawiera nową pochodną N-formylo-N-fosfonometyloglicyny o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub niższy rodnik alkilowy, Z_1 oznacza grupę o wzorze XR_1 , w którym X oznacza atom tlenu lub siarki i R_1 oznacza atom wodoru, niższy rodnik alkilowy lub rodnik fenylowy, albo Z_1 oznacza grupę o wzorze NR_3R_4 , w którym R_3 i R_4 są jednakowe lub różne i oznaczają atomy wodoru lub niższe rodniki alkilowe, Z_2 oznacza grupę o wyżej opisanym wzorze NR_3R_4 albo grupę o wzorze YR_2 , w którym Y oznacza atom tlenu lub siarki i R_2 oznacza atom wodoru, niższy rodnik alkilowy lub rodnik fenylowy, przy czym gdy R_2 oznacza rodnik metylowy, a X i Y oznaczają atomy tlenu, wówczas R_1 ma znaczenie inne niż rodnik fenylowy, a gdy Z_2 oznacza grupę $-\text{N}(\text{C}_2\text{H}_5)_2$, wówczas R_1 ma znaczenie inne niż rodnik metylowy, zaś gdy X i Y oznaczają atomy tlenu, wówczas żaden z podstawników R, R_1 i R_2 nie oznacza niższego rodnika alkilowego. (1 zastrzeżenie)

A01N P. 235460 16.03.1982

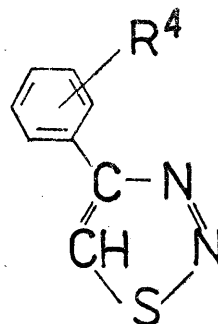
Pierwszeństwo: 16.03.1981 - St. Zjedn. Am. (nr 244419)

Stauffer Chemical Company, Westport, St. Zjedn. Ameryki (Joanna Keng-Hsin Hsu, Arnold D. Gutman).

Środek chwastobójczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka chwastobójczego o przedłużonym działaniu, co pozwala na jednorazowe stosowanie środka chwastobójczego w dłuższym okresie czasu.

Czynne chwastobójczo tiolokarbaminiany stosuje się w postaci środka chwastobójczego o przedłużonym działaniu w połączeniu z pewnymi 4-fenyl-1,2,3-tiadiazolami o wzorze 2, w którym R^1 oznacza grupę trójfluorometylową lub grupę o wzorze $-\text{OC}(\text{O})\text{NH}-\text{R}^3$, w którym to wzorze R^3 oznacza grupę alkilową o 1-3 atomach węgla, grupę fenylową lub grupę fenylową podstawioną jednym lub kilkoma podstawnikami wybranymi z grupy obejmującej atom chlorowca i grupę trójfluorometylową. (7 zastrzeżeń)

Wzór 2

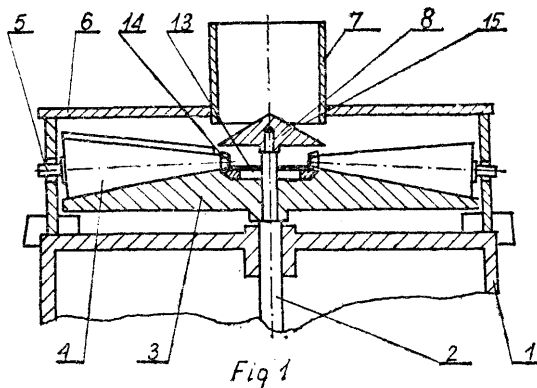
A22C P. 230184 16.03.1981

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jan Kny-szewski, Edward Dunajski).

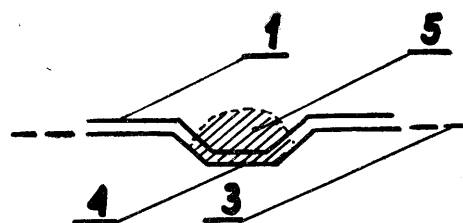
Urządzenie do odskorupiania kryła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji urządzenia do odskorupiania kryła, która pozwalałaby na uzyskanie czystego produktu oddzielonego od pancerzy.

Urządzenie wyposażone jest w tarczę (3) osadzoną na wale napędowym (2), walki (4) ze skrobakami oraz odbieralniki odskorupionych mięśni i skorup kryła. Tarcza (3) ma kształt ściętego stożka o kącie nachylenia tworzącej do 10°, na której położone są stożkowe walki (4) o długości 200 do 400 mm ułożyskowane na osiach (5) połączonych z pokrywą (6)

urządzenia. Na końcu wału napędowego (2), nad wałkami (4), umieszczony jest element stożkowy (8), który usytuowany jest w środku wlotu (7) i tworzy szczelinę wlotową (15) o szerokości 25 do 100 mm.
(5 zastrzeżeń)

A22C P. 235213 24.02.1981

Pierwszeństwo: 25.02.1981 - RFN (nr P 3106992.4)

Nordischer Maschinenbau Rud. Baader GmbH+Co KG, Lubeka, Republika Federalna Niemiec.

Sposób oddzielania pożywienia od części niestrawnych oraz urządzenie do oddzielania pożywienia od części niestrawnych

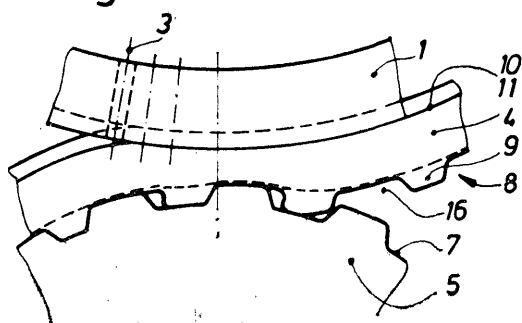
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności oddzielania pożywienia od części niestrawnych.

Wynalazek dotyczy sposobu i urządzenia do oddzielania pożywienia od części niestrawnych, zwłaszcza stałych i zdolnych do płynięcia cząstek składowych masy pożywienia połączonych wewnątrz ze sobą, a w szczególności tłuszczu i białka wchodzącego w skład mięsa zwierząt ciepłokrwistych lub ryb od niestrawnych ich części, takich jak ścięgna, skóra i kości, poprzez przepuszczenie tej masy przez strefę wygniatania utworzoną przez dociskanie elastycznej taśmy dociskowej (4) o obwodzie zamkniętym do obwodowej powierzchni bębna perforowanego (1).

Istotę sposobu według wynalazku stanowi to, że przeznaczoną do oddzielania masę poddaje się nierównomiernie narastającemu naciskowi.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że taśma dociskowa (4) na swej przeciwnej względem bębna perforowanego (1) powierzchni wewnętrznej (8) ma zęby (9) o kształcie trójkąta lub trapezu o przekroju poprzecznym, jak w pasku zębatym.
(11 zastrzeżeń)

Fig. 2

A23B P. 230186 16.03.1981

Kombinat Opakowań Blaszanych Lekkich „OPAKOMET”, Kraków, Polska (Małgorzata Szuperska, Andrzej Szuperski, Maria Taborska, Zygmunt Skalny).

Sposób mocowania anody aluminiowej do puszki konserwowej

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu mocowania anody aluminiowej do puszki konserwowej, w celu zabezpieczenia zawartości konserw przed przebarwieniami siarczkowymi, tak aby ścianka puszki nie uległa uszkodzeniu.

Sposób polega na tym, że aluminiową anodę w postaci płytki (1), najkorzystniej w kształcie prostokąta, zwężonej i przetłoczonej rowkowo w części środkowej przylutowuje się przy pomocy cyny (5) do rowkowego przetłoczenia (4) w stalowej blaszce denka (3) puszki.
(2 zastrzeżenia)

A23J P. 231042 T 01.12.1981

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego - Akademia Rolnicza w Warszawie, Warszawa, Polska (Stanisław Gwiazda, Kyoko Saio).

Sposób otrzymywania spożywczych koncentratów białkowych z zielonych części roślin

Celem wynalazku jest zwiększenie wydajności otrzymywania białek w procesie wytwarzania spożywczych koncentratów białkowych.

Sposób ten polega na tym, że do wyciśniętego soku z zielonych części roślin dodaje się flokulanty, ogrzewa do temperatury 34—45°C, wytrąconą z roztworu frakcję chloroplastów oddziela się na drodze wirowania, a z przezroczystego brązowego soku wytrąca się spożywcze białka cytoplazmatyczne przez podgrzanie do temperatury około 75°C lub zakwaszenie do około pH 3,5, otrzymany osad białkowy po odwirowaniu płucze się rozcieńczonym kwasem HCL o pH 4,5, a następnie suszy się rozpyłowo lub liofilizuje.
(1 zastrzeżenie)

A23K P. 233957 T 23.11.1981

Centralne Laboratorium Przemysłu Ziemniaczanego, Poznań, Polska (Leonard Mężyński, Mieczysław Otworowski).

Sposób otrzymywania paszy

Celem wynalazku jest opracowanie korzystnego pod względem technicznym i ekonomicznym sposobu wytwarzania paszy na bazie nie wykorzystywanych dotąd odpadów ziemniaczanych.

Sposób otrzymywania paszy polega na tym, że ujednolicone mechanicznie odpady ziemniaczane z produkcji suszów w postaci miazgi poddaje się fermentacji mlekowej do uzyskania pH poniżej 5,6.

Następnie podfermentowaną miazgę zadaje się moczniakiem w ilości 3—15 części wagowych na 100 części wagowych suchej masy odpadów i całość kondycjonuje się w ciągu 1—4 godziny, podgrzewa i suszy na suszarce walcowej do zawartości nie więcej niż 13% wody. Do podfermentowanej miazgi dodaje się chlorek sodowy i fosforan dwuwapniowy w ilości ogółem nieprzekraczającej 7 części wagowych na 100 części wagowych suchej masy odpadów ziemniaczanych.
(2 zastrzeżenia)

A24B P. 230217 17.03.1981

Centralne Laboratorium Przemysłu Tytoniowego w Krakowie, Kraków, Polska (Jacek Zborowski, Edward Kuter, Jan Drwięga, Paweł Burmistrz, Łucja Obrońnicka, Zofia Kozińska).

Sposób uszlachetniania krajanki i żył tytoniowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uszlachetniania sosowanej krajanki z żył tytoniowych, co pozwalałoby na stosowanie jej w produkcji wysokogatunkowych wyrobów tytoniowych w dość dużym udziale do 15% tytoniowych składników recepturalnych.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że krajankę z żył tytoniowych poddaje się sosowaniu

zaprawą wzbogaconą kompozycją aromatyzującą, która wytrzymuje obróbkę termiczną krajanki z żył w zakresie od 80 do 150°C, nadając jej pożądaných cech smakowo-aromatycznych. (1 zastrzeżenie)

A47G P. 234936 03.02.1982

Pierwszeństwo: 03.02.1981 — St. Zjedn. Am. (nr 231,187)

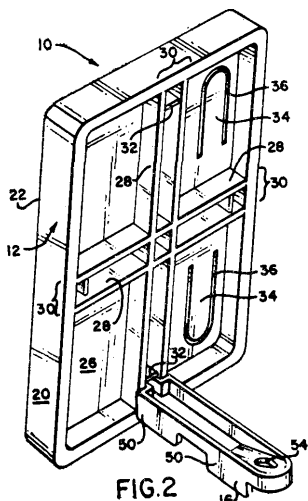
Dart Industries Inc. Los Angeles, Stany Zjednoczone Ameryki (Robert H. C. M. Daenen).

Ramka do obrazków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia użyteczności ramki.

Ramka charakteryzuje się tym, że ma zasadniczą ramkę (12) mającą główny człon podporowy (20) i obwodowy element graniczny (22) wystający w przybliżeniu prostopadle od strony przedniej i tylnej członu podporowego (20). Strona tylna (26) członu podporowego (20) ma wiele występów (28) umiejscowionych środkowo względem tej strony tylnej i wystających wzdłuż zasadniczo linii prostej pomiędzy przeciwległymi powierzchniami wzdłuż wspomnianego elementu granicznego (22). Występy (28) mają integralne zastawki (32) usytuowane poprzecznie od nich w miejscach znajdujących się blisko elementu granicznego (22).

Ramka ma okienko umieszczone na przedniej stronie członu podporowego, przy czym to okienko zawiera obwodowy wieniec, który kontaktuje się z elementem granicznym (22) dla utrzymania ramki (12) i okienka w stanie z mocowanym ale rozdzielnie, a także ma wieszak (16) posiadający podłużny korpus, od którego odstają rozstawione elementy (50) oraz uchwyty (54). (10 zastrzeżeń)

A61B P. 230316 25.03.1981

PAN Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej, Warszawa, Polska (Jan Gonstał, Anna Mioduszevska).

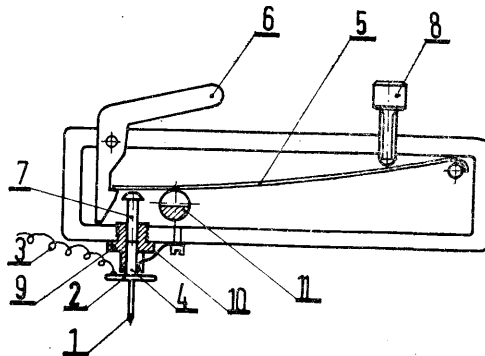
Igłowa elektroda reagująca zmianę potencjału elektrycznego na zmiany pH środowiska

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia dużej wytrzymałości oraz sprężystości elektrody przy jednocześnie bardzo małej jej średnicy.

Elektroda ma wymienną igłę (1) o wyznaczonej długości zagłębienia, osadzoną w mechanizmie wyrzutowym. Pokryta warstwą metalu, korzystnie antymonu, metalowa igła (1), korzystnie ze stopu platyny z irydem, jest osadzona w uchwytowej tulei (4) zamocowanej rozłącznie w przewodnicy (9) uderowego mechanizmu wyrzutowego. Na igłę (1) nałożony jest przesuwny kołnierz oporowy (2) z przewodem elek-

trycznym (3). Kołnierz oporowy (2) wyznacza żadaną długość igły (1), zależną od wyznaczonej głębokości wnikiwania w tkanke.

Mechanizm wyrzutowy jest wyposażony w zamocowaną do korpusu płaską sprężynę (5) o regulowanym naprężeniu za pomocą pokrętkła (8) i krzywki (11). Jeden koniec sprężyny (5) jest oparty na dwupołożeniowej dźwigni spustowej (6). (2 zastrzeżenia)

A61M P. 233705 06.11.1981

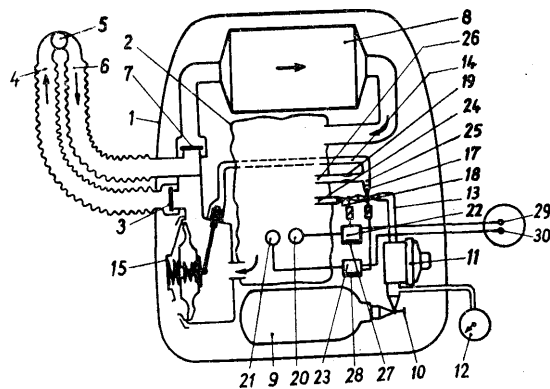
Pierwszeństwo: 13.03.1981 - RFN (nr 3109658.1)

Drägerwerk Aktiengesellschaft, Lübeck, RFN (Jörg Winkler, Hans Matthiessen, Ernst Warncke, Adalbert Pasternack).

Ochronny sprzęt oddechowy o zamkniętym obiegu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, w której zapewnione będzie w przypadku uszkodzenia sterowania, automatyczne przełączenie na zasilanie dodatkowe powietrzem do oddychania.

Sprzęt oddechowy według wynalazku charakteryzuje się tym, że tlenowy przewód zasilający (13) połączony z jednej strony poprzez reduktor ciśnienia (11) z butlą (9) uzupełniającą niedobór tlenu, z drugiej strony połączony jest przez zawór magnetyczny (18) i przez przewód (24) z workiem (2) do oddychania, przy czym zawór (18) sterowany jest czynnikiem (20) tlenowym urządzenia regulującego (22). Przewód zasilający (13) jest ponadto połączony z workiem (2) drugim obwodem przepływu, w skład którego wchodzi zawór (17) sterowany czynnikiem (21) urządzenia regulującego (23) oraz przewód (14) łączący się z automatem płucnym (15) i przewód (26) z urządzeniem dozującym (19). (5 zastrzeżeń)

A62B P. 233949 T 20.11.1981

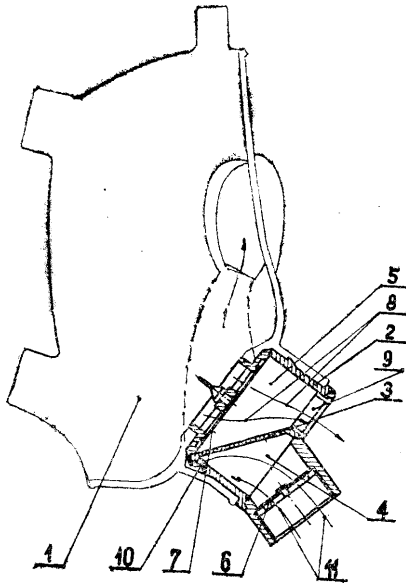
Główny Instytut Górniczo, Katowice, Polska (Jan Walczyński, Bolesław Meinhardt).

Maska przeciwgazowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji, umożliwiającej zastosowanie ma-

łogabarytowego zespołu oddechowego, o niskich kosztach wytwarzania.

Maska (1) ma jeden zintegrowany zespół oddechowy w postaci cylindra (2), przedzielonego wewnątrz ukośną przegrodą (3). Przegroda (3) tworzy z jednej strony komorę wdechową (4) z wdechowym zaworem (6) w podstawie przedniej części cylindra (2), a z drugiej strony komorę wydechową (5) z wydechowym zaworem (7) w podstawie jego tylnej części. Przegrodę (3) stanowi wygięta kołowo wkładka mająca w przybliżeniu kształt ściętego stożka, którego szersza podstawa jest zamknięta wydechowym zaworem (7), a węższa jest połączona z wylotowym otworem (9) w cylindrze (2). Wokół szerszej podstawy stożka w pobocznicy cylindra (2) są wykonane otwory (10) łączące komorę wdechową (4) z wnętrzem maski (1).
(2 zastrzeżenia)

A63C

P. 235177

22.09.1981

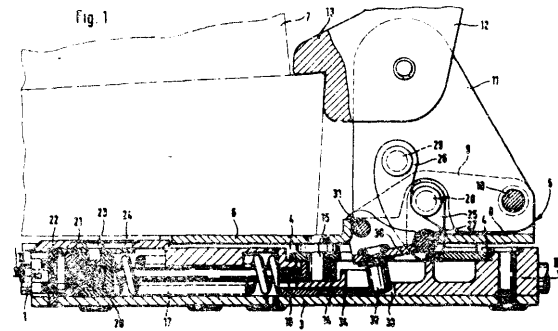
Pierwszeństwo: 26.02.1981 - RFN (nr P. 3107230.5)

Marker-Patentverwertungsgesellschaft mbH., Baar, Szwajcaria.

Uchwyt pięty w bezpiecznikowym wiązaniu nart

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która przejąłaby całą funkcję bezpiecznikową wiązania.

Uchwyt pięty w bezpiecznikowym wiązaniu nart z bezpośrednim lub pośrednim powiązaniem podstawy uchwytu z nartą wyposażony jest w ruchome sanie (5) przesuwne w kierunku poprzecznym do osi wzdłużnej narty w stosunku do swojego normalnego położenia. Sanie (5) są stale obciążone sprężyną przytrzymującą. W uchwycie pięty zastosowany jest uchwyt podeszwy (13), stanowiący część automatu piętowego (12) umieszczonego między dwiema szczękami wzdłużnymi (11) osadzonymi wychylnie na saniach (5).
(11 zastrzeżeń)

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01D

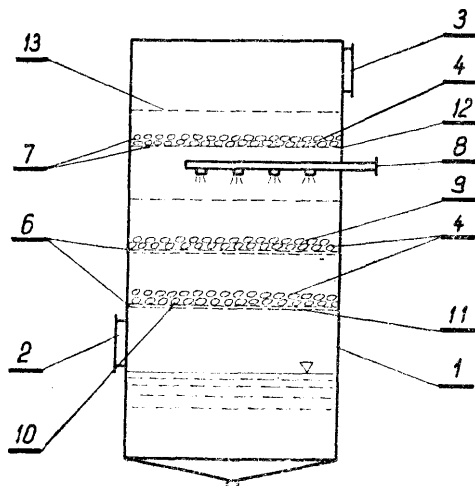
P. 230162

13.03.1981

Olkuska Fabryka Naczyni Emaliowanych, Olkusz, Polska (Stanisław Krocak, Kazimierz Mrówka, Grażyna Baranowska, Michał Jarząbek, Bernard Kałuża).

Pluczka barbotażowo-fluidalna do oczyszczania gazów zimnych i gorących

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wymiany masy i ciepła urządzeń do oczyszczania gazów zimnych i gorących.

Pluczka barbotażowo-fluidalna do oczyszczania gazów zimnych i gorących posiada następujące po sobie półki (6) sitowe lub szczelinowe na których znajduje się warstwa fazy stałej (4) o różnorodnych kształtach geometrycznych zwłaszcza kulistym o wielkości kul (9) do 50 mm średnicy. Udział powierzchni swobodnej otworów (10) półki (6) do jej całkowitej powierzchni (11) wynosi 50%.
(1 zastrzeżenie)

B01D

P. 230220

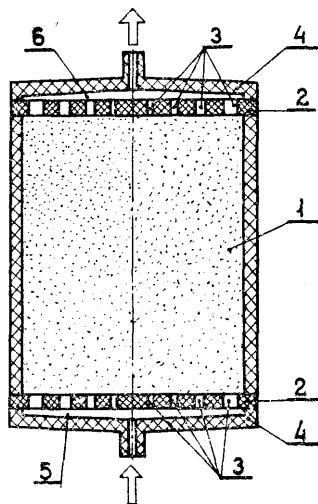
19.03.1981

Polska Akademia Nauk, Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej, Warszawa, Polska (Janusz Milewski).

Kolumna przepływowa do wymiany masy zwłaszcza dla krwi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania równomiernego przepływu płynu przez sorbent w kolumnie przepływowej do wymiany masy.

Przedmiotem wynalazku jest komora kolumny podzielona na strefy (1), (5), (6) za pomocą wkładek perforowanych (2) o zmiennej oporności hydraulicznej w zależności od spadku ciśnienia w strefie (5) i (6) głowicy (4) przy czym wkładki (2) usytuowane są pomiędzy strefą (5/1) i (1/8). Otwory (3) wkładek (2) są nierównomiernie rozmieszczone na płaszczyźnie od środka wkładki.
(2 zastrzeżenia)

B01D

P. 230347

25.03.1981

Zakłady Górniczo-Hutnicze „Orzeł Biały”, Piekary Śląskie, Polska (Zdzisław Buchwald, Zygmunt Szulc, Barbara Krajewska, Andrzej Poloczek, Ryszard Skrzyś, Zbigniew Stolarski, Henryk Przybylski, Zdzisław Lazar).

Sposób wychwytywania chlorowców i ich związków z wywiewanej atmosfery hal procesów przemysłowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia sposobu oraz zwiększenia wydajności wychwytywania chlorowców z gazów przemysłowych.

Wynalazek dotyczy sposobu wychwytywania chlorowców i ich związków z wywiewanej atmosfery hal procesów przemysłowych przez płukanie w płuczkach strumienia wywiewanych gazów cieczą pochłaniającą. Sposób polega na płukaniu strumienia wywiewanych gazów koloidalną zawiesiną krzemianu glinowego w wodzie przy zawartości 1,0—8,0 g krzemianu w 1 l zawiesiny. (2 zastrzeżenia)

B01F

P. 230196

18.03.1981

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Marian Gałązka).

Sposób wytwarzania emulgatora do emulsji kosmetycznych typu olej w wodzie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy stabilności oraz przenikania przez skórę emulsji kosmetycznych typu olej w wodzie.

Wytwarzanie emulgatora według wynalazku polega na stopieniu estrów kwasów tłuszczowych z gliceryną ewentualnie glikolami, wprowadzeniu stopionych kwasów tłuszczowych C_{16} — C_{18} , po czym przy ciągłym mieszaniu dodaje się do mieszaniny reagującej wodny roztwór wodorotlenku metali alkalicznych o stężeniu 30—50% wagowych i ewentualnie zawierający jedno, dwu lub trójetanoloaminę, przy czym mieszaninę reagującą utrzymuje się w temperaturze 70—80°C. (1 zastrzeżenie)

B01J

P. 230315

25.03.1981

Polska Akademia Nauk, Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej, Warszawa, Polska (Maciej Zborowski, Janusz Milewski).

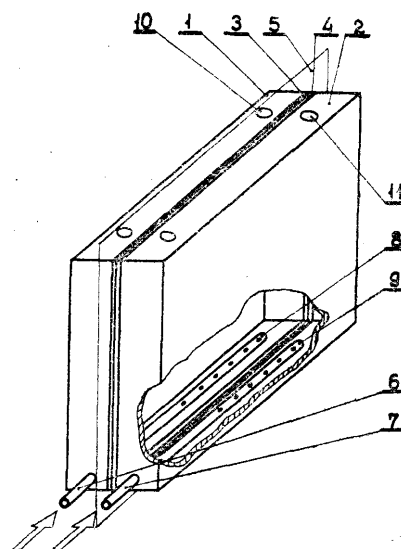
Sposób nanoszenia katalizatora na nośnik o dużej powierzchni oraz komora do nanoszenia katalizatora

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania równomiernego osadzania się katalizatora na nośniku oraz poprawy jego przyczepności,

Sposób według wynalazku polega na tym, że szczelną komorę podzieloną na dwie części błoną wypełnia się roztworem zawierającym katalitycznie aktywny składnik, oraz substancją katalityczną. Roztwory poddaje się mieszaniu za pomocą czynnika gazowego, korzystnie powietrza lub pary. Czynniki doprowadza się jednocześnie do każdej komory oraz utrzymuje się stan burzliwy roztworu przez okres trwania procesu nanoszenia katalizatora.

Komora według wynalazku zawiera obudowę składającą się co najmniej z dwóch części (1) i (2) połączonych uszczelkami (3) i (4) utrzymującymi błonę (5). Wewnątrz komory są umieszczone doprowadzające czynnik gazowy elementy (6) i (7) w postaci perforowanych rur osadzonych w bocznych ściankach części (1) i (2) i usytuowanych wzdłuż dolnych ścianek komory, a w ściankach górnych części (1) i (2) znajdują się otwory wylotowe (10) i (11).

(2 zastrzeżenia)

B01J

P.234082 T

01.12.1981

Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Elektrycznych, Katowice, Polska (Jacek Marian Łączny, Jan Hycnar, Jerzy Sołdrzyński, Janusz Glinka, Zbigniew Huk).

Sposób podwyższania wytrzymałości grudek z popiołów lotnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wykorzystania pucolanowych własności popiołów lotnych.

Sposób podwyższania wytrzymałości grudek i aglomeratów otrzymywanych z popiołów lotnych w procesie grudkowania i nawilżania charakteryzuje się tym, że do popiołów lotnych dodaje się ścieki i/lub płynne odpady komunalne i przemysłowe. (2 zastrzeżenia)

B01J

P. 234774

20.01.1982

Pierwszeństwo: 21.01.1981 - St. Zjedn. Am. (nr 227002)

HERCOFINA, Wilmington, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób zmniejszania zawartości żelaza w odzyskiwanym katalizatorze utleniania w procesie wytwarzania tereftalanu metylu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zawartości żelaza w odzyskiwanym katalizatorze bez strat kobaltu.

Przedmiotem wynalazku jest sposób zmniejszania zawartości żelaza w odzyskiwanym katalizatorze

utlenia w procesie wytwarzania tereftalanu metylu w drodze współutleniania-współestryfikacji mieszaniny p-ksylenu, powietrza i metanolu, celem zawrócenia do obiegu katalizatora utleniającego, który odzyskuje się przez ekstrakcję wodą zawierającą ten katalizator pozostałości po destylacji. W celu zmniejszenia do minimum zawracania do obiegu występującego w tej pozostałości żelaza, wprowadza się środek utleniający żelazo (np. nadtlenek wodoru), w jednym rozwiązaniu wraz z pozostałością i wodą na etapie ekstrakcji wodą, zaś w drugim rozwiązaniu do otrzymanego ekstraktu wodnego. W obydwu rozwiązaniach występujące w roztworze żelazo zostaje wytrącone. W pierwszym rozwiązaniu osad ten pozostaje wraz z pozostałością, natomiast w drugim rozwiązaniu wodny ekstrakt oddziela się od osadu.

(7 zastrzeżeń)

B02C P. 230383 26.03.1981

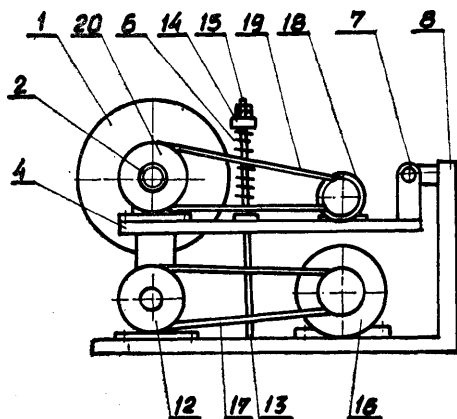
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Zygmunt Drzymała, Jan Sidor).

Młyn wibracyjny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy młyna wibracyjnego oraz zwiększenia jego niezawodności.

Młyn wibracyjny zawiera walcową komorę, wypełnioną mielwem a połączoną z układem napędowym powodującym ruch obrotowy oraz z mechanizmem wprawiającym ją w ruch drgający. Ruch drgający jest realizowany dzięki temu, że ma korpusy łożysk czopów (2) przymocowane do wahliwych dźwigni (4) współpracujących z krzywkami poprzez sprężyny (6) osadzone na trzpieniu (7) zamocowanym do ramy (8), a zabezpieczone obsadą i nakrętką. Do ramy (8) są przymocowane korpusy (12) łożysk wału (13) wibratora na którym są osadzone krzywki oraz w pobliżu ich masy niewyważone (14). Masy niewyważone (14) mają środki ciężkości obrócone o 180° w stosunku do środka ciężkości krzywek.

(2 zastrzeżenia)

B03B P. 233989 T 25.11.1981

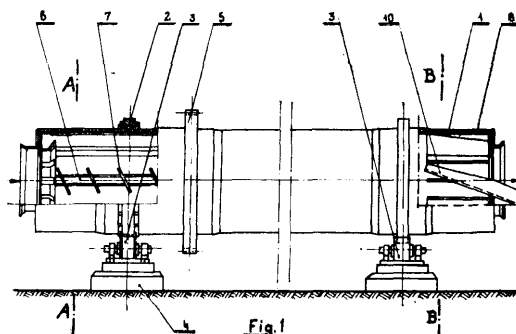
Kopalnia i Zakład Wzbogacania Kwarcytu „Bukowa Góra”, Łączna k/Kielc, Polska (Zdzisław Szetela, Zdzisław Markiewicz, Hubert Kornke, Piotr Knop).

Pluczka bębnowa, zwłaszcza do uzdatniania kruszywa o frakcji powyżej 150 mm.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności i skuteczności płukania kruszywa.

Pluczka zbudowana jest w ten sposób, że posiada ułożony poziomo bęben obrotowy (1) z osadzonymi na jego przeciwnych końcach pierścieniami biegowymi (2) spoczywającymi na dwóch parach łożyskowych rolek obrotowych (3) mocowanych na fundamencie (4). Pomiedzy pierścieniami biegowymi (2) osadzony jest na bębnie obrotowym (1) wieniec zębaty (5).

Wewnątrz bębna obrotowego (1) równoległe do jego osi mocowanych jest kilka rzędów ceowników (6) na których znajdują się łopatki (7). (1 zastrzeżenie)

B03D P. 233223 T 25.09.1981

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Teresa Izdebska, Tadeusz Grabowski, Grażyna Brak, Andrzej Przybysz, Maciej Głowaczewski, Jacek Nowara, Jan Chlebicki, Kazimiera Wilk, Antoni Zwiefka).

Sposób flotacji kopalni użytecznych zwłaszcza rud miedzi, cynku i ołowiu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania stałych własności spieniających środka pianotwórczego użytego do flotacji kopalni użytecznych.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że do pulpy flotacyjnej wprowadza się jako środek pianotwórczy monoester glikolu trójpropylenowego. Środek pianotwórczy wprowadza się w ilości 10–100 g na tonę rudy. (2 zastrzeżenia)

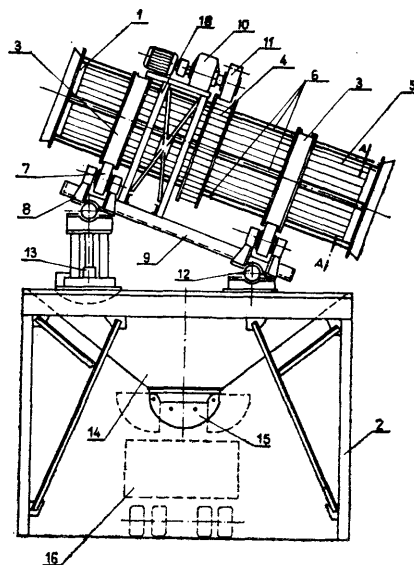
B07B P. 230331 24.03.1981

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Kompletnych Obiektów Przemysłowych „Chemadex”, Warszawa, Polska (Bolesław Nakonieczny).

Urządzenie do oddzielania ziemi i innych zanieczyszczeń od okopowych, zwłaszcza buraków cukrowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy oraz zwiększenia wydajności działania urządzenia do oddzielania zanieczyszczeń od okopowych.

Urządzenie według wynalazku składa się z dwóch kołowych kołnierzy połączonych ze sobą prętami dystansowymi tworzącymi w ten sposób szkielec

o kształcie zbliżonym do bębna, posiadający co najmniej dwa pierścienie toczne oparte na rolkach bieżnych oraz urządzenie napędowe powodujące obrót bębna wokół jego osi podłużnej. Między kołnierzami (1) rozpięte są elastyczne cięgła (5), tworzące wewnętrzną powierzchnię bębna. (4 zastrzeżenia)

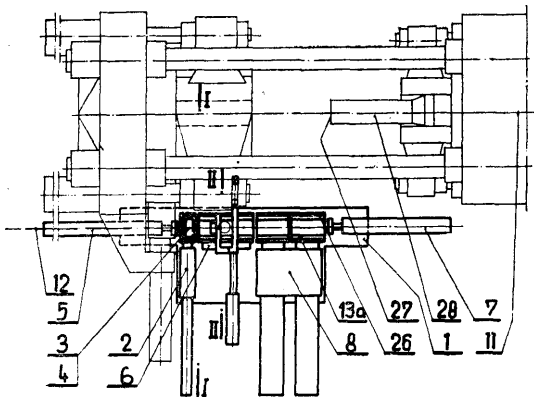
B21C P. 224232 13.05.1980

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „HUTMASZPROJEKT”, Katowice, Polska (Lesław Kriger, Edward Dziubek, Franciszek Kołodziejczyk, Karol Pliczko, Piotr Snarski, Andrzej Wylezół).

Urządzenie do obiegu przetłoczki, zwiaszcza do wyciskania płaskich wlewków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia zapewniającego przetłoczce płaskiej lub okrągłej obieg w cyklu automatycznym.

Urządzenie ma mechanizm (2) odbierający przetłoczki (3) z resztką (4), cylinder (5) przesuwający przetłoczki (3), mechanizm (6) oddzielania resztki (4) od przetłoczki (3), cylinder (7) podtrzymujący przetłoczki (3), oraz podajnik (8) wlewków z przetłoczki (3), zabudowane na wspólnej ramie (1). (5 zastrzeżeń)

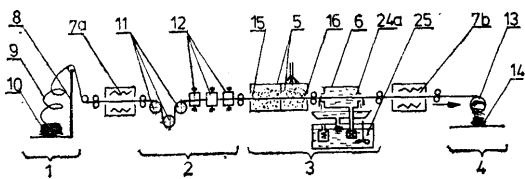

B21C P. 234011 T 25.11.1981
C23F

Instytut Metalurgii Żelaza im. S. Staszica, Gliwice, Polska (Tadeusz Prajsnar, Roman Wusatowski).

Urządzenie do przygotowania powierzchni walcówki dla potrzeb ciągnięcia drutu

Celem wynalazku jest opracowanie urządzenia do przygotowania powierzchni walcówki sposobem ciągłym, które pod względem ekologicznym dorównywałoby zespolonemu urządzeniu rolkowo-gnącemu z dotrawianiem według sposobu ELCHEM.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że po zespole wielorolkowych łamaczy zgorzeli ma zespół (3) do wykańczającej obróbki powierzchni walcówki złożony ze zwirownicy (5) i solarki (6). Urządzenie ma również suszarki (7a) i (7b) walcówki, jedną usytuowaną przed zespołem łamaczy zgorzeli i drugą usytuowaną za solarką. (4 zastrzeżenia)

B21C P. 235053 T 10.02.1982

Ostrołęckie Zakłady Celulozowo-Papiernicze, Ostrołęka, Polska (Henryk Bienkowski, Stanisław Juraszek, Jerzy Zieliński, Leopold Górski, Jerzy Przybyłowski, Tadeusz Jamróz, Antoni Małkowski, Janusz Florkiewicz, Ryszard Jezierski, Edward Sodowski, Stefan Zięba, Bogusław Otto, Paweł Konieczny).

Sposób oczyszczania masy włóknistej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie utrzymania i regulacji wartości pH korzystnie od 7,5-9 wód obrotowych sortowni mas celulozowych pracujących metodą ciągłą.

Sposób oczyszczania masy celulozowej siarczanowej niebielonej w procesie mycia i sortowania charakteryzuje się tym, że stosuje się roztwór wodny odpadowego siarczanu żelazawego $FeSO_4 \cdot 7H_2O$, który zawiera 50-55% czystego związku $FeSO_4$.

Sposób oczyszczania masy odbywa się przy zastosowaniu roztworu wodnego o zawartości 61-120g $FeSO_4$ na 1 litr roztworu o temperaturze 5-99°C.

Skutkiem stosowania sposobu jest wytrącanie się w końcowym procesie oczyszczania mas celulozowych niedomytych włókien substancji ligninowych i przeprowadzenie ich do wód obrotowych. (3 zastrzeżenia)

B21II P. 230163 13.03.1981

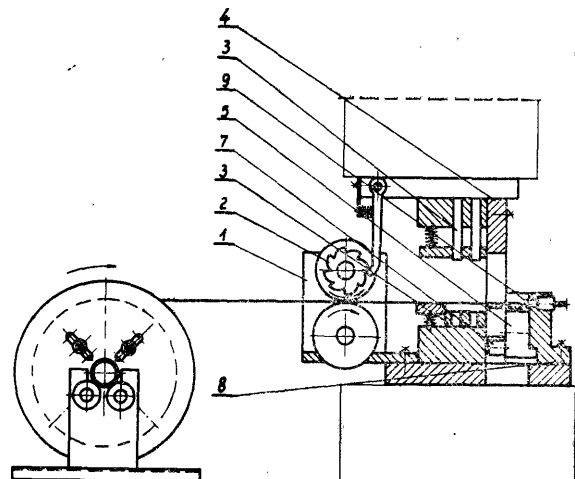
Zakłady Chemiczne „Oświęcim”, Oświęcim, Polska (Jan Kozioł).

Sposób wytwarzania metalowych pierścieni wypełniających do aparatury chemicznej oraz urządzenie do wytwarzania tych pierścieni

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie automatyzacji procesu wytwarzania pierścieni różnych typów i wymiarów.

Sposób według wynalazku polega na tym, że taśmą metalową, o szerokości równej długości rozwiniętego pierścienia, lub pasy pociętej na ten wymiar blachy wprowadza się do urządzenia, w którym w czasie jednego ruchu roboczego dokonuje się profilowania powierzchni pierścienia, odcinania wyprofilowanego odcinka i równoczesnego zwijania go w kształt gotowego pierścienia. W czasie ruchu jałowego urządzenia następuje samorzutne wypadanie pierścienia do pojemnika, przesunięcie się taśmy o określony odcinek i automatyczne włączenie kolejnego cyklu pracy.

Urządzenie według wynalazku stanowi automat, składający się z podajnika taśmy (1), wyposażonego w element zapadkowy (2) do przesuwania taśmy, z matrycy (3) profilującej powierzchnię pierścienia, z noża (4), którego ostrze posiada kształt kąta rozwartego, z kształtek formujących (5) zamocowanych na sprężynach (6) i wyposażonych w rolki obrotowe

(7) przesuwające się w prowadnicy (8) oraz ze zde-
rzaka (9), połączonego z mechanizmem uruchamiającym
urządzenie napędzające. Wszystkie elementy urządze-
nia zamontowane są we wspólnej oprawie słupowej
na prasie mimośrodowej, lub na innym urządzeniu
napędzającym o podobnej do prasy charakterystyce.
(8 zastrzeżeń)

B21J

P. 230257

20.03.1981

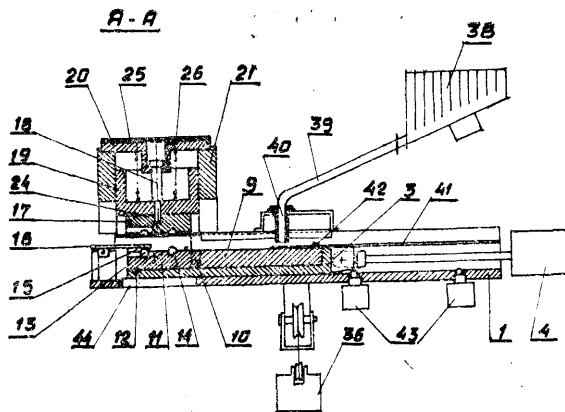
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Sta-
szica, Kraków, Polska (Ryszard Sobieraj, Marek Sia-
ra, Roman Wrona, Józef Dańko).

Urządzenie do nitowania podpórek formierskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie automatyzacji
procesu nitowania podpórek formierskich.

Urządzenie ma w osi symetrii korpusu (1) osadzo-
ne prowadnice suwaka (3) połączonego z napędem (4),
a prostopadle do osi symetrii suwaka (3) osadzone są
symetrycznie prowadnice magazynków płytek i rów-
noległe do nich prowadnice szczęk nitujących. Suwak
(3) składa się z części dystansującej (9), wkładki za-
bierającej (10) oraz matrycy dolnej (11), nad którą
usytuowana jest matryca górna (17) połączona śrubą
(18) z cylindryczną podstawą (19) i z pokrywą (20)
spoczywającą na tłoczniku (21) połączonym sworzni-
ami z korpusem (1) oraz przegubowo poprzez łączniki
ze szczękami nitującymi.

Na pokrywie (20) spoczywa płytka zabezpieczająca
(25), a pomiędzy pokrywą (20) i podstawą cylindrycz-
ną (19) umieszczona jest sprężyna. Na sworzniach też
umieszczona jest sprężyna. Nad korpusem (1) umie-
szczony jest magazynek (38) słupków, wyposażony w
kanał wysypowy (39), którego wylot usytuowany jest
ponad prowadnicami. Pod wylotem (40) kanału wy-
sypowego (39) jest usytuowana przesłona (41) z pod-
łużnym wycięciem, w którym jest umieszczony kołek
(42), zamocowany w suwaku, (3 zastrzeżenia)

B22D
B65G

P. 230132

13.03.1981

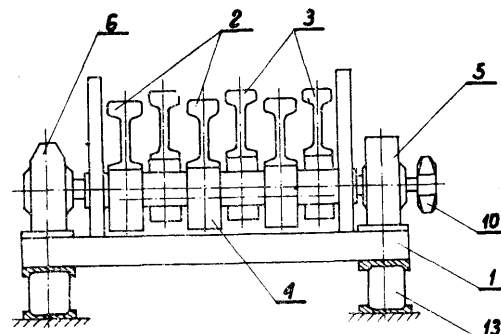
Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Od-
lewni „Prodlew”, Warszawa, Polska (Leszek Kikie-
wicz).

Ruszt wstrząsowy przeciwbieżny, zwłaszcza do tran- sportu gorących odlewów

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest
zmniejszenie hałasu podczas transportu międzyopera-
cyjnego, zwłaszcza przenoszenia i studzenia gorących
odlewów po ich wybicciu na kratkach wstrząsowych.

Ruszt wstrząsowy składa się z dwóch zespołów pod-
łużnie (2) i (3) przymocowanych na przemian do
trzech oddzielnych dla każdego zespołu mimośrod-
owych wałków napędowych (4). Mimośrodowe wałków
poszczególnych zespołów przestawione są względem
siebie o 180°, dzięki czemu każdy zespół wykonuje
ruch kołowy w tym samym kierunku obiegu po torze
ruchu usytuowanym w płaszczyźnie podawania przed-

miotu, natomiast fazy ruchu są przesunięte również
o 180° co powoduje, że w każdym momencie główne
siły dynamiczne od obydwu zespołów równoważą się.
(1 zastrzeżenie)

B22D

P. 230188

16.03.1981

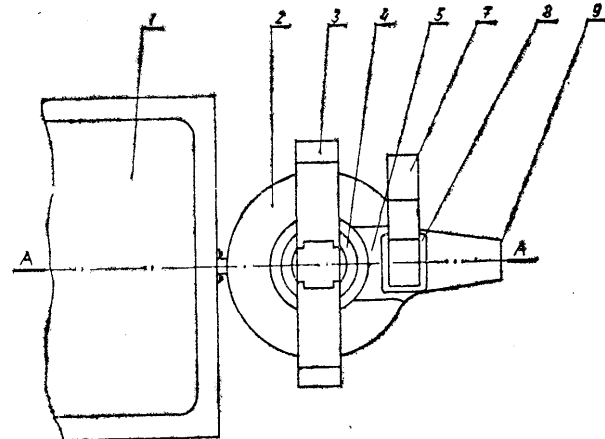
Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 76926.

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego,
Gliwice, Polska (Franciszek Fikus, Krzysztof Kurek,
Leonard Włodarczyk).

Dozownik kondukcyjny do ciekłych metali

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania
dozownika kondukcyjnego nadającego się jako przy-
stawka do dowolnego pieca lub zbiornika.

Dozownik kondukcyjny do ciekłych metali składa
się z kształtki ceramicznej (2) zamkniętej od góry
w formie przystawki i znajdującej się w obudowie
metalowej. Kształtka ceramiczna (2) ze zwężką (5)
znajduje się w szczelinie obwodu magnetycznego (7)
i (8) posiadającego uzwojenie zasilane przez układ
elektryczny przesuwający fazę prądu płynącego przez
uzwojenie. (1 zastrzeżenie)

B22C

P. 235138

18.02.1982

Pierwszeństwo: 20.02.1981 - Dania (nr 783/81)

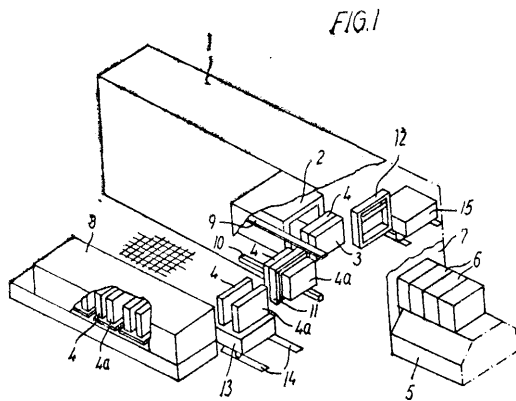
Dansk Industri Syndikat A/S, Herlev, Dania.

Urządzenie do wytwarzania pionowo podzielonych form odlewniczych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest skró-
cenie czasu potrzebnego do wymiany płyt modelo-
wych przy jednoczesnym zminimalizowaniu pracy
ręcznej.

Urządzenie do wytwarzania pionowo podzielonych
form odlewniczych składających się z bezskrzyńko-
wych części formy z piasku lub materiału podobne-
go, prasowanego pomiędzy przeciwległymi płytami
prasującymi (3) z wymiennymi płytami modelowymi

(4, 4a) w komorze prasującej (2), z której części formy są doprowadzane równoległe z ich wytwarzaniem na złoże odlewnicze i ustawiane na nim w szereg, zawierające zespół wymiany płyt modelowych, posiadający wózek (11) umieszczony po jednej stronie komory prasującej i ruchomy równoległe do jej osi pomiędzy stanowiskiem załadunku przeznaczonym do włożenia płyt modelowych a stanowiskiem doprowadzania, przeciwnym względem płyty prasującej (3), której płyta modelowa ma ulec wymianie, charakteryzuje się tym, że zespół wymiany płyt modelowych zawiera dodatkowo następny wózek (12), umieszczony po przeciwnej stronie komory prasującej (2) i przystosowany do odbierania i usuwania dotychczas stosowanej płyty modelowej danej płyty prasującej (3), przy czym działanie tych dwóch wózków (11, 12) jest skoordynowane za pomocą układu sterowania, uruchamianego kodami znajdującymi się na płytach modelowych (4, 4a). (3 zastrzeżenia)

B23K
G05B

P. 230284

23.03.1981

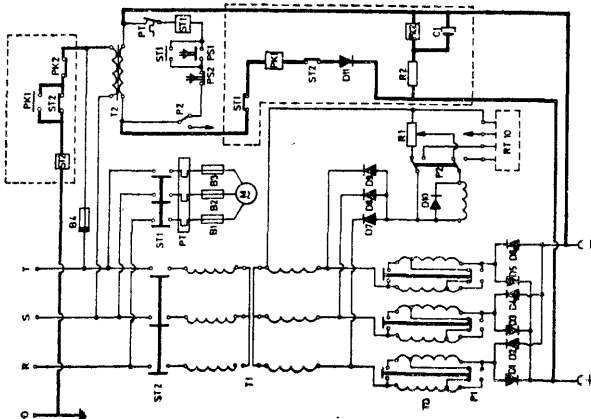
Zakłady Urzędzeń Chemicznych, Kępno, Polska (Marek Ciesielski, Tadeusz Szpakowski, Włodzimierz Smul, Ryszard Moździanowski, Jan Malik).

Układ do samoczynnego włączenia i wyłączenia spawarek elektrycznych typu SPB

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia poboru energii przez elektryczne urządzenia spawalnicze.

Układ według wynalazku jest wyposażony w zespół załączający, element wykonawczy oraz zespół wyłączający. Zespół załączający składa się z przełącznika (PK1), styków pomocniczych styczników (ST1) i (ST2) oraz diody (D11). Element wykonawczy stanowi stycznik (ST2) sterowany własnym stykiem pomocniczym oraz stykami przełączników (PK1) i (PK2). Zespół wyłączający z opóźnieniem czasowym stanowi przełącznik (PK2) oraz rezystor (R2) i kondensator (C1).

(1 zastrzeżenie)

B23K

P. 235322

05.03.1982

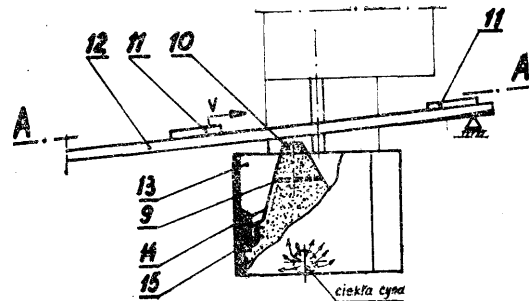
Przedsiębiorstwo Techniczno-Produkcyjne „UNITRA UNITECH”, Warszawa, Polska (Piotr Ciesielski).

Sposób wielopunktowego lutowania elementów elektrycznych oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy jakości lutowanych złączy oraz znacznej oszczędności ciepłej cyny przez zminimalizowanie utleniania się cyny.

Sposób polega na tym, że stopioną cynę w zbiorniku zabezpiecza się przed utlenieniem powłoką z ciała stałego, a następnie ciepłą cynę tłoczy się pod stałe regulowane ciśnieniem i przy temperaturze korzystnie powyżej 240°C do wylotu dyszy, gdzie lutuje się elementy elektroniczne poprzez zanurzenie w ciepłej cynie, z której tworzy się nad wylotem dyszy wypukły menisk o stałym napięciu powierzchniowym.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że wyposażone jest w element pływający po powierzchni cyny i osadzony swobodnie na osłonie napędu pompy umieszczonej w znanym zbiorniku cyny, który połączony jest z dyszą (10) wykonaną w kształcie zwężającego się ku górze trapezu i zakończonego nakładką regulacyjną. Wewnątrz dyszy umieszczono siatkę tłumiącą (9), zaś na zewnątrz dyszy usytuowano kanały (13) z rynną ściekową (14) połączoną przewodem (15) ze zbiornikiem cyny (3). (3 zastrzeżenia)

B23Q

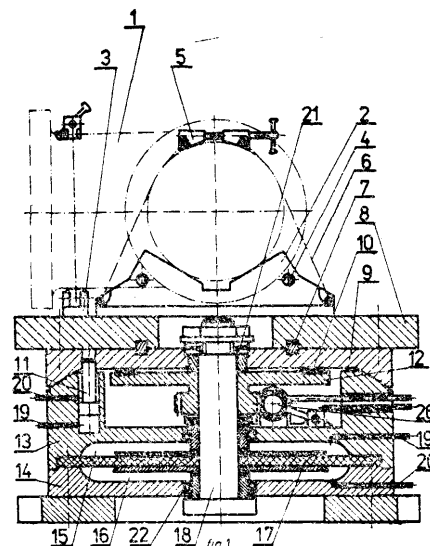
P. 233401 T

09.10.1981

Wyższa Szkoła Inżynierska im. gen. A. Zawadzkiego, Opole, Polska (Ryszard Ciecierski, Paweł Glinka, Bernard Koprek, Ryszard Chilczuk).

Stół podziałowy do obróbki kadłubów zaworów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia działania stołu, uproszczenia procesu obróbki oraz obsługi.

Stół podziałowy charakteryzuje się tym, że podstawa zespołu mocującego (8) połączona jest z płytą (9), zawierającą gniazdo stożkowe, która osadzona jest na trzpieniu (18) razem z membraną (17) i górną częścią komory powietrznej (13) i kołami zębatymi (12). (3 zastrzeżenia)

B230 P. 235398 11.03.1982

Pierwszeństwo: 17.03.1981 - RFN (nr G 81 07 714.9)
13.05.1981 - RFN (nr G 81 14 012.6)

Gebr. HENNIG GmbH, Ismaning, Republika Federalna Niemiec (Kurt Hennig, Manfred Klein, Matthias Nuspl).

Zgarniacz wraz z narzędziem do jego montażu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prostego i łatwego montażu części zgarniającej z nośną oraz prostego zamykania i otwierania połączenia kształtowego części.

Zgarniacz wraz z narzędziem (13) do jego montażu, charakteryzujący się tym, że zgarniacz (1) zawiera część zgarniającą (2) i część nośną (3), przy czym część zgarniająca (2) ma wycięcie (6) zapewniające sprężyste odkształcenie dla utworzenia połączenia kształtowego części zgarniającej (2) z nośną (3). Narzędzie dla osadzenia w nim zgarniacza (1) ma rowek przebiegający ukośnie względem powierzchni prowadzących. (15 zastrzeżeń)

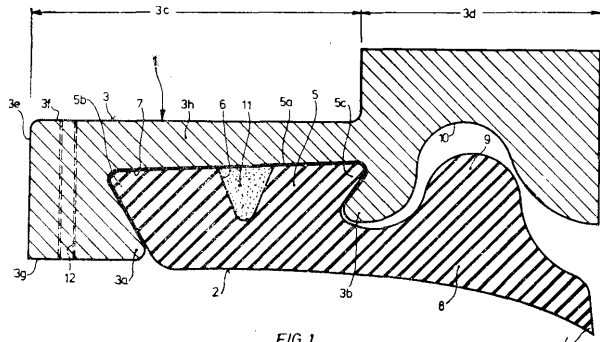

FIG. 1

B21B P. 236462 17.05.1982

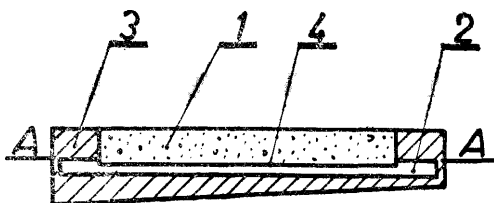
Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „PREDOM-EDA”, Poniatowa, Polska (Ludwik Dzierżak, Jan Oroń).

Narzędzie do doglądania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie jednoznacznego umieszczenia elementu ściernego w gnieździe wkładki wzmacniającej, zaś wkładki wzmacniającej w gnieździe formy służącej do zaprasowania.

Narzędzie jest stosowane w obrabiarkach, w których narzędzie wykonuje ruch złożony z posuwisto-zwrotnego i obrotowego.

Narzędzie składa się z prostopadłościennego elementu ściernego (1) i wkładki wzmacniającej (2) umieszczonych przez zaprasowanie w korpusie (3) z tworzywa termoutwardzalnego. Wkładka wzmacniająca (2) ma postać pręta o długości 1w odpowiednio dobranej w stosunku do długości 1n narzędzia. W środkowej części wkładki (2) znajduje się gniazdo (4) do umieszczenia elementu ściernego (1), w postaci spłaszczenia o przekroju w kształcie odcinka koła. (3 zastrzeżenia)

B25B P. 230338 26.03.1981
B07B

Kopalnia Węgla Kamiennego „Suszec-Kaczyce-Pawłowice”, Żory, Polska (Zbigniew Bednarek, Jan Hankus, Alfred Carbogno, Stefan Konieczny, Stefan Kołek).

Sposób łączenia lin nośnych w czasie ich wymiany w urządzeniach wyciągowych kopalń głębinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu łączenia lin nośnych w czasie ich wymiany w urządzeniach wyciągowych, zwłaszcza w szybach o dużych głębokościach, umożliwiającemu znaczne skrócenie czasu koniecznego postoju urządzeń wyciągowych dla przeprowadzenia operacji wymiany lin nośnych z zachowaniem pełnego bezpieczeństwa pracy.

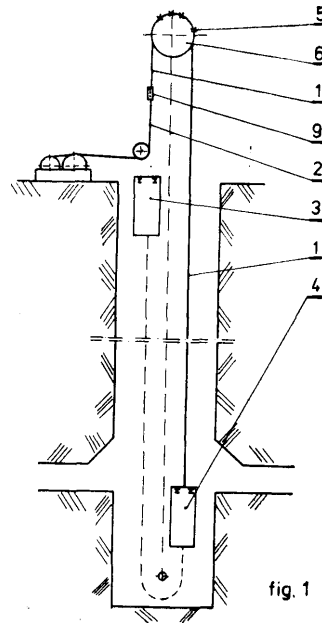

fig. 1

Sposób według wynalazku polega na tym, że po podsadzeniu obu naczyń wydobywczych (3 i 4) i uchwyceniu odkładanej liny nośnej (1) zaciskami (5) na tarczy pędnej (6) rozplata się sfazowany uprzednio pod kątem 18 - 22° koniec odkładanej liny nośnej (1) oraz identycznie koniec zakładanej liny nośnej (2) na długości co najmniej 6 skoków liny. W przypadku urządzeń wyciągowych o udźwigu powyżej 750 KN rozplata się odkładaną linę nośną (1) i zakładaną linę nośną (2) na długości dalszych co najmniej 6 skoków liny po uprzednim sfazowaniu ich końców i wycięciu połowy sąsiednich spłotów z liny na długości co najmniej 6 skoków liny. Następnie wycina się rdzeń o długości rozplotu lin nośnych (1 i 2) i w jego miejsce wprowadza się po zbliżeniu obu końców odkładanej liny nośnej (1) i zakładanej liny nośnej (2) z powrotnym spłotem dwukrotnie dłuższą linkę stalową. Po założeniu w uchwycie (9) łączy się sfalszowane końce obu lin nośnych (1 i 2) spawem autogenicznym.

Zastosowanie sposobu według wynalazku umożliwia przy zachowaniu co najmniej dotychczasowego wskaźnika pewności zapewnienie bezpiecznego przeprowadzenia procesu wymiany lin nośnych zwłaszcza w kopalniach głębinowych o dużych głębokościach oraz znacznie zwiększonej zdolności wydobywczej urządzeń wyciągowych, przy równoczesnym poważnym skróceniu czasu operacji wymiany lin nośnych.

(1 zastrzeżenie)

B25B P. 233971 T 24.11.1981
B25D

Fabryka Samochodów Rolniczych „POLMO”, Ponań, Polska (Florian Dobek).

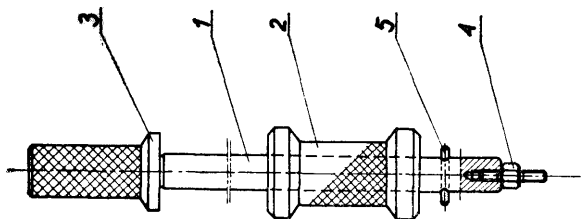
Urządzenie do demontażu połączeń kołkowych lub sworzniowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy niezawodności i skuteczności działania urządzenia do demontażu połączeń kołkowych lub sworzniowych.

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do usuwania kołków lub sworzni z nieprzelotowych otworów w częściach maszyn i urządzeń, zwłaszcza w częściach trudnodostępnych przy demontażu.

Urządzenie wg wynalazku charakteryzuje się tym, że ma kształt trzpienia (1) z rękojeścią (3) i wymienną końcówką (4) z gwintem zewnętrznym. Na trzpieniu (1) umieszczony jest suwliwie bijak (2). Energię niezbędną dla usunięcia kołka z otworu uzyskuje się przez przesunięcie bijaka (2) na trzpieniu (1) aż do uderzenia bijaka (2) w powierzchnię oporową rękojeści (3), przy czym końcówka (4) jest wkręcona w nagwintowany otwór usuwanego kołka.

(2 zastrzeżenia)

B27K

P. 230253

20.03.1931

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego - Akademia Rolnicza, Warszawa, Polska (Tadeusz Wytwer).

Solny środek ochrony drewna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka charakteryzującego się głębokim wnikaniem w drewno i zdolnością penetracji w drewnie po przesychnieniu bez zmiany zabarwienia drewna.

Solny środek ochrony drewna zawierający nieorganiczne związki fluoru, boru, potasu, sodu i fosforu, charakteryzuje się tym, że stanowi go kompozycja 35 - 65 części wagowych kwaśnego fluorku potasowego, 1 - 45 części wagowych chlorku sodowego, 1 - 25 części wagowych czteroboranu sodowego, 5 - 25 części fosforanu potasowego dwuzasadowego i 0 - 10 części wagowej substancji powierzchniowo czynnych z grupy estrów. Chlorek sodowy w składzie środka można częściowo lub całkowicie zastąpić chlorkiem potasowym, a czteroboran sodowy w składzie środka można częściowo lub całkowicie zastąpić kwasem ortoborowym.

(2 zastrzeżenia)

B25B

P. 230224

19.03.1981

Royalty Finans AB, Vedum, Szwecja.

Sposób wytwarzania elementów budowlanych z betonu z zalany materiałem obciążającym oraz element budowlany z betonu z zalany materiałem obciążającym

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie sposobu wytwarzania elementów budowlanych z betonu z powierzchnią ze szkła, nadającego się do zastosowania na skalę przemysłową.

Sposób wytwarzania płyt z betonu z zalany materiałem obciążającym polega na tym, że wytwarza się lub stapia bryły szklane z mieszaniny piasku, sody, wapienia i korzystnie stłuczki szklanej, bryły te chłodzi się, rozdrabnia i rozdziela na frakcje o różnych wielkościach ziarna, zwłaszcza o wielkości ziarna 4 - 35 mm, frakcje te bębnuje się, korzystnie w obracającym się bębnie, przy niewielkich prędkościach i przesiewa, oddzielając drobne frakcje i inne odpady.

(6 zastrzeżeń)

B28B
G05D

P. 234053 T

02.12.1981

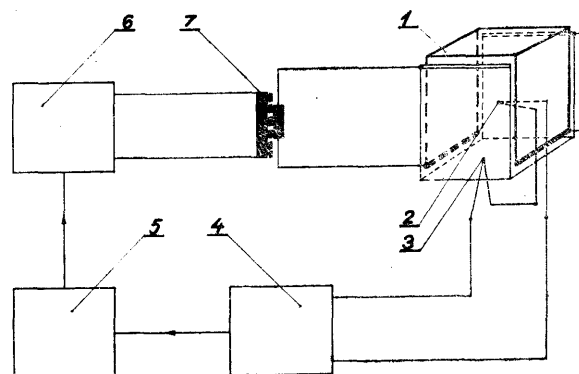
Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Stanisław Lak).

Urządzenie do adiatyzacji tworzyw, zwłaszcza betonu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zwiększenie skuteczności adiatyzacji tworzyw, zwłaszcza betonu.

Urządzenie według wynalazku zbudowane jest z grzejnika (1) w postaci cienkościennej taśmy przylegającej ze wszystkich stron do tworzywa. Grzejnik (1) zasilany jest z transformatora (7), który połączony jest z układem automatycznej regulacji otrzymującym sygnał od dwóch termopar (2 i 3) połączonych między sobą szeregowo i przeciwsobnie. Pierwsza termopara (2) umieszczona jest wewnątrz tworzywa, zaś druga termopara (3) na jego powierzchni.

(1 zastrzeżenie)

B29D
C08L

P. 233643

30.10.1981

Pierwszeństwo: 30.10.1980 - St. Zjedn. Am. (nr 202, 156)

THE COCA-COLA COMPANY, Corporation od Delaware, Atlanta, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania zamknięcia z tworzywa sztucznego na pojemniki z płynem, mieszanka tworzywowa do wtryskowego formowania zamknięcia pojemników z płynem i zamknięcie z tworzywa sztucznego o wyglądzie naturalnego korka, stosowane do pojemników z płynem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy własności użytkowych syntetycznego korka przeznaczonego do zamykania pojemników z płynem.

Sposób wytwarzania zamknięcia pojemników z płynem, przy czym zewnętrzna powierzchnia tego zamknięcia ma wygląd naturalnego korka, według wynalazku charakteryzuje się tym, że stosuje się wnękę formy mającą kształt tego zamknięcia i wstępnie określone wymiary wewnętrzne, oraz że do wnęki tej wtryskuje się pasmo rozszerzalnego materiału plastycznego zawierającego środek porotwórczy, przy czym przekrój tego pasma względem wewnętrznych wymiarów wnęki dobiera się tak, aby pasmo gromadziło się we wnękę w postaci przypadkowo ukierunkowanych grup zwojów, które rozszerzają się wypełniając wnękę, a koalescencja tych grup zwojów podczas rozszerzania powodowała powstawanie przypadkowo ukierunkowanych linii ziaren na powierzchni tego zamknięcia, przypominających naturalny korek.

Mieszanka tworzywowa do formowania wtryskowego zamknięcia do pojemników z płynem, mającego zewnętrzny wygląd naturalnego korka, według wynalazku charakteryzuje się tym, że stanowi mieszaninę kopolimeru octanu winylo-etylenowego o wskaź-

niku topliwości około 2,0 do 8,0 i zawierającego octan winylu w ilości około 9 - 25% wagowo, środka porotwórczego oraz pigmentu dla nadania gotowemu wyrobowi koloru naturalnego korka. (27 zastrzeżeń)

B29J

P. 233963 T

25.11.1981

Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina, Zielona Góra, Polska (Stanisław Hejmej, Mieczysław Stełiga, Wojciech Patelski).

Sposób prasowania drewna oraz urządzenie do realizacji tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia sposobu prasowania odpadów drewna.

Wynalazek dotyczy sposobu prasowania odpadów drewna w postaci pyłów, trocin i wiórów oraz konstrukcji urządzenia do prasowania tych odpadów.

Sposób według wynalazku polega na dwustopniowym zagęszczaniu odpadów przy zastosowaniu dwóch prostopadłych kierunków zagęszczania. Odpady drewna o wilgotności poniżej 10% i udziale pyłów poniżej 40% poddaje się takiemu prasowaniu bez użycia środków wiążących i podwyższania temperatury.

Urządzenie do prasowania odpadów drewna zbudowane jest z dwóch mimośrodowo usytuowanych pierścieni z których zewnętrzny uzębiony jest wewnętrznie a wewnętrzny ma uzębienie na powierzchni zewnętrznej. Na skutek wzajemnego ruchu obrotowego pierścieni uzyskuje się zmienną objętość przestrzeni międzyzębnej powodując proces wstępnego zagęszczania. Zagęszczenie końcowe wykonuje siłownik usytuowany nad komorą prasowniczą działający w kierunku równoległym do osi pierścieni w miejscu najmniejszej objętości komory prasowniczej.

Uzyskane wypraski wykazują wysoką odporność na wykruszanie a proces ich formowania charakteryzuje się małą energochłonnością i szerokim zakresem stosowania. (2 zastrzeżenia)

B32B

P. 233934 T

20.11.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Tworzyw Skóropodobnych Poromerycznych, Pionki, Polska (Jadwiga Rudecka, Stanisław Olejniczek, Zbigniew Andraszek, Józef Wasiak).

Materiał **włóknisto** - polimeryczny na paski do aparatów rozciągających

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie stosowania paszków bez końca do aparatów rozciągających maszyn przedziałniczych z materiałów syntetycznych, zamiast deficytowych ze skór naturalnych i importowanych tworzyw sztucznych.

Materiał na paski bez końca jest włóknistopolimeryczny o zmiennej porowatości w przekroju od zamkniętych porów warstwy spodniej do otwartych porów warstwy wierzchniej o wielkości 0,1 do 100 μm .

Materiał w całym przekroju ma rozmieszczoną preparację antyelektrostatyczną co pozwala na stosowanie paszków bez końca do przedzenia włókien naturalnych i syntetycznych w szerokim zakresie wilgotności względnej powietrza. (3 zastrzeżenia)

B41F

P. 230359

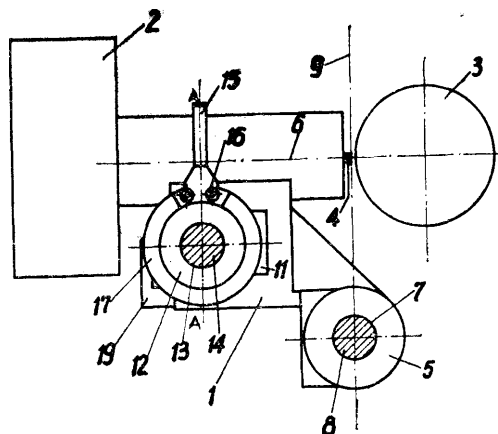
26.03.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Informatyki „MERABŁONIE”, Błonie k/W-wy, Polska (Wiesław Nowosad, Krzysztof Bańkowski, Franciszek Szawłowski).

Zespół wózka głowicy drukującej drukarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy jakości wydruku oraz zwiększenia trwałości elementów zespołu wózka głowicy.

Wynalazek dotyczy zespołu wózka głowicy drukującej drukarki, zwłaszcza drukarki mozaikowej. Zespół ma w wózku (1) dwa kanały prowadzące (7, 11) na prowadnice (8, 14). Wózek (1) jest obracalny wokół jednej z prowadnic (8) ułożyskowanej w jednym z kanałów prowadzących (7). Stopień obrotu jest regulowany przez umieszczoną w drugim z kanałów prowadzących (11) obracalną tulejkę mimośrodową (12), która obejmuje drugą prowadnicę (14). (5 zastrzeżeń)

B60N

P. 230287

24.03.1981

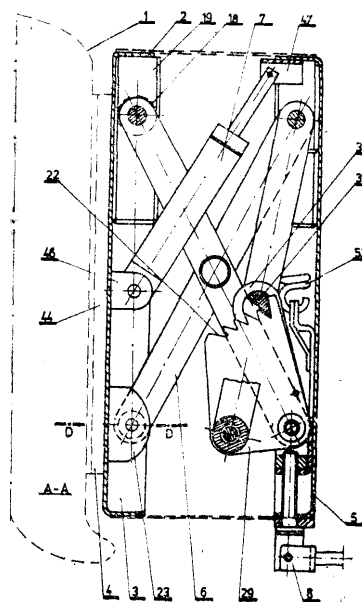
Fabryka Maszyn Rolniczych „Agromet”, Kunów, Polska (Jan Juszak, Henryk Łygan).

Siedzenie amortyzujące

Siedzenie amortyzujące, stosowane w pojazdach mechanicznych, w których wymagane jest tłumienie drgań miejsca pracy kierowcy, charakteryzuje się tym, że ma siedzisko (1) zamocowane na płycie górnej (3), która osadzona jest na wahaczu (6) utworzonym z par ramion połączonych przegubowo w połowie długości na sworzniach. Kąt rozwarcia ramion ustalony jest przy pomocy zębatego (29) osadzonego na tulei, z tym, że zmiana kąta rozwarcia wpływa na wysokość usytuowania siedziska (1).

Regulację siedzenia w zależności od ciężaru kierowcy przeprowadza się przez zmianę napięcia sprężyn (53) przy pomocy śruby regulacyjnej.

(3 zastrzeżenia)

B60N

P. 230288

24.03.1981

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 230287.

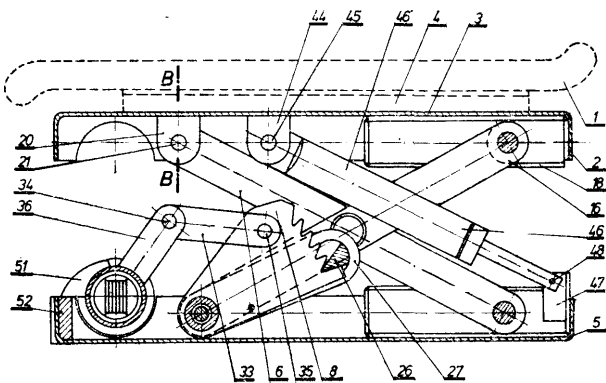
Fabryka Maszyn Rolniczych „Agromet”, Kunów, Polska (Jan Juszak, Henryk Lygan).

Siedzenie amortyzujące

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ulepszenia konstrukcji mechanizmu tłumienia drgań.

Siedzenie amortyzujące stosowane w pojazdach mechanicznych, w których wymagane jest tłumienie drgań miejsca pracy kierowcy, charakteryzuje się tym, że ma siedzisko (1) zamocowane na płycie górnej (3), która osadzona jest na wahaczu (6) utworzonym z par ramion połączonych przegubowo w połowie ich długości. Kąt rozwarcia ramion ustalany jest przy pomocy zębatego i kulaka (26) z tym, że zębatako połączona jest poprzez ciągnio (33) z ramieniem (36) przyspawanym do tulei. Wewnątrz tulei osadzono drążek skrętny utworzony z kilku płaskowników.

Regulację siedzenia w zależności od ciężaru kierowcy przeprowadza się przez zmianę napięcia drążka skrętnego przy pomocy mechanizmu regulacji siedliska. (3 zastrzeżenia)

B60C
G01L

P. 233988 T

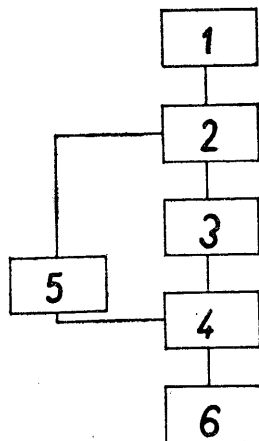
25.11.1981

Ośrodek Informacji Naukowej i Postępu Techniczno-organizacyjnego „INTORG” Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, Szczecin, Polska (Jacek Dec).

Automatyczny sygnalizator nieprawidłowości ciśnienia powietrza w kołach pojazdów mechanicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego sygnalizatora, który umożliwiałby uzyskanie wyniku badania ciśnienia powietrza w oponach pojazdu równocześnie dla wszystkich kół jednej osi bez względu na typ ogumienia i rozstaw kół.

Automatyczny sygnalizator składa się z tensometrycznych czujników (1), elektronicznego układu wprowadzającego (2), licznika (5), programatora (3), pamięci (4) i wyświetlacza (6). (1 zastrzeżenie)

B62D

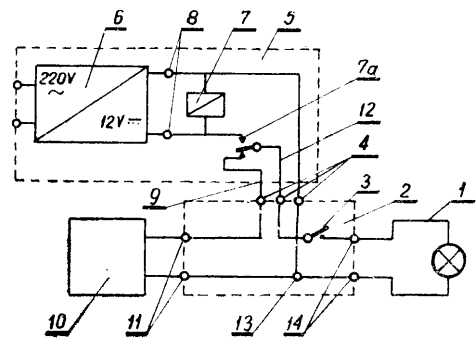
P. 230298

23.03.1981

Zakłady Transformatorów Radiowych „Unitra-Zastra”, Skierniewice, Polska (Andrzej Sidor).

Układ zasilania przyczepy kempingowej

Układ zasilania przyczepy kempingowej, zapewniający korzystanie z miejscowych źródeł energii elektrycznej podczas postoju na kempingach wyposażonych w takie źródła lub z własnego źródła w postaci akumulatora samochodu pociągowego, charakteryzuje się tym, że jeden biegun instalacji przyczepy (1) jest połączony ze środkową sprężyną zestyku przełącznego (7a) przekaźnika napięciowego (7) podłączonego do zacisków wyjściowych (8) zasilacza prostownikowego (6). Sprężyny zewnętrzne zestyku (7) tego przekaźnika są połączone tak, że jedna tworząca zestyk zwierny ze sprężyną środkową przekaźnika (7) jest połączona z jednym z przewodów zasilania z zasilacza prostownikowego (6), druga tworząca rozwierny zestyk ze środkową sprężyną przekaźnika (7) jest połączona z jednym z przewodów (9) zasilania z akumulatora samochodowego (10). Drugi przewód zasilania z zasilacza jest bezpośrednio połączony z drugim przewodem zasilania z akumulatora i z drugim biegunem instalacji przyczepy. (1 zastrzeżenie)

B63H

P. 230307

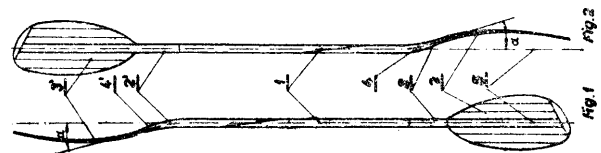
23.03.1981

Henryk Korytowski, Łęgowo k/Pruszcza, Polska (Henryk Korytowski).

Wiosło zwłaszcza wyczynowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego wiosła, które charakteryzowałoby się samoczynnym poosiowym obrotem i ustawianiem się długiego pióra w pozycji gotowej do zatopienia, niewielkim robryzgiwaniem wody oraz zmniejszoną ilością ściekającej wody do kajaka i na korpus zawodnika oraz większą efektywnością wiosłowania.

Wiosło zwłaszcza wyczynowe złożone z drążka i umocowanych na jego końcach piór leżących w płaszczyznach przesuniętych względem siebie o kąt około $\frac{\pi}{18}$ radianów charakteryzuje się tym, że drążek (1) ma wygięte końce (2), (2'), przy czym środkowe osie (4), (4') wzdłużne tych końców odchylone są od wzdłużnej osi (5) środkowej drążka (1) o kąt (a) mniejszy lub równy $\frac{10}{18}$ radianów. (1 zastrzeżenie)

B63B

P. 230382

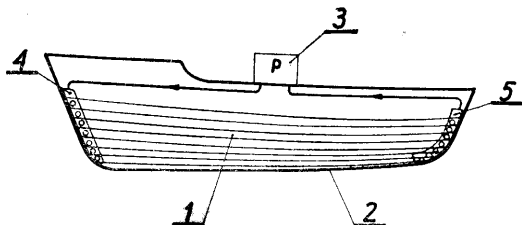
26.03.1981

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Marek Szandorowski).

Pokrycie kadłubów jednostek pływających posiadające cechy bioniczno-kinematyczne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie likwidacji oporów tarcia jednostki pływającej, a także umożliwia dodatkowy napęd.

Pokrycie kadłubów charakteryzuje się tym, że na podwodnej części kadłuba (2) umieszczony jest szereg elastycznych kanałów (1), które napełnione są cieczą pseudoplastyczną o lepkości od $0,01 \times 10^3$ do 10×10^3 mPas (cP). Kanały te połączone są z kolektorem dziobowym (4) i kolektorem rufowym (5) oraz z pompą (3) ssącą tłoczącą. (3 zastrzeżenia)

B65D

P. 230176

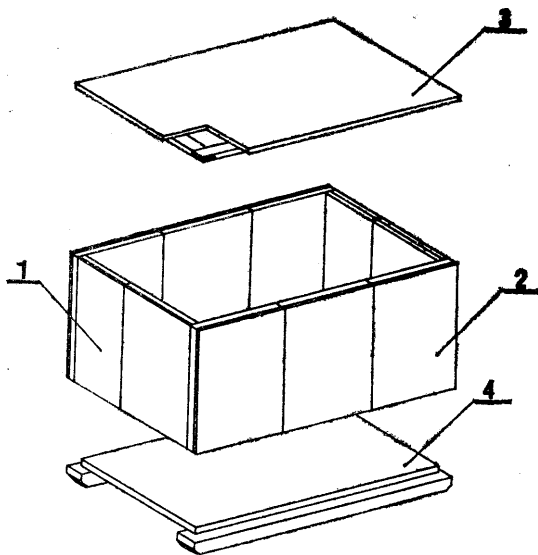
17.03.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opakowań, Warszawa, Polska (Stefan Jakowski, Jerzy Borecki, Piotr Jachowicz, Jerzy Trzcinski, Stanisław Jankowiak, Andrzej Biegała, Tadeusz Pakuła).

Sposób tworzenia elementów skrzyń z segmentów modularnych o stypizowanych wymiarach

Sposób polega na tym, że zastępuje się jednocześnie boki (2) i czoła (1) skrzyń elementami budowanymi z segmentów modularnych.

Przyjęto cztery wymiary długości segmentów wynoszące 800, 1000, 1200 i 1400mm oraz wysokości ramy segmentu w odstopniowaniu co ca 150mm w granicach od 700 do 2800mm. Z segmentów tych przy odpowiednim ich doborze i łączeniu montować można czoła i boki wszystkich skrzyń o długości w granicach od 800 do 10000mm. (5 zastrzeżeń)

B65G

P. 234096 T

03.12.1981

Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Powstańców Śląskich, Opole, Polska (Jan Tarasek).

Sposób usuwania z transportera odpadów, powstających w procesie cięcia kęsisk na bloczki przy produkcji rur bez szwu oraz urządzenie do usuwania z transportera odpadów powstających w procesie cięcia kęsisk na bloczki przy produkcji rur bez szwu

Sposób charakteryzuje się tym, że przesuwany zabierakiem wzdłuż transportera (1) bloczek (10) pchający przed sobą odpad (14) swoją boczną powierzchnią atakuje rolkę wózka (12), poruszającego się wzdłuż prowadnic (11), usytuowanych skośnie do kierunku ruchu transportera (1).

W wyniku złożonego ruchu wózek (12) przesuwający się wzdłuż prowadnic (11) toczy się równocześnie rolką (3) po powierzchni bocznej bloczka (10) wykonując złożony ruch i przemieszcza się prostopadłe do kierunku ruchu transportera (1) i po zetknięciu się zderzaka (2) wózka (12) z odpadem (14) usuwa go z transportera do koryta spadkowego.

Urządzenie do usuwania z transportera odpadów składa się z prowadnic (11), usytuowanych skośnie do kierunku ruchu transportera (1) i w płaszczyźnie równoległej do płaszczyzny nośnej transportera (1) i leżącej powyżej tej płaszczyzny oraz z wózka (12), poruszającego się wzdłuż prowadnic (11). Wózek (12) zaopatrzone jest w rolkę (3), usytuowaną prostopadłe do płaszczyzny nośnej i transportera (1) i znajdującą się pomiędzy płaszczyzną nośną transportera (1) a płaszczyzną prowadnic.

Poza tym wózek posiada zderzak (2), stanowiący przednią obudowę rolki (3). W tylnej części wózek zaopatrzone jest w zderzak (13), wchodzący w kontakt ze zderzakiem-amortyzatorem (6) siłownika (7) pneumatycznego, służącego do przesuwania wózka (12) w położenie robocze. (2 zastrzeżenia)

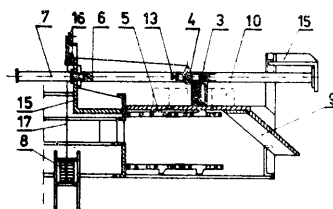

Fig. 1

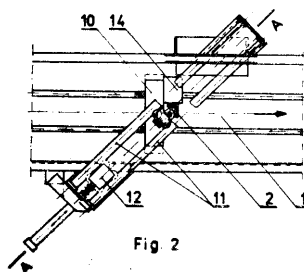

Fig. 2

B65G

P. 230250

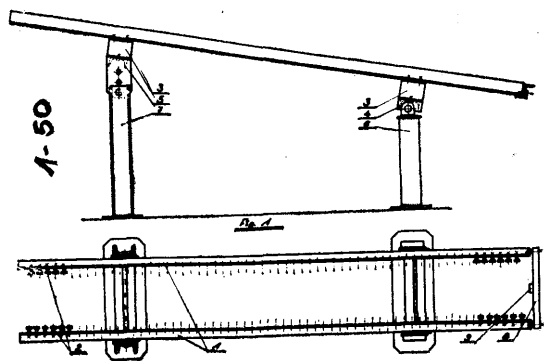
19.03.1981

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Stanisław Tytko, Jan Wójcikowski, Janusz Madejski).

Podajnik grawitacyjny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia ciągłości dostarczania detali w ściśle określone miejsce w strefie roboczej robota przemysłowego.

Podajnik grawitacyjny charakteryzuje się tym, że ma osie łożysk tocznych (2) jednej prowadnicy (1) przesunięte o 1/2 podziałki względem łożysk tocznych (2) drugiej prowadnicy (1) a detal przemieszcza się w sposób grawitacyjny co zapewnia transport detali o różnych kształtach i wymiarach. (1 zastrzeżenie)

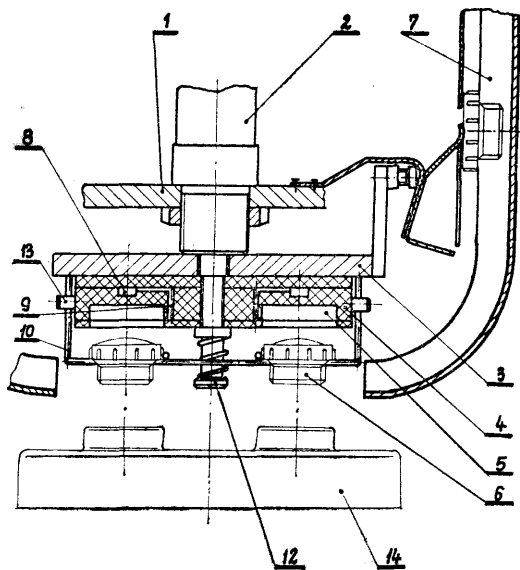

B65G P. 230301 23.03.1981

Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniw, Poznań, Polska (Mieczysław Okupniak, Hubert Błaszczak, Andrzej Szpak).

Automatyczne urządzenie do mechanicznego podawania i wkręcania korków zwłaszcza do wieczek akumulatorów

Urządzenie składa się z siłownika (2) oraz z zespołu roboczego. Zespół roboczy składa się z płyty ru-

chomej (3), głowicy roboczej (4) oraz ze sprężystych przewodnic korka (10).

W głowicy roboczej (4) znajduje się gniazdo korka (5) oraz kanał głowicy wylotu powietrza (8) wraz ze stycznymi do obwodu co 120° umieszczonymi dyszami kierunkowymi (9), przez które wychodzące powietrze wprowadza w ruch obrotowy korek (6) umieszczony w gnieździe korka (5).

(1 zastrzeżenie)

B65H P. 230358 26.03.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Informatyki „MERA-BŁONIE”, Błonie k/Warszawy, Polska (Marian Raczyński, Mieczysław Karolczuk).

Układ sterujący rozwijaczem lub zwijaczem taśmy

Układ sterujący rozwijaczem lub zwijaczem, zwłaszcza taśmy dziurkowanej urządzeń peryferyjnych elektronicznych maszyn cyfrowych, ma wzmacniacz (6) zasilaający silnik (4).

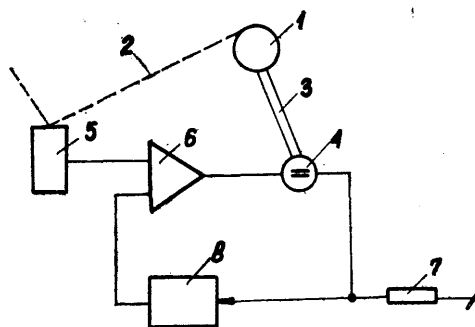

FIG. 1.

Na jedno z wejść wzmacniacza (6) podawane jest napięcie z przetwornika położenia wahacza (5). Na drugie z wejść wzmacniacza (6) podawane jest napięcie z układu całkującego (8) sterowanego napięciem proporcjonalnym do prądu zasilającego silnik (4).

(3 zastrzeżenia)

Dział C

CHEMIA I METALURGIA

C01B P. 230161 13.03.1981

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego, „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Zbigniew Było, Zygmunt Kolenda, Krystyna Jarońska, Kazimiera Malinowska, Zenobiusz Kosiński, Jan Krajewski, Marian Krzemiński, Stanisław Bóld).

Sposób otrzymywania siarki rafinowanej z rudy siarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania technologii procesu umożliwiającej zmniejszenie strat siarki oraz zmniejszenie ilości otrzymywanego produktu odpadowego-keku siarkowego.

Sposób otrzymywania siarki rafinowanej z rudy siarki zawierającej około 18% wagowych siarki elementarnej polega na poddaniu tej rudy flotacji w wyniku czego uzyskuje się koncentrat siarkowy, z którego metodą rafinacji ciśnieniowo-filtracyjnej

otrzymuje się siarkę elementarną oraz jako produkt odpadowy kek siarkowy, przy czym przed poddaniem koncentratu siarkowego rafinacji ciśnieniowo-filtracyjnej wzbogaca się koncentrat siarkowy przez ługowanie z niego węglanu wapniowego. Ługowania dokonuje się, przy ciągłym mieszaniu, w temperaturze 293-313 K, w czasie 1-3 godzin, 10 - 30% roztworem wodnym kwasu fosforowego w ilości $2,5 \cdot 10^3 - 1,0 \cdot 10^3 \text{ dm}^3$ na 10^3 kg koncentratu siarkowego.

(1 zastrzeżenie)

C01B P. 230270 19.03.1981

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol” Tarnobrzeg, Polska (Zbigniew Było, Zygmunt Kolenda, Krystyna Jarońska, Kazimiera Malinowska, Jan Krajewski, Marian Krzemiński, Stanisław Bóld, Zenobiusz Kosiński).

Sposób otrzymywania siarki elementarnej z rudy siarki

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie technologii umożliwiającej zmniejszenie strat siarki elementarnej oraz zmniejszenie ilości produktu odpadowego - keku.

Sposób otrzymywania siarki elementarnej z rudy siarki, zawierającej około 18% wagowych siarki elementarnej polega na poddaniu tej rudy flotacji w wyniku czego uzyskuje się koncentrat siarkowy, z którego metodą rafinacji ciśnieniowo-filtracyjnej otrzymuje się siarkę elementarną oraz jako produkt odpadowy kek siarkowy, przy czym przed poddaniem koncentratu siarkowego rafinacji ciśnieniowo-filtracyjnej wzbogaca się koncentrat siarkowy przez ługowanie z niego węglanu wapniowego, przy czym ługowanie dokonuje się, przy ciągłym mieszaniu, w temperaturze 293 - 313 K, w czasie 1 - 3 godzin, roztworem wodnym kwasu siarkowego, powstałego przez przepuszczenie dwutlenku siarki przez gęstwą uzyskaną w wyniku zadania koncentratu siarkowego wodą w ilości 1,0 - 2,5 · 10⁸ kg na 10³ kg koncentratu siarkowego. (1 zastrzeżenie)

C01B P. 235249 26.02.1982
C01G

Pierwszeństwo: 26.02.1981 - St. Zjedn. Am. (nr 238 555)
27.05.1981 - St. Zjedn. Am. (nr 267 672)

Prodeco, Inc., Mulberry, St. Zjedn. Am. (Ralph E. Worthington, Alex Magdics).

Sposób odzyskiwania uranu z kwasu fosforowego wytwarzanego na drodze mokrej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i łatwej technologii odzyskiwania uranu z kwasu fosforowego przy przeróbce fosforytów na drodze mokrej.

Sposób odzyskiwania uranu z kwasu ortofosforowego wytworzonego na drodze mokrej i poddawane go ekstrakcji roztworem zawierającym kwas alkilopirofosforowy, rozpuszczony w organicznym rozpuszczalniku, powodując przechodzenie czterowartościowego uranu do środka ekstrakcyjnego, charakteryzuje się tym, że czterowartościowy uran z kwasu fosforowego ekstrahuje się ograniczonym środkiem ekstrakcyjnym, który oprócz kwasu alkilopirofosforowego zawiera w nie mieszającym się z wodą rozpuszczalniku organicznym taką ilość alkoholu lub fenolu jako modyfikatora, jaka jest niezbędna do utrzymania kwasu alkilopirofosforowego w roztworze podczas dalszej przeróbki wyciągu organicznego, zawierającego czterowartościowy uran. Wyciąg ten poddaje się utlenianiu, korzystnie nadtlenkiem wodoru, po czym wyciąg ten ekstrahuje się alkalicznym roztworem wodnym węglanu lub wodorotlenku metalu alkalicznego albo amonu, powodując przechodzenie uranu z roztworu organicznego do roztworu wodnego. Następnie oddziela się roztwór wodny od roztworu organicznego, wytrąca z wodnego roztworu trójwartościowe żelazo i wyosobnia uran, suszy i praży, otrzymując jako produkt U₃O₈. (32 zastrzeżenia)

C01G P. 230166 16.03.1981

Uniwersytet Wrocławski im. Bolesława Bieruta, Wrocław, Polska (Henryk Gołka, Teofil Mikulski, Aleksandra Lipińska, Anna Kwiecińska).

Sposób usuwania niewielkich ilości kobaltu z rozpuszczalnych soli niklu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia procesu usuwania kobaltu z soli niklu metodą hydrometalurgiczną.

Zgodnie z wynalazkiem sposób ten polega na tym, że proces wytrącania kobaltu prowadzi do dwuetapo-

wo, przy czym utlenia się najpierw niewielką objętość roztworu dowolnym silnym utleniaczem w alkalicznym środowisku, a następnie otrzymaną mieszaninę związków kobaltu i niklu na wyższych stopniach utleniania dodaje się do pozostałej części roztworu, z którego po ogrzaniu i zakwaszeniu, najkorzystniej do pH 2-3, wytrąca się osad nierozpuszczalnych związków kobaltu i niklu. (1 zastrzeżenie)

C01G P. 230245 18.03.1981

Zakłady Chemiczne „Alwernia”, Alwernia, Polska (Zygmunt Kowalski, Stanisław Kania).

Sposób wytwarzania zielonego tlenku chromu o małej zawartości chromu sześciowartościowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego sposobu wytwarzania tlenku chromu o małej zawartości chromu sześciowartościowego.

Zgodnie z wynalazkiem gorący rozżarzony tlenek chromu, otrzymany w procesie termicznej redukcji bezwodnika kwasu chromowego wprowadza się na warstwę środka redukującego, w szczególności moczniaka, znajdującą się w pojemniku, po czym pojemnik zamyka się szczelnie i pozostawia do ostudzenia. (2 zastrzeżenia)

C03C P. 228471 T 13.12.1980

Zjednoczone Zakłady Ceramiki Stołowej „Cerpól” - Zakłady Porcelany „Cmielów”, Cmielów, Polska (Zbigniew M. Stadnicki, Teresa Szkutnik).

Sole barwiące do podszkliwnego dekorowania wyrobów ceramicznych i sposób dekorowania solami

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania soli barwiących umożliwiających częściowo zastąpienie tradycyjnych importowanych farb ceramicznych, eliminujących dodatkowe procesy wypalania dekorowanych wyrobów porcelanowych oraz zapewniających uzyskiwanie dekoracji odpornych chemicznie i mechanicznie.

Sole barwiące według wynalazku są wodnymi roztworami mieszanin chlorków i azotanów pierwiastków barwiących: kobaltu, chromu, manganu, żelaza, związków modyfikujących, takich jak: chlorek glinu, chlorek cynku, kwas borowy oraz substancji nadających roztworem właściwą konsystencję, takich jak: dekstryna, gliceryna.

Sposób dekorowania solami polega na nakładaniu ich znanymi technikami zdobienia na czerepy wstępnie spieczone, a następnie utrwalaniu w temperaturze 200°C i/lub oparach amoniaku w celu zapobieżenia przenikania soli w głąb czerepu. Po utrwaleniu dekoracji czerepy szkliwi się i wypala znanymi sposobami. (2 zastrzeżenia)

C03C P.230297 23.03.1981

Zjednoczone Huty Szkła Gospodarczego i Technicznego „Vitropol” - Krośnieńskie Huty Szkła, Krosno, Polska (Władysław Hejnar, Stanisław Pelczar, Kazimierz Rozenbeiger).

Szko bezbarwne do produkcji mikrokulek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania szkła odpornego na solaryzację i ciemnienie w warunkach atmosferycznych, krystalizację w temperaturach zaptania, a także o podwyższonej odporności chemicznej i napięciu powierzchniowym, przeznaczonego na mikrokulki odbłaskowe.

Szko według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera w swym składzie tlenki w następujących procentach wagowych: 75-85 PbO, 5-15 SiO₂, 0-5 ZnO, 1-10 BaO, 0,5-3 Al₂O₃, 0,5-5 B₂O₃, 0-5 Sb₂O₃, 0-2 P₂O₅. (1 zastrzeżenie)

C04B **P. 230330** 24.03.1981

Instytut Materiałów Ogniotrwałych, Gliwice, Polska (Mieczysław Mularczyk, Mieczysław Drożdż, Wacław Szymborski, Leon Łukwiński, Wiesław Ciupek).

Sposób wytwarzania palonki o wysokiej zawartości tlenku glinu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania taniej palonki o wysokiej zawartości tlenku glinu.

Palonkę o wysokiej zawartości tlenku glinu według wynalazku uzyskuje się przez zmieszanie technicznego tlenku glinu lub wodorotlenku glinu z rozdrobnionym do uziarnienia poniżej 0,1 mm surowym odżelazionym łupkiem przywęglowym w ilości 20—80% wagowych i wypaleniu mieszaniny w postaci szlamu w piecu obrotowym w temperaturze 1600—1750°C.

(1 zastrzeżenie)

C04B **P. 236158** 27.04.1982

Instytut Szkła i Ceramiki, Warszawa, Polska (Zygmunt Strzeszewski, Henryk Pieczarowski, Michał Hnatyszak, Krystyna Jakimowicz-Hnatyszak, Maciej Rybka).

Sposób wytwarzania reaktywnej farby białej do dekoracji specjalnej ceramiki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania reaktywnej farby białej do dekoracji specjalnej ceramiki, zwłaszcza płytek okładzinowych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że topnik borowo-olowiowy o składzie: PbO 50,0—70,0%, B₂O₃ 10,0-30,0%, SiO₂ 2,5-25,0%, Al₂O₃ 0-4,0%, Na₂O+K₂O 0—15,0%, CaO 0-5,0%, MgO 0-5,0% i ZrO₂ 0—2,0% miele się do uziarnienia 1—2% pozostałości na sicie 0,063μm i 5—10% pozostałości na sicie 0,040 μm, poczem miesza się podczas mielenia z CeO₂ o powierzchni właściwej 9,0—12,5 m²/g w ilości 15—30% wagowych dla otrzymania farby do dekoracji metodą sitodruku lub podczas procesu otrzymywania pasty.

(1 zastrzeżenie)

C04B **P. 236159** 27.04.1982

Instytut Szkła i Ceramiki, Warszawa, Polska (Michał Hnatyszak, Zygmunt Strzeszewski, Cecylia Dziubak, Henryk Pieczarowski, Zbigniew Jońca).

Sposób wytwarzania białej farby naszkliwnej do dekoracji ceramiki

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie odpowiedniej jakości farby służącej do dekoracji płytek ceramicznych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że frytę krzemianowo-borową o składzie: SiO₂ 50—58%, B₂O₃ 14-8%, Al₂O₃ 15-8%, Na₂O 0-10%, K₂O 10-0%, CaO 6—2% i PbO 6—1% miele się z tlenkiem ceru (CeO₂) w ilości 20-30% do uziarnienia poniżej 20 urn, a następnie suszy w suszarni rozpyłowej do wilgotności poniżej 0,5%.

(1 zastrzeżenie)

C08B **P. 234728** 15.01.1982

Pierwszeństwo: 16.01.1981—St. Zjedn. Am. (nr 225725)
E. I. du Pont de Nemours and Company, Wilmington, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób stabilizacji zawierających wodę minerałów wybuchowych posiadających zagęszczoną ciągłą fazę wodną

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zabezpieczenie przed degradacją zagęszczoną lub żel-

wanej struktury materiałów wybuchowych zawierających wodę.

Zawierające wodę materiały wybuchowe, w których skład wchodzi utleniacz, paliwo i uczulacz w zagęszczonej lub żelowanej ciągłej fazie wodnej stabilizowane są wprowadzeniem w ich skład jonów jodków i/lub jodanów. Korzystnie jon jodku wprowadza się przez rozpuszczenie jodku amonu lub jodku metalu alkalicznego w wodnym roztworze lub zolu zawierającym utleniacz. Powyższy sposób stabilizacji szczególnie nadaje się do stosowania do materiałów wybuchowych zawierających jako środek zagęszczający żywicę guar, zaś jako uczulacz aluminium w płatkach.

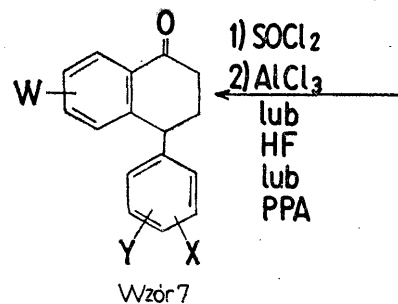
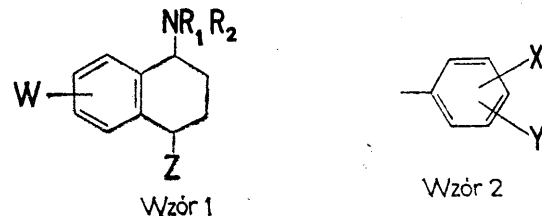
(19 zastrzeżeń)

C07C **P. 227547** 29.10.1980

PFIZER INC., Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych 4-fenylo-1,2,3,4-tetrahydro-1-naftalenoaminy

Sposób wytwarzania nowych cis-izomerycznych pochodnych 4-fenylo-1,2,3,4-tetrahydro-1-naftalenoaminy o ogólnym wzorze 1, w którym R₁ oznacza atom wodoru lub normalny alkil o 1—3 atomach węgla, R₂ oznacza normalny alkil o 1—3 atomach węgla, Z oznacza grupę o wzorze 2, w którym X i Y oznaczają

każdy atom wodoru, fluoru, chloru, bromu, lub trójfluorometyl, przy czym co najmniej jeden z podstawników X i Y ma znaczenie inne niż atom wodoru, W oznacza atom wodoru, fluoru, chloru, bromu, trójfluorometyl lub grupę alkoksy o 1—3 atomach węgla, i ich farmaceutycznie dopuszczalnych soli addycyjnych z kwasami, polega na kondensowaniu związku o wzorze 7 z aminą o wzorze HNR₁R₂, w których to wzorach wszystkie podstawniki mają poprzednio podane znaczenie.

Otrzymany związek redukuje się i z otrzymanej mieszaniny cis- i trans-izomerów związku o wzorze 1, w którym wszystkie podstawniki mają poprzednio podane znaczenie, wydziela się cis-izomer i ewentualnie przekształca go w farmaceutycznie dopuszczalną sól addycyjną z kwasem. Otrzymane związki o wzorze 1 są przydatne jako środki przeciwdepresyjne, blokujące synaptosomatyczne wchłanianie serotoniny.

(9 zastrzeżeń)

C07C **P. 230205** 18.03.1981

MONSANTO COMPANY, St. Louis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania trzeciorzędowych
2-chlorowcoacetamidów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania trzeciorzędowych 2-chlorowcoacetamidów pozwalającego zwiększyć wydajność wytwarzania związków już znanych oraz otrzymywać związki nowe z tej grupy związków.

Nowy sposób wytwarzania trzeciorzędowych 2-chlorowcoacetamidów polega na reakcji pierwszorzędowego lub drugorzędowego 2-chlorowcoacetamidu ze środkiem zdolnym do tworzenia anionu pierwszorzędowego lub drugorzędowego 2-chlorowcoacetamidu w warunkach zasadowych i alkilowaniu anionu 2-chlorowcoacetamidu środkiem alkilującym, przy czym anion można tworzyć np. na drodze elektrolizy, lub działaniem wodoroków, fluorków, tlenków, wodorotlenków, węglanów, fosforanów lub alkoholatów metali alkalicznych. (76 zastrzeżeń)

C07C

P. 235313

04.03.1982

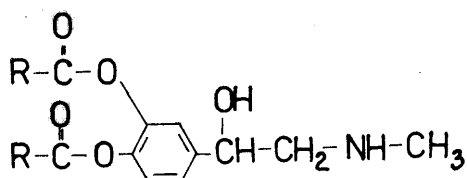
Pierwszeństwo: 06.03.1981 - Finlandia (nr 810700)

Oy Star AB, Tampere, Finlandia (Juhani Ilpo Tap Maki, Heikki Ilmari Rosenqvist).

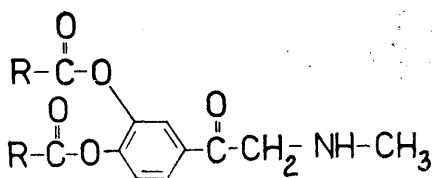
Sposób wytwarzania i wyosobniania alkoholu
3,4-dwuacyloksy- α -(metyloaminometylo) - benzyloвого
w postaci soli addycyjnych z kwasami

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia sposobu wytwarzania alkoholu 3,4-dwuacyloksy- α -(metyloaminometylo)-benzylowego.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania i wyosobniania alkoholu 3,4-dwuacyloksy- α -(metyloaminometylo)-benzylowego o ogólnym wzorze 1, w

Wzór 1

Wzór 2

którym R oznacza rodnik alkilowy albo aralkilowy w postaci soli addycyjnych z kwasami.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że związek o ogólnym wzorze 2, w którym R ma wyżej podane znaczenie, w postaci soli addycyjnej z kwasem, redukuje się wodorkiem borosodowym lub boropotasowym w kwaśnym roztworze, po czym wytworzoną sól addycyjną związku o wzorze 1 z kwasem wyosobnia się przez dodanie wody i ekstrakcję mieszaniny chlorowanym węglowodorem.

Związki o wzorze 1 są stosowane do zwalczania jaskry. (5 zastrzeżeń)

C07C

P. 235454

15.03.1982

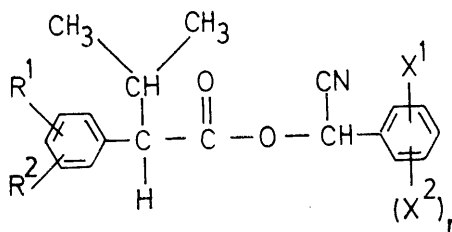
Pierwszeństwo: 16.03.1981 — St. Zjedn. Am. (nr 244372)

Shell Internationale Research Maatschappij B. V., Haga, Holandia.

Sposób wytwarzania pochodnych fenyllooctanowych
i sposób wytwarzania półproduktu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia sposobu wytwarzania pochodnych fenyllooctanowych o własnościach szkodnikobójczych.

Pestycydowy fenyllooctan bogaty w parę enancjomerów Y o wzorze przedstawionym na rys. wytwarza się przez wytrącenie nowego półproduktu - krystalicznej pary enancjomerów X fenyllooctanu w obecności kryształów fenyllooctanu X z roztworu racemicznego fenyllooctanu i otrzymanie przesącza bogatego w parę enancjomerów Y. Kryształy fenyllooctanu X rozpuszcza się ponownie, epimeryzuje i uzyskany racemat zawraca aby poprawić wydajność pary enancjomerów Y fenyllooctanu. Wynalazek obejmuje także sposób wytwarzania wspomnianego wyżej półproduktu. (12 zastrzeżeń)

C07D

P. 234009 T

25.11.1981

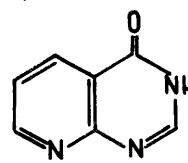
Akademia Medyczna we Wrocławiu, Wrocław, Polska (Leonard Kuczyński, Jadwiga Sołoducho).

Sposób wytwarzania nowego
3,4-dihydropirydo-(2,3-d)-pirymidynonu-1

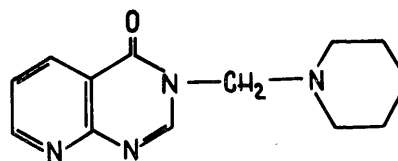
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania nowego związku o wzorze 1 stanowiącego półprodukt w syntezie nowego związku o wzorze 2, biologicznie czynnego, wykazującego działanie hipotensyjne.

Według wynalazku związek o wzorze 1 wytwarza się działaniem nadmiaru formamidu na 2-aminonikotynoamid, w temperaturze 130—140°C.

(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

Wzór 2

C07D

P. 234010 T

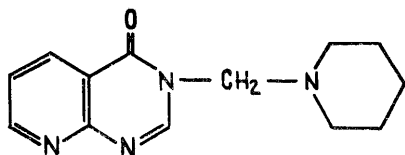
25.11.1981

Akademia Medyczna we Wrocławiu, Wrocław, Polska (Leonard Kuczyński, Aleksander Mrozikiewicz, Jadwiga Sołoducho).

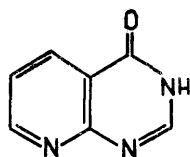
Sposób wytwarzania nowego 3-piperydynometylo-3,4-dihydropirydo-[2,3-d]-pirymidynonu-4

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania związku biologicznie czynnego, wykazującego działanie hipotensyjne, przy znikomym działaniu toksycznym.

Związek o wzorze 1 wytwarza się przez działanie nadmiarem formamidu na 2-aminonikotynoamid w temperaturze 130–140°C, co prowadzi do wytworzenia 3,4-dihydropirydo-[2,3-d]-pirymidynonu-4 o wzorze 2, na który następnie działa się nadmiarem piperydyny i 40% formaliny w metanolu, w temperaturze 60–70°C. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

Wzór 2

C07D P. 234915 01.02.1982

Pierwszeństwo: 03.02.1981 - Francja (nr 81/02 192)
09.12.1981 - Francja (nr 81/23 135)

Rhone-Poulenc Specialites Chimiques, Courbevoie, Francja.

Sposób wytwarzania związków o ugrupowaniach izocyjanurowych

Celem wynalazku jest opracowanie takiego układu katalitycznego, dzięki któremu reakcja wytwarzania związków o ugrupowaniach izocyjanurowych, zachodziłaby bez okresu indukcji i dałaby się regulować w temperaturze umiarkowanej.

Sposób wytwarzania związków o ugrupowaniach izocyjanurowych, monomerycznych lub polimerycznych, przez cyklotrimeryzację katalityczną izocyjanianów, w których grupy izocyjanianowe nie są bezpośrednio związane z atomem węgla należącym do grupy aromatycznej, przy czym cyklotrimeryzacji dokonuje się przez skontaktowanie izocyjanianu ze związkiem inicjującym reakcję katalityczną, charakteryzuje się tym, że jako związek inicjujący reakcję katalityczną stosuje się związek aminosililowy o wzorze $R/4-n/Si-(NR'R'')_n$, w którym R oznacza jedno-wartościowy rodnik węglowodorowy, alifatyczny lub cykloalifatyczny, nasycony lub nienasycony, rodnik aryłowy, aryloalkilowy lub alkiloaryłowy ewentualnie podstawiony atomami chlorowca lub grupami CN, przy czym dwa rodniki R mogą tworzyć razem jeden dwuwartościowy rodnik węglowodorowy, R' oznacza rodnik jednowartościowy wybrany spośród rodników R, SiR_3 lub rodników amidowych o wzorze $-CO-(NRR'')$, w którym R''' oznacza R lub SiR_3 , gdzie R ma wyżej podane znaczenie, przy czym rodnik R'', o ile nie oznacza grupy amidowej lub grupy SiR_3 , może wraz z rodnikiem R tworzyć jeden dwuwartościowy rodnik węglowodorowy, R'' oznacza rodnik jednowartościowy o takim samym znaczeniu jak rodnik R, lub atom wodoru, o ile R nie jest rodnikiem

amidowym, n oznacza liczbę całkowitą równą 1 lub 2, przy czym jeśli n jest równe 2, to R' oznacza rodnik R. (11 zastrzeżeń)

C07D P. 234962 05.02.1982

Pierwszeństwo: 05.02.1981 - Szwajcaria (nr 770/81)

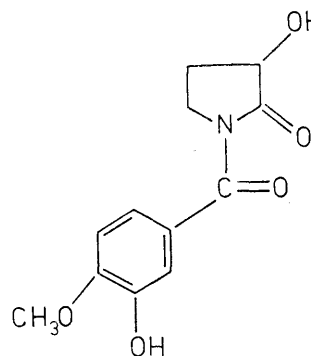
F. Hoffmann - La Roche & Co. AG, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania nowego 1-(3-hydroksy-4-metoksybenzoilo)-3-hydroksy-2-pirolidynonu

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania nowych związków użytecznych w leczeniu i zapobieganiu niewydolności mózgowej oraz polepszeniu sprawności intelektualnej.

Sposób wytwarzania 1-(3-hydroksy-4-metoksybenzoilo)-3-hydroksy-2-pirolidynonu o podanym wzorze polega na odszczepianiu grup ochronnych od odpowiednich chronionych pochodnych pirolidyny.

(4 zastrzeżenia)

C07D P. 235049 12.02.1982

Pierwszeństwo: 13.02.1981 - Japonia (nr 20749/81)

Laboratoire Roger Bellon, Neuilly sur Seine, Francja (Hitoshi Ichihashi, Terukazu Tanaka, Yu Imasato).

Sposób wytwarzania nowego półtorawodzianu kwasu 1-etylo-6-fluoro-1,4-dwuwodoro-4-keto-7-(1-piperazyńnylo)-1,8-naftyrydynokarboksylowego-3

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania nowego, odpornego na światło i temperaturę związku o działaniu bakteriobójczym.

Cechą sposobu jest to, że kwas 1-etylo-6-fluoro-1,4-dwuwodoro-4-keto-7-(1-piperazyńnylo)-1,8-naftyrydynokarboksylowy-3 ogrzewa się w temperaturze powyżej około 60°C w obecności wody użytej w ilości wystarczającej do utworzenia półtorawodzianu. (14 zastrzeżeń)

C07D P. 235389 10.03.1982

Pierwszeństwo: 11.03.1981 - Francja (nr 81 04892)

Sanofi Société Anonyme, Paryż, Francja (Dino Nisato, Sergio Boveri).

Sposób wytwarzania tioalkiloamidu 1-tlenku kwasu nikotynowego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie związku przeciwdziałającego receptorom H_2 histaminy.

Sposób wytwarzania 1-tlenku N-[2-(5-dwumetyloaminometylofuran-2-ylometylo)etylo]-3-pirydynokarbonamidu i ewentualnie jego farmaceutycznie dopuszczalnych soli polega na reakcji 2-(5-dwumetylo-

aminometylofuran-2-ylometylotio) etyloaminy z pochodną funkcyjną 1-tlenku kwasu nikotynowego, w rozpuszczalniku organicznym, w temperaturze między 0°C a temperaturą wrzenia stosowanego rozpuszczalnika i ewentualnie otrzymany produkt przekształca się w sól farmaceutycznie dopuszczalną.

(5 zastrzeżeń)

C07D P. 235396 11.03.1982

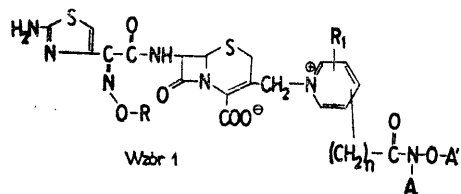
Pierwszeństwo: 11.03.1981 — St. Zjedn. Am. (nr 242792)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, St. Zjedn. Ameryki.

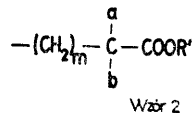
Sposób wytwarzania pochodnych cefalosporynowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania antybiotyku o szerokim spektrum działania, zwalczającego bakterie Gram-dodatnie i Gram-ujemne.

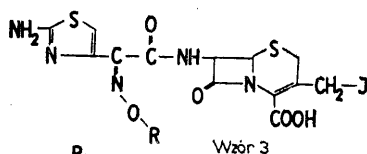
Sposób wytwarzania pochodnych cefalosporynowych o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza grupę C₁—C₄ alkilową lub grupę o wzorze 2, w którym m oznacza zero, 1 lub 2, a i b są jednakowe lub różne i oznaczają atomy wodoru lub grupy C₁—C₃ alkilowe lub a i b tworzą wspólnie pierścień zawierający 3—6 atomów węgla, a R' oznacza atom wodoru lub grupę zabezpieczającą grupę karboksylową, R₁ oznacza atom wodoru lub grupę C₁—C₄ alkilową, n oznacza zero, 1, 2 lub 3, A i A' są jednakowe lub różne i oznaczają atomy wodoru, grupy allilowe lub grupy C₁—C₄ alkilowe oraz ich farmakologicznie dopuszczalnych soli, polega na tym, że w bezwodnych warunkach, w rozpuszczalniku aprotowym, 3-jodometylocefalosporynę o ogólnym wzorze 3, w którym R ma wyżej podane znaczenie, a kwasowa grupa karboksylowa przy węglu w pozycji 4, ewentualnie obecna grupa karboksylowa przy grupie oksyiminowej, oraz grupa aminowa w pozycji 2 pierścienia tiazolowego mają grupy zabezpieczające, poddaje się reakcji z kwasem pirydynohydroksamowym lub jego pochodną o ogólnym wzorze 4, w którym R¹, n, A i A' mają wyżej podane znaczenie. (18 zastrzeżeń)

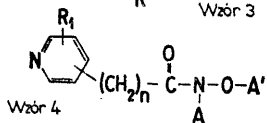
Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

Wzór 4

C07F P. 230133 13.03.1981

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Janusz Świętosławski, Zdzisław Zerkowski, Jerzy Mikołajczyk, Dariusz Barczyński, Antoni Jaroń, Eugeniusz Kulczycki, Tadeusz Dubla).

Sposób wytwarzania N-fosfonometyloglicyny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia oraz zwiększenia wydajności wytwarzania N-fosfonometyloglicyny.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania N-fosfonometyloglicyny znajdującej zastosowanie przy wytwarzaniu herbicydu dolistnego do zwalczania chwastów, a zwłaszcza perzu właściwego (*Agropyrum repens*).

Istota sposobu według wynalazku polega na tym, że N-(hydroksymetylo)glicynę w postaci soli fosforyluje się fosforem trójalkilowym, po czym otrzymany ester dwualkilowy hydrolizuje się dla otrzymania produktu końcowego. Jako fosfor trójalkilowy do fosforylacji, według wynalazku, stosuje się fosforyny o liczbie atomów węgla od jednego do czterech.

(2 zastrzeżenia)

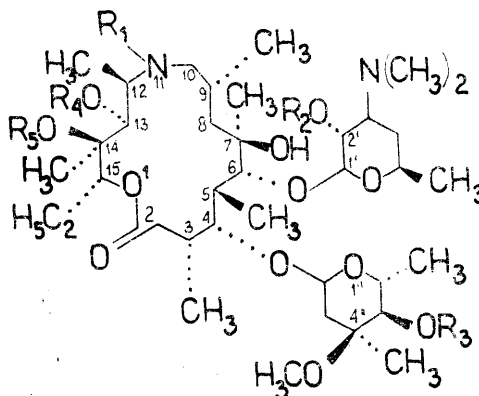
C07H P. 235329 05.03.1982

Pierwszeństwo: 06.03.1981 — Jugosławia (nr P 592/81)

SOUR FLIVA farmaceutska, kemijska, prehrambena i kozmeticka industrija, n.sol.o., Zagrzeb, Jugosławia (Gabrijela Kobrehel, Slobodan Djokic).

Sposób wytwarzania nowych pochodnych erytromycyny A

Sposób wytwarzania nowych pochodnych erytromycyny A o wzorze przedstawionym na rysunku, w którym R₁ oznacza grupę metylową, a R₂, R₃, R₄ i R₅ są takie same lub różne i oznaczają atomy wodoru lub grupy C₁—C₃-alkanokarbonylowe albo R₁ i R₃ razem tworzą grupę >C=O, polega na tym, że 11-aza-10-dezoksi-10-dihydroerytromycynę A o tym samym wzorze, w którym R₁—R₅ oznaczają atomy wodoru, poddaje się reakcji z formaldehydem, uzyskaną N-metylo pochodną poddaje się z węglanem etylenowym, a produkty tych obu reakcji ewentualnie acyluje się odpowiednimi bezwodnikami kwasów karboksylowych. Związki te wykazują działanie przeciwbakteryjne. (20 zastrzeżeń)

C08H P. 230279 23.03.1981

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P - 219223

Instytut Maszyn Spożywczych, Warszawa, Polska (Marek Branicz).

Sposób wytwarzania tworzywa kolagenowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia sposobu wytwarzania tworzywa kolagenowego.

Sposób według wynalazku polega na tym, że surowiec pochodzenia zwierzęcego zwłaszcza skóry, poddany wstępnie działaniu środków chemicznych, rozdrabnia się oddzielnie w co najmniej dwóch różnych procesach przy czym kwasowość surowca kolagenowego wynosi od 2,5 do 3,5 pH, zawartość wody od 85% do 96%, przy czym w jednym procesie surowiec rozdrabnia się zgrubnie przy użyciu rozdrabniacza wyposażonego w sita, o średnicy otworów nie mniejszych niż 15 mm. W innych oddzielnych operacjach surowiec rozdrabnia się przy użyciu rozdrabniacza

wyposażonego w sito z otworami o średnicy nie mniejszej niż 5 mm i nie większej niż 15 mm. Stosowane jest także rozdrabnianie dokładne surowca przy użyciu rozdrabniacza wyposażonego w sito otworami nie mniejszymi od 5 mm i/lub przy użyciu innych znanych urządzeń tnących i/lub rozdrabniających do dokładnego rozdrabniania. (1 zastrzeżenie)

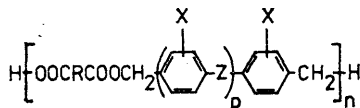
C08G P. 230168 16.03.1981
C07C

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Gabriel Rokicki, Witold Kuran, Jędrzej Kiełkiewicz, Barbara Pogorzelska-Marciniak).

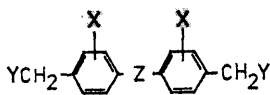
Sposób otrzymywania alifatyczno-aromatycznych poliestrów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania alifatyczno-aromatycznych poliestrów liniowych o określonej budowie przestrzennej i powtarzalnych właściwościach.

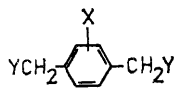
Sposób otrzymywania alifatyczno-aromatycznych poliestrów liniowych o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza grupę winylenową lub fenylenową w postaci trzech różnych izomerów, X oznacza atom wodoru lub atom chlorowca, Z oznacza bezpośrednie wiązanie lub dwuwartościowe rodniki o wzorach: $-CO-$, $-CH_2-$, $-C/CH_3/2-$, $-CCCl_2-$, $-SO_2-$, $-O-$ a p ma wartość zero lub 1, polega na reakcji soli sodowych lub potasowych kwasów dwukarboksylowych względnie ich mieszanin ze związkami dwuhalogenoalkiloarylowymi o wzorze ogólnym 2 lub wzorze ogólnym 3, w których X i Z mają wyżej podane znaczenie a Y oznacza atom chlorowca, w rozpuszczalniku organicznym w temperaturze 50 - 120°C w obecności jako katalizatora IV-rzędowych soli amoniowych, fosfoniowych, antymoniowych lub arseniowych w ilości 0,01 - 0,6 mola na 1 mol związku dwuhalogenoalkiloarylowego. (2 zastrzeżenia)

WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

C08G P. 230305 23.03.1981

Zgłoszenie dodatkowe do patentu 115985

„POLIFARB” Cieszyńska Fabryka Farb i Lakierów, Cieszyn, Polska (Tadeusz Snieżek, Bronisław Dąbrowski, Antoni Cuber, Jan Pielichowski, Józef Kozieł, Jan Turoń, Tadeusz Świrki).

Sposób wytwarzania składnika polioliowego do lakierów poliuretanowych zabezpieczających powierzchnie metalowe przed korozją

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia pracochłonności operacji przygotowania i oczyszczania blachy.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania składnika polioliowego do lakierów poliuretanowych zabezpieczających powierzchnie metalowe przed korozją na bazie polieterów niskocząsteczkowych, liniowych z pierścieniami aryłowymi wbudowanymi w cząsteczkę polieteru otrzymanych przez oksyalkilację dianu A lub jego mieszaninę z polidiami i/lub rezorcyną, i/lub hydrochinonem i/lub pirokatechiną, tlenkami propylenowym lub etylenowym według wynalazku opisanego w patencie 115985 z dodatkiem rozpuszczalników, substancji antykorozyjnych oraz tlenku mezytylu, którego obecność powoduje w czasie wcierania pędzlem lakieru w metalowe podłoże odrywanie się cząstek rdzy która tworzy obojętny wypełniacz lakieru, zaś lakier uzyskuje doskonałą adhezję do metalu. (3 zastrzeżenia)

C08L P. 230191 16.03.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej, Katowice, Polska (Jerzy Zajączkowski, Janina Zielińska, Halina Iwańczyk, Józefa Bogal, Krystyna Pakuła, Zygmunt Olejniczak).

Sposób otrzymywania masy uszczelniającej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia otrzymywania szerokiego asortymentu mas asfaltowo-kauczukowych o różnicowanych właściwościach techniczno-użytkowych.

Do asfaltu łożystego D-35 w ilości 16—25 części wagowych dodaje się 12—35 części wagowych ekstraktu pofurfurylowego i przy ciągłym mieszaniu doprowadza się do temperatury 70—90°C. Do uzyskania w ten sposób płynnej masy dodaje się 5—20 części wagowych lateksu kauczuku syntetycznego i ciągle mieszając podnosi się temperaturę masy w tempie około 0,5°C min do około 125°C.

Następnie w zależności od żądanej konsystencji i właściwości masy dodaje się wypełniacze w ilości 20—45 części wagowych i rozpuszczalnik organiczny w ilości 8—20 części wagowych. (1 zastrzeżenie)

C08L P. 230195 18.03.1981
C08G

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Janusz Kozakiewicz, Andrzej Lendzion, Kazimierz Gajek).

Sposób wytwarzania płynnych uszczeliek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy własności użytkowych płynnych uszczeliek.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania płynnych uszczeliek na bazie polimerów syntetycznych. Sposób ten polega na otrzymywaniu najpierw w sposób znany polimeru poliuretanowego w reakcji poliaddycji polioliu o LH = 40 - 70 z dwuizocyjanianem wobec nadmiaru polioliu, a następnie zagęszczeniu otrzymanego polimeru przez dodatek 1 do 30 części wagowych na 100 części wagowych polioliu środka zagęszczającego korzystnie krzemionki aktywnej i ewentualnie rozpuszczeniu go w rozpuszczalniku z grupy węglowodorów chlorowanych, korzystnie chlorku metylenu, z ewentualnym dodatkiem alkoholu korzystnie alkoholu metylowego aż do osiągnięcia pożądanej konsystencji uszczelki. Odmiana sposobu polega na zmianie kolejności dodawania rozpuszczalnika z grupy węglowodorów chlorowanych i alkoholu.

Płynne uszczelki wg wynalazku można stosować w przemyśle maszynowym, samochodowym, ciągnikowym. (2 zastrzeżenia)

C08L P. 230354 25.03.1981

Akademia Medyczna w Poznaniu, Poznań, Polska (Zbigniew Słomko, Michał Umbreit).

Sposób otrzymywania żelu przewodzącego ultradźwięki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymania żelu, który odznacza się dobrym przewodnictwem ultradźwięków oraz daje wyraźny i czytelny obraz ultrasonograficzny.

Do soli sodowej karboksymetylocelulozy dodaje się w ilości do 20 g na 100 g preparatu glicerynę, a następnie wypełniaczy w postaci żelu fosforanu lub wodorotlenku glinowego w ilości do 15 g na 100 g preparatu.

Całość preparatu miksuje się i wprowadza środek powierzchniowo czynny oraz środek konserwujący. Żel znajduje zastosowanie we wszystkim typu badaniach ultrasonograficznych oraz kardiologii, a także może być używany jako nawilżacz elektrod w EKG. (1 zastrzeżenie)

C08L P. 234065 T 01.12.1981

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Irena Strumik, Waclaw Królikowski, Jaroslaw Tołwiński, Jerzy Halladin, Janina Przychocheń).

Tłoczywo alkidowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania tłoczywa alkidowego charakteryzującego się szczególnie dobrą wytrzymałością na działanie wysokonapięciowych wyładowań elektrycznych.

Tłoczywo alkidowe zawiera 20—70% wagowych roztworu kopoliestru blokowego zbudowanego z segmentów nienasyconego poliestru maleinowo-propylenowego i nasyconych pochodzących z poddanego glikolizie polietereftalanu etylenu rozpuszczonego w metakrylanie metylu i/lub butylu, 0,1—0,8% wagowych inicjatora polimeryzacji, korzystnie nadbenzoesanu t-butylu o zawartości tlenu aktywnego nie mniejszej niż 3%, 20—50% wagowych napelnacza proszkowego w postaci kredy, kaolinu, talku, miki czy innego napelnacza proszkowego lub mieszaniny tych napelnaczy, 10—40% wagowych napelnacza włóknistego, korzystnie włókna poliamidowego ciętego o wymiarach od 3—12 mm, 0,3—2% wagowych dowolnego środka smaru jędo-antyadhezyjnego oraz 0,1—2% wagowych dowolnego środka zagęszczającego. (3 zastrzeżenia)

C09B P. 230182 16.03.1981

Wałbrzyskie Zakłady Graficzne „Kalkomania”, Wałbrzych, Polska (Janina Gniazdowska, Stanislaw Tanasiewicz, Henryk Placek, Andrzej Rutkowski).

Sposób wytwarzania farby lustrowej

Celem wynalazku jest opracowanie takiego sposobu wytwarzania farby lustrowej, który pozwalałby uzyskać po wypaleniu barwę trwałą i o odpowiedniej jakości.

Farba ta ma zastosowanie do zdobienia wyrobów ceramicznych i szklanych, dając w efekcie po wypaleniu barwę tęczową.

Sposób ten polega na rozpuszczeniu 1—3,5 części wagowych żywicy organicznej typu kalafonia w 2—7 części wagowych rozpuszczalnika bądź mieszaninie rozpuszczalników organicznych a następnie w otrzymanym roztworze rozpuszczeniu 1—3,5 części wagowych estru alkilowego kwasu tytanowego. (1 zastrzeżenie)

C09B P. 230183 16.03.1981

Morski Instytut Rybacki, w Gdyni, Gdynia, Polska (Piotr Bykowski, Henryk Borowy, Maciej Brzeski, Witold Neugebauer, Iwona Barska).

Sposób pozyskiwania i koncentracji na skale techniczną naturalnych barwników karotenoidowych z odpadów powstałych przy przetwarzaniu organizmów pochodzenia morskiego zwłaszcza pancerzy organizmów z rodziny Crustacea, ze szczególnym uwzględnieniem pancerzy kryla antarktycznego

Celem wynalazku jest opracowanie takiej metody izolowania barwników karotenoidowych, która nie naruszałaby naturalnej struktury i aktywności biologicznej kryla antarktycznego.

Sposób pozyskiwania naturalnych barwników karotenoidowych metodą frakcjonowania i naprzemiennej ekstrakcji i adsorpcji z zagęszczonej misceli uzyskanej w trakcie procesu ekstrakcji surowca rozpuszczalnikami organicznymi takimi jak alkohole alifatyczne i ich estry i/lub mieszaniny tych rozpuszczalników polega na tym, że miscelę poddaje się kondycjonowaniu w temperaturze nie wyższej niż 277° K w czasie 24 godz., oddziela się frakcją lipidów i/lub mieszając poddaje się odparowaniu rozpuszczalnika w temp. do 333° K.

Olej zawierający barwnik upłynnia się rozpuszczalnikiem niepolarnym w ilości 1 : 1, miesza się przez 10 minut, po czym prowadzi się proces adsorpcji sorbentem nieorganicznym w ilości 1 : 1 w stosunku do masy oleju, w temp. nie wyższej niż 311° K, przez czas 30 minut i ciąglem mieszaniu. Osad oddziela się mechanicznie bądź poddaje próżniowemu odpędzeniu rozpuszczalnika i pakowaniu, bądź masę sorbentu uszlachetnia się przemywając rozpuszczalnikiem niepolarnym w ilości 1:1 do 1:2 w stosunku do masy sorbentu a po odparowaniu w próżni rozpuszczalnika poddaje elucji alkoholem etylowym w ilości 1 : 1 do 2 : 1, rozpuszczalnik odparowuje się w temperaturze do 311° K zaś osad sorbentu miesza się z nośnikiem i poddaje granulacji. (3 zastrzeżenia)

C09B P. 230276 20.03.1981

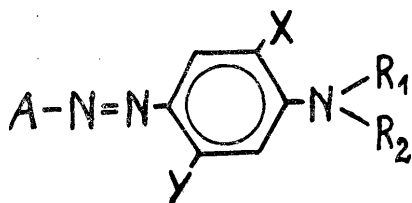
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „Organika”, Zgierz, Polska (Andrzej Gawłowski, Lucjan Szuster, Mirosław Muszyński, Jan Gmaj).

Sposób wytwarzania nierozpuszczalnych w wodzie barwników azowych

Celem wynalazku jest opracowanie wydajnego i pozwalającego uzyskać produkt czysty sposobu wytwarzania barwników azowych o ogólnym wzorze przedstawionym na rysunku, w którym A oznacza resztę składnika czynnego pochodnego aniliny, zawierającego co najmniej jeden elektroujemny podstawnik - taki, jak grupa nitrowa, cyjanowa lub metylosulfonylowa albo resztę nie zawierającego grup sulfoniowych ani karboksylowych składnika czynnego pochodnego związku heterocyklicznego - takiego, jak pochodne tiazolu, benzotiazolu, benzotriazolu, indazolu lub tiofenu, X oznacza grupę metylową, metoksyłową lub etoksyłową, Y oznacza grupę metylową, metoksyłową lub acyloaminową o ogólnym wzorze —NHCOR, w którym R oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla lub cykloalkilową albo aryłową względnie aryloalkilową, a R₁ i R₂ oznaczają jednakowe lub różne grupy alkilowe o 1—6 atomach węgla ewentualnie podstawione grupy alkilowe - takie, jak grupy β-hydrokso-, (3-cyano-, β-aminokarbonylo-, β-chloro-, β-bromo- i γ-chloro- β-hydrokso-etylenowe, grupa benzyłowa lub grupy o ogólnych wzorach —CH₂CH₂OCOR, —CH₂CH₂COOR i —CH₂—COOR, w których R ma wyżej podane znaczenia.

Sposobem według wynalazku stosuje się w procesie sprzęgania jako środki powierzchniowo-czynne mieszaninę produktów przyłączania alkoholu oleilo-owego albo oleju rycynowego do tlenu etylenu, obok środka powierzchniowo-czynnego stanowiącego produkt kondensacji krezoli z formaliną i kwasem 2-naftolo-6-sulfonowym albo środka powierzchniowo-czynnego stanowiącego sól skondensowanych wielordzeniowych sulfokwasów aromatycznych albo środka powierzchniowo-czynnego stanowiącego mieszaninę

polimerów tlenku etylenu albo środka powierzchniowo-czynnego będącego oksyetylowanym alkilofenolem albo środka powierzchniowo-czynnego zawierającego kwasy ligninosulfonowe oraz glikozydy, a powstały nietrwały pseudoroztwór barwnika przeprowadza się w środowisku kwaśnym w temperaturze 40—70°C albo działaniem siarczynu sodowego w temperaturze 20—70°C w barwnik o trwałej strukturze krystalicznej. (2 zastrzeżenia)

C09D
C08G P. 230255 20.03.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Herbert Czichon, Henryk Dudziak, Krzysztof Herman, Jan Kowalczyk, Krzysztof Przasnek, Hanna Więckowska).

Sposób wytwarzania lakierów poliestrowych

Celem wynalazku jest opracowanie takiego sposobu wytwarzania lakierów poliestrowych, w którym proces utwardzania warstwy lakierniczej będzie znacznie skrócony.

Sposób wytwarzania lakierów poliestrowych zawierających nienasyconą żywicę poliestrową, monomer sieciujący, inicjator fotopolimeryzacji, inhibitor i parafinę oraz ewentualnie wypełniacze, barwniki i pigmenty, utwardzanych za pomocą promieniowania elektromagnetycznego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że stosuje się nienasyconą żywicę poliestrową otrzymaną przez polikondensację nienasyconych kwasów dwukarboksylowych, nasyconych kwasów dwukarboksylowych oraz dioli, a warstwę lakierniczą utwardza się za pomocą promieniowania elektromagnetycznego o długości fali 340 - 400 nm. (2 zastrzeżenia)

C09K P. 234495 T 15.09.1980

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Jan Kasiel, Antoni Magdziorz, Małgorzata Romańczyk).

Srodek do wytwarzania antykorozyjnej warstwy ochronnej na powierzchniach stalowych

Celem wynalazku jest opracowanie środka umożliwiającego zabezpieczenie i przygotowanie powierzchni stalowych z resztkami rdzy nalotowej pod powłoki malarskie i środki ochrony czasowej.

Srodek składa się z kwasu taninowego w ilości co najmniej 9,5 części wagowych, alkoholu etylowego w ilości 25—44 części wagowych, wody w ilości 19—35 części wagowych, acetonu w ilości 18—27 części wagowych, aldehydu w ilości 0,2—4 części wagowych, benzotriazolu w ilości 0,06—0,2 części wagowych, kwasu salicylowego w ilości 0,4—1 części wagowych oraz Rokafenolu 0—22 w ilości 0—1,8 części wagowych.

Wynalazek jest przeznaczony do stosowania w górnictwie węglowym jak również w innych dziedzinach techniki, w których stosuje się zabezpieczenie malarskie i środki ochrony czasowej przed korodującym działaniem czynników atmosferycznych na elementy stalowe. (1 zastrzeżenie)

C10G P. 230144 13.03.1981

The Dow Chemical Company, Midland, Stany Zjednoczone Ameryki,

Sposób krakowania ropy naftowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania konieczności dostarczenia osobnego źródła paliwa lub wodoru przy jednoczesnym całkowitym wyeliminowaniu tworzenia się koksu.

Sposób krakowania ropy naftowej lub pozostałości po destylacji ropy naftowej prowadzi się w adiabaticznym reaktorze, znajdującym się za strefą częściowego spalania, w której do gazów spalinowych wtryskuje się przegrzaną parę lub parę powodującą reakcję konwersji. (7 zastrzeżeń)

C10L P. 235096 16.02.1982

Pierwszeństwo: 16.02.1981 - Szwecja (nr 81 01083-7)

Lars Wiking, Göteborg, Szwecja (Torgils Wranger, Bo Jonsson).

Sposób wytwarzania **wysokojakościowego** paliwa przez obróbkę cieplną paliwa zawierającego wodę koloidalną i związaną chemicznie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania wysokojakościowego paliwa przez obróbkę cieplną paliwa, korzystnie torfu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że paliwo najpierw odwadnia się do założonej zawartości wody, po czym w podgrzewaczu przez masę paliwa przepuszcza się gorącą wodę i usuwa ją z masy paliwa, a ogrzaną masę paliwa wprowadza się do komory reakcyjnej, w której ogrzewa się je gorącą wodą do takiej temperatury aby całkowicie uwolnić z niego wodę koloidalną, zachowując wodę związaną chemicznie, a otrzymane paliwo odwadnia się następnie pod ciśnieniem, w którym prowadzi się reakcję. (5 zastrzeżeń)

C11B P. 233939 T 23.11.1981

Janusz Baranowski, Anna Bułka-Baranowska, Łódź, Polska (Janusz Baranowski, Anna Bułka-Baranowska).

Sposób oczyszczania tłuszczów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego sposobu oczyszczania zwierzęcych tłuszczów odpadowych, technicznych i utylizacyjnych w celu przeznaczenia ich na dodatki paszowe.

Sposób oczyszczania tłuszczów polega na tym, że pod ciśnieniem atmosferycznym przez mieszaninę wstępnie oczyszczonego tłuszczu z zanieczyszczeń mechanicznych z wodnym roztworem nadlenku wodoru o stężeniach od 0,3 do 0,9% w ilości 30—50% wagowych w przeliczeniu na tłuszcz przepuszcza się parę wodną o temperaturze 100°C w ciągu od 10 do 40 minut. Następnie oddziela się tłuszcz od wody i szlamów oraz przemywa tłuszcz wodą aż do odczynu obojętnego. Przemyty tłuszcz suszy się znanymi metodami, najdogodniej przez ogrzanie do temperatury 160°C za pomocą przegrzanej pary wodnej. (2 zastrzeżenia)

C12N P. 230165 16.03.1981

Uniwersytet Wrocławski im. B. Bieruta, Wrocław, Polska (Tadeusz Wilusz, Anna Wilimowska-Pelc, Maciej Wieczorek, Jacek Otlewski, Jacek Leluk).

Sposób otrzymywania czystych preparatów chymotrypsyny B z trzustki bydlęcej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie podwyższenia wydajności procesu otrzymywania czystej chymotrypsyny B.

Zgodnie z wynalazkiem sposób ten polega na tym, że frakcję białek trzustki bydlęcej bogatą w chymo-

trypsynę B, po uprzedniej aktywacji trypsyną, adsorbując się na immobilizowanych, homologicznych inhibitorach z nasion roślin motylkowych, zwłaszcza inhibitorach Bowmana-Birka z soi oraz fasoli limerńskiej, a następnie wykorzystując selektywną elucję rozcieńczonymi kwasami o pH poniżej 3 w obecności soli metali, najkorzystniej jednowartościowych o stężeniu powyżej 0,2 M, odmywa się najpierw chymotrypsynę A i trypsynę, po czym rozcieńczonym kwasem o pH poniżej 3 odmywa się chymotrypsynę B.
(2 zastrzeżenia)

C21C P. 234266 16.12.1981

Pierwszeństwo: 09.03.1981 - RPA (nr 81/1540)

SKF Steel Engineering Aktiebolag, Hofors, Szwecja (Sven Santén, Börje Johansson).

Sposób wytwarzania metalu **ciekłego** składającego się głównie z manganu i żelaza

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie sposobu o małej energochłonności.

Sposób wytwarzania ciekłego metalu, składającego się głównie z manganu i żelaza, polega na tym, że bezpośrednio do strefy redukcyjnej w piecu szymbowym wypełnionym stałym środkiem redukującym wdmuchuje się wraz z węglem i/lub węglowodorami w postaci proszku materiał proszkowy, zawierający tlenek manganu, a strefę redukcyjną topienia wytwarza się w sposób ciągły przez doprowadzanie energii cieplnej.
(3 zastrzeżenia)

C21D P. 235082 15.02.1982
C22C

Pierwszeństwo: 19.03.1981 - St. Zjedn. Am. (nr 245566)

Allegheny Ludlum Steel Corporation, Pittsburgh, Stany Zjednoczone Ameryki (Frank A. Malagari, jr).

Sposób wytwarzania stali krzemowej o orientowanych ziarnach

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie stali krzemowej o orientowanych ziarnach, wykazującej dobre właściwości magnetyczne przy zastosowaniu niższych temperatur walcowania na gorąco.

Sposób wytwarzania stali krzemowej o orientowanych ziarnach, obejmujący etapy odlewania wlewka, ogrzewania wlewka przed walcowaniem na gorąco, walcowania na gorąco ogrzanego wlewka na gorąco walcowaną taśmę, jedno- lub wieloprzepustowego walcowania tej taśmy na zimno z zastosowaniem wyzarczenia międzyoperacyjnego, odwęglania przy końcowej grubości, powlekania i końcowego wysokotemperaturowego wyzarczenia tekstury, charakteryzuje się tym, że walcowanie wlewka na gorąco prowadzi się w temperaturze poniżej 1260°C, stosując stal, w której wartość stosunku manganu do siarki wynosi poniżej około 2,5.
(5 zastrzeżeń)

C22B P. 230274 20.03.1981
C22C

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Czesław Adamski, Marian Kucharski, Paweł Lichota, Henryk Postolek, Stanisław Rzakosz).

Środek modyfikująco-rafinujący dla aluminium lub stopów aluminium

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie lepszych własności mechanicznych i technologicznych otrzymywanych odlewów i wlewków.

Środek modyfikująco-rafinujący dla aluminium lub stopów aluminium zawiera chlorek potasu w ilości 5—30% wagowych, sześciochloroetan w ilości 10—40% wagowych, fluorotytanian potasu w ilości 27—45% wagowych, fluoroboran potasu w ilości 2—25% wagowych oraz fluorocyrconian potasu w ilości 0—23% wagowych.
(1 zastrzeżenie)

C22B P. 230275 20.03.1981
C22C

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Czesław Adamski, Marian Kucharski, Paweł Lichota, Henryk Postolek, Stanisław Rzakosz).

Środek ochronny do topienia magnezu **lub** stopów magnezu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest ochrona ciekłego metalu przed zapłonem zarówno podczas zalewania jak i transportu.

Środek ochronny do topienia magnezu lub stopów magnezu składa się z kwasu bornego w ilości 30—60% wagowych, z siarki w ilości 15—30% wagowych, z fluoroboranu potasu w ilości 10—30% wagowych oraz z chlorku amonu w ilości 0—5% wagowych.
(1 zastrzeżenie)

C22C P. 233958 T 23.11.1981

Instytut Odlewnictwa, Kraków, Polska (Władysław Madej, Aleksander Sędzimir, Marian Cupryś).

Stop żelazo-krzemowo-fosforowy o działaniu modyfikującym

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie składu stopu, który zastosowany jako modyfikator żeliwa zapewniłby podwyższenie efektywności jego działania.

Stop według wynalazku zawiera wagowo: 51—85% Si, max. 40% Ca, max. 20% Al, max. 3% Mn, max. 0,1% Mg, reszta Fe i dodatkowo 0,07—10,00% P.
(1 zastrzeżenie)

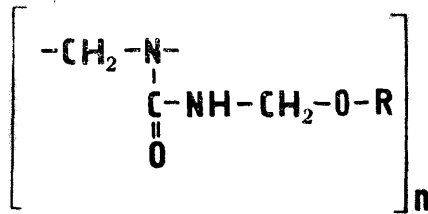
C25C P. 234063 T 01.12.1981

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jan Kamiński, Stanisław Szczepaniak, Czesław Mazanek).

Elektrolit do elektorafinacji miedzi hutniczej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania elektrolitu, który umożliwi wytworzenie miedzi o znacznie zmniejszonej zawartości siarki przy zwiększonej gęstości prądu nawet do 600A/m².

Elektrolit według wynalazku będący wodnym roztworem siarczanu miedzi, kwasu siarkowego i jonów chlorkowych zawiera jako dodatki trzy grupy związków stosowanych łącznie. Pierwszą grupę w ilości od 0,001 do 1kg/m³, stanowią związki o ogólnym wzorze 1, na którym R oznacza alkil o 2—8 atomach węgla, benzyl, glikol i/lub poliglikol, n jest liczbą całkowitą od 10 do 1000; drugą grupę, w ilości od 0,001 do 1kg/m³, stanowią związki o ogólnym wzorze 2, na którym R₁ i R₂ oznaczają atom wodoru, grupę nitrową, rodnik allilowy albo alkoksylowy o od 1 do 10 atomach węgla, Ar oznacza resztę benzenową, nftalenową, dwufenylową, n oznacza liczbę całkowitą od 6 do 50; trzecią grupę w ilości od 0,00001 do 0,1 kg/m³, stanowią produkty kondensacji epihalogenohydryny z benzylopoliaminą o ogólnym wzorze Ar(NHC₂H₄)_nNH₂, gdzie Ar oznacza benzyl, n jest liczbą całkowitą od 1 do 6.
(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

Wzór 2

C30B

P. 234022 T

26.11.1981

Uniwersytet Śląski, Katowice, Polska (Marian Surowiec, Zbigniew Bojarski, Leszek Mirek).

Sposób otrzymywania monokryształów galu o określonym kształcie i orientacji krystalograficznej

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie w jednym procesie fizyko-chemicznym monokryształu galu o określonym kształcie i z góry żądanej orientacji krystalograficznej.

Sposób otrzymywania monokryształów galu o określonym kształcie i orientacji krystalograficznej polega na tym, że w pierwszej fazie tworzy się w kryształatorze monokryształ galu o określonym kształcie i przypadkowej orientacji krystalograficznej traktując go jako zarodek, który zostaje umieszczony w uchwycie pozwalającym na ustawianie go w dowolnie wybranej orientacji, a w drugiej fazie przenosi się ustaloną orientację zarodka na ciekły gal znajdujący się w telefonowym tyglu przez zanurzenie w nim zarodka przy zachowaniu w obszarze tego zanurzenia temperatury niższej od temperatury topnienia tak, aby zapoczątkować krystalizację zgodną z orientacją zarodka, a następnie stopniowo obniża się temperaturę poniżej temperatury topnienia w pozostałej masie ciekłego galu dla przeniesienia na cały obszar tej samej orientacji. (1 zastrzeżenie)

Dział D

WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D01F

P. 230326

24.03.1981

Instytut Włókiennictwa, Łódź, Polska (Teresa Żelazny, Małgorzata Malewska-Bartczak).

Sposób wytwarzania włókniny zwłaszcza do celów medycznych

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania skutecznej w leczeniu ran włókniny.

Sposób wytwarzania włókniny zwłaszcza do celów medycznych polega na tym, że runo z włókien fizjologicznie obojętnych wzmocnione przez przeigłowanie napawa się wodnym roztworem o pH = 5—7, który zawiera 0,25—5% chitosanu w postaci czwartorzędowej soli amonowej, wyżyma do stopnia wyżęcia nie większym niż 400% i poddaje obróbce termicznej, najpierw w temperaturze 90°C, a następnie w temperaturze 90—140°C, po czym wygładza się do 140°C przy docisku wałów gładziarki 5—40kN w zależności od masy powierzchniowej włókniny.

(1 zastrzeżenie)

D01H

P. 230242

18.03.1981

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 214523

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych „POLMATEX-CENARO”, Łódź, Polska (Zenon Kujawski, Jan Pacholski, Ryszard Jańczyk).

Urządzenie do naprężania przędzy

Celem wynalazku jest opracowanie takiej konstrukcji urządzenia, która pozwalałaby na bezstopniową zmianę naprężenia nitki.

Urządzenie według wynalazku składa się z płyty podstawowej (2) przymocowanej uchwytem (3) do korpusu (4) i co najmniej jednej płytki dociskowej (1) dołączonej rozłącznie z płytą podstawową uchwytem (5).

W płycie podstawowej (2) umieszczony jest przesuwnie przewodnik (6) nitki (7). W płytce dociskowej

(1) utworzone są występy (8), tak że powierzchnia robocza (1a) płytki dociskowej (1) tworzy z powierzchnią roboczą (2a) płyty podstawowej (2) szczelinę klinową. (3 zastrzeżenia)

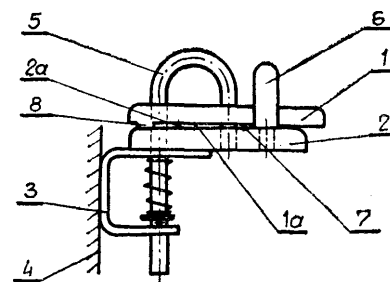

Fig. 1

D06F

P. 234001 T

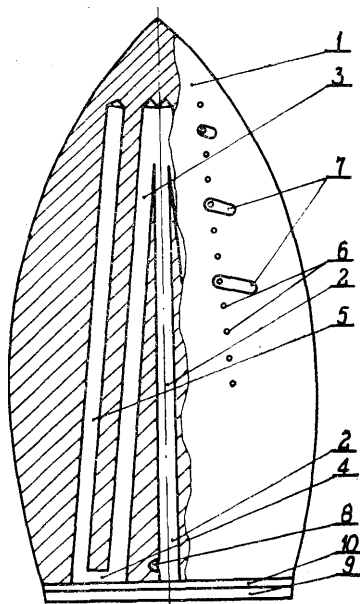
27.11.1981

Zjednoczone Zakłady Przemysłu Odzieżowego - Wólczanka, Łódź, Polska (Stanisław Grzegorzczak, Józef Kubiak, Stanisław Stefaniak).

Żelazko elektryczno-parowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia masy żelazka oraz zapewnienia prawidłowego rozłożenia kanałów doprowadzających parę.

Żelazko elektryczno-parowe wyposażone w typowe elementy elektryczne grzejne, termoregulator, mikro-wyłącznik oraz doprowadzenie pary posiada stopę (1) z kanałami (2, 3, 4, 5). Kanał doprowadzający parę (2) jest poprowadzony osiowo i styka się zbieżnie z dwoma kanałami (3) rozprowadzającymi przechodzącymi poprzecznymi kanałami (4) w kanały wylotowe (5), które są równoległe do kanałów (3). Kanały wylotowe (5) posiadają otwory wylotowe (6). Niektóre otwory (6) umieszczone są w rowkach rozprowadzających (7). Kanał doprowadzający (2) połączony jest z wlotem pary (8). Stopa (1) zamknięta jest płytką (9) pod którą jest uszczelka (10). (1 zastrzeżenie)

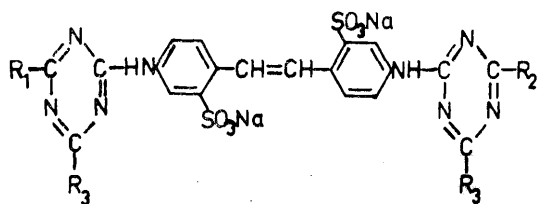

D06L P. 230283 23.03.1981

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Krzysztof Zwierzyński, Leszek Bańkowski, Jerzy Rzeszowski, Ewa Higersberger).

Sposób standaryzacji środków optycznie rozjaśniających, będących pochodnymi sym-triazyny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie standaryzacji wyrobu w procesie produkcji środków optycznie rozjaśniających, będących pochodnymi sym-triazyny o wzorze ogólnym I, gdzie R_1 , R_2 i R_3 oznaczają resztę pierwszo lub drugorzędowej aminy alifatycznej, aromatycznej lub heterocyklicznej albo grupę, alkoksylową, bez konieczności wysuszenia i zmielenia produktu.

WZÓR 1

**Dział E
BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO**

E01B P. 235272 01.03.1982

Pierwszeństwo: 02.03.1981 - Szwajcaria (nr 1378/81—0)

SIG Société Industrielle Suisse, Neuhausen, Szwajcaria (Jörg Ganz).

Podbijarka torów kolejowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia odchyłek podbijania aż do ich eliminacji.

Podbijarka torów kolejowych, w której każdy zespół podbijający ma bramkę (6) poprzecznie wychyloną w stosunku do toru, i w której ruchomy jest w górę i w dół trzymacz narzędziowy (3), według wynalazku ma urządzenie korekcyjne odchyłek (E) pomiędzy po-

Sposób standaryzacji według wynalazku polega na tym, że do zawierającego nie więcej niż 80% wody osadu pofiltracyjnego związku o wzorze 1, dodaje się alkiloarylosulfonian sodowy w ilości 3—15% wagowych, karboksymetylocelulozę w ilości 0,5—5% wagowych, chlorek sodowy w ilości 2—7% wagowych oraz wodę do 100%, po czym całość miesza się dokładnie aż do otrzymania jednorodnej pasty. (1 zastrzeżenie)

D06M P. 230349 25.03.1981

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Wojciech Jerzykiewicz, Konstanty Chmielewski, Gerard Bekierz, Ryszard Rychel, Jadwiga Orlińska-Skwara, Zbigniew Krasnodębski).

Środek antyelektrostatyczne - zmiękczający

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania środka stosowanego do płukania wyrobów włókienniczych o jednoczesnych własnościach antyelektrostatycznych i zmiękczających.

Przedmiotem wynalazku jest środek antyelektrostatyczno-zmiękczający nadający się do płukania wyrobów włókienniczych szczególnie z włókien syntetycznych.

Środek składa się z mieszaniny octanów amin tłuszczowych o długości łańcucha węglowego od 8 do 22 atomów węgla, zawierającej 20—50% wagowych amin tłuszczowych o długości łańcucha węglowego 22 atomów węgla, ewentualnie 3—5 części wagowych znanych substancji konfekcjonujących oraz wody do 100 części wagowych. (1 zastrzeżenie)

D21C P. 235052 T 10.02.1982

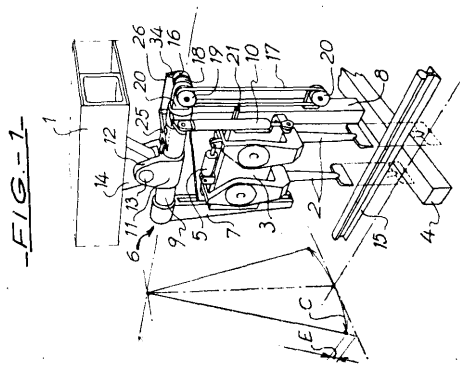
Ostrołęckie Zakłady Celulozowo-Papiernicze, Ostrołęka, Polska (Henryk Bienkowski, Stanisław Juraszek, Jerzy Zieliński Leopold Górski, Jerzy Przybyłowski, Anatol Janowicz, Stanisław Piekarski, Janusz Florkiewicz, Ryszard Jezierski, Edward Sadowski, Stefan Zięba, Bogusław Otto, Paweł Konieczny).

Sposób przygotowania masy papierniczej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania technologii procesu umożliwiającej zastosowanie odpadowego siarczanu żelazowego zanieczyszczającego środowiska przy produkcji tlenku tytanu, przy jednoczesnym obniżeniu kosztów procesu.

Sposób przygotowania masy papierniczej charakteryzuje się tym, że do ustalania wartości pH masy stosuje się roztwór wodny odpadowego siarczanu żelazowego $FeSO_4 \cdot 7H_2O$ o zawartości 60-120 g $FeSO_4$ na 1 litr roztworu w temperaturze 5—99°C.

(3 zastrzeżenia)

żądaną głębokością podbijania, a osiąganą wartością podbijania spowodowaną wychyleniem się bramki (6). Urządzenie korekcyjne obejmuje czujnik mechaniczny (25) detekujący odchylenie bramki (6) oraz połączenia mechaniczne (26,34) łączące czujnik z elementem przestawnym (16) urządzenia regulującego dla przedstawiania pozycji zerowej. (5 zastrzeżeń)

E01B P. 235330 05.03.1982

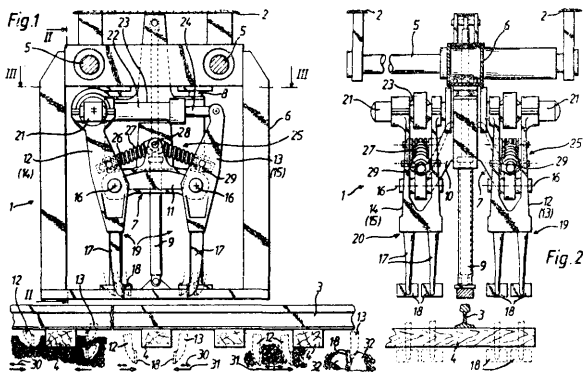
Pierwszeństwo: 09.03.1981 - Austria (nr A 1085/81)

Franz Plasser Bahnbaumaschinen-Industriegesellschaft m.b.H., Wiedeń, Austria.

Maszyna do podbijania podkładów toru

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej maszyny, która charakteryzowałaby się możliwie prostą budową, ale wykazywałaby wszystkie zalety całkowicie asynchronicznej zasady podbijania konstrukcją wszystkich swoich narzędzi podbijających.

Maszyna według wynalazku cechuje się tym, że jej dwa przesuwne asynchronicznie względem siebie i przeznaczone do zanurzania w podłożu tłuczniovym narzędzia podbijające (12, 13) względnie (14, 15) każdej pary narzędzi podbijających (19 względnie 20) połączone są tylko z jednym wspólnym cylindrowo-tłokowym napędem dosuwu (23), oraz że każda z tych par (19 względnie 20) posiada elastyczne urządzenie centrujące (25) opierane na dźwigarze narzędzi podbijających (7). (6 zastrzeżeń)

E01D P. 230178 17.03.1981

Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Warszawa, Polska (Mieczysław Rybak, Juliusz Cieśla, Marian Skański).

Sposób wzmocnienia przęseł obiektów mostowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia technologii.

Sposób polega na tym, że przęsła wygina się prostopadle w kierunku odwrotnym w stosunku do działających obciążeń poprzez zastosowanie dźwigników hydraulicznych opartych na linach kotwionych na końcach przęsła lub w jego określonych przekrojach i stanowiących łącznie z przęsłem układ rozporowy przęsła i liny rozpięte siłami wywołanymi przez dźwigniki hydrauliczne o zablokowanym wygięciu przęsła po uzyskaniu właściwego stanu odciążenia. (1 zastrzeżenie)

E02D P. 230187 16.03.1981
E04H

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor”, Wrocław, Polska (Stanisław Mały).

Sposób wykonania budowy podziemnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia pracochłonności i kosztów przez wyeliminowanie obudów budowli podziemnej.

Przedmiot wynalazku ma szczególne zastosowanie przy budowie chłodni.

Sposób charakteryzuje się tym, że budowlę wznosi się na ziemi obok zwał początkowego w miejscu przyszłego zwałowania. Następnie dokonuje się zwałowania na skarpe metodą przedsięsypaną. Wyjścia budowli usytuowuje się w odległości co najmniej 4,5 wysokości pierwszego poziomu zwałowania. Budowlę posadawia się na ławach fundamentowych. Zwałowanie dokonuje się materiałem o granulacji nie przekraczającej 200 mm. (3 zastrzeżenia)

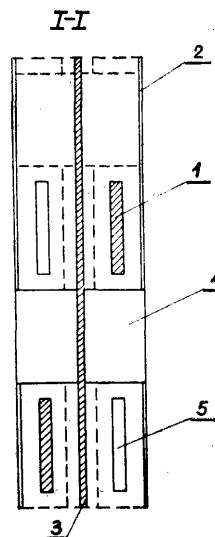
E02D P. 230248 18.03.1981
E04B

Zakład Doświadczalny Produkcji Form, Matryc i Oprzyrządowań „Dozachem-Erg”, Pionki, Polska (Benedykt Michalczewski, Helmut Burek, Bogdan Kawalec, Janusz Nowakowski).

Konstrukcja kotwy wielokrotnej

Przedmiotem wynalazku jest konstrukcja kotwy wielokrotnej z tworzywa sztucznego do wzmocnienia obiektów z betonu, gruntów stabilizowanych oraz pali wapiennych. Kotwa ma naprzemiangle, wystające pojedynczo lub parami elementy (1) płaskowników w kształcie prostopadłościanów (4) o zróżnicowanej długości i rozmieszczone na całej długości (2) w modułach od 2 do 20 cm.

Konstrukcja kotwy z piaskownikami gwarantuje maksymalną przyczepność betonów, spoiw, gruntów stabilizowanych na całym obwodzie i długości oraz uniemożliwia jej przemieszczenia poprzeczne i podłużne. (2 zastrzeżenia)

E04B P. 233485 T 15.10.1981

Józef Kaczmarczyk, Nysa, Polska (Józef Kaczmarczyk).

Sposób izolowania ścian budynków materiałami występującymi w postaci luźnej

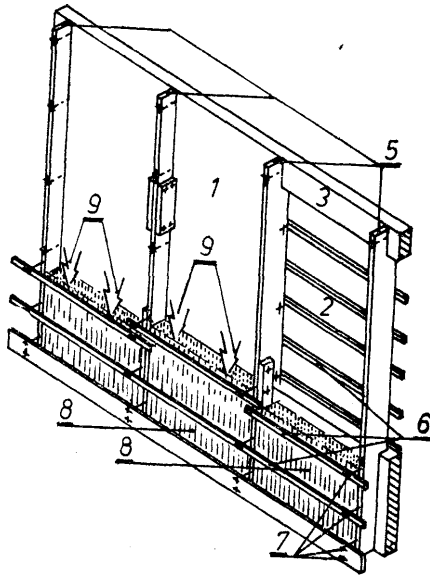
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie taniego konstruowania ścian budynków o rozdzielonej funkcji wytrzymałościowej i izolacyjnej, oraz opracowania technologii zwiększania odporności ogniowej ścian zbudowanych z materiałów palnych, co pozwoliłoby na wznoszenie budynków o cienkich ścianach konstrukcyjnych, przenoszących jedynie obciążenia statyczne.

ne, i pogrubionych o warstwę izolacji wykonanej z lekkich i bardzo tanich, oraz powszechnie dostępnych materiałów odpadowych.

Sposób polega na tym, że na specjalnie zbudowanym stelażu ażurowym, umocowanym na przewidzianej do izolowania ścianie, składającym się z listew dystansowych (5) i dociskowych (6) układa się materiał izolacyjny (8) i nasycza się go materiałem wiążącym, po czym w stanie mokrym zagęszcza i pozostawia do wyschnięcia i związania.

Po wysuszeniu powierzchnię tak spreparowanej ściany wykańcza się tradycyjnymi metodami.

(3 zastrzeżenia)

E04B
G10K

P. 233992 T

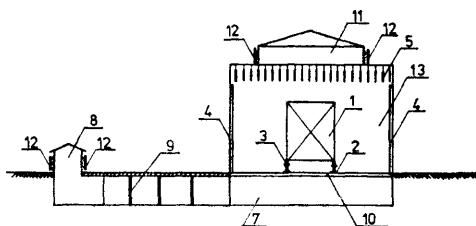
26.11.1981

Miejskie Biuro Projektów „Warcent”, Warszawa, Polska (Jadwiga Ablamowicz-Potapowicz, Maria Groźńska).

Układ tłumienia hałasu zwłaszcza w stacji transformatorowej

Celem wynalazku jest opracowanie układu tłumienia hałasu stacji transformatorowych, przy którym poziom dźwięku hałasu wydostającego się na zewnątrz budynku nie będzie przekraczał poziomu hałasu dopuszczalnego dla zabudowy mieszkalnej.

Układ ma czerpny kanał (7) stacji transformatorowej (13) przykryty płytami dźwiękochłonnymi (10) który od strony czerpni terenowej (8) ma tłumik dźwiękochłonny (9). W samej stacji transformatorowej (13) na jej stropie pod wyrzutnią dachową (11) usytuowane są pochłaniacze dźwięku (5), a ściany tejże stacji (13) zaopatrzone są w warstwy dźwiękochłonne (4), przy czym na kratkach czerpni terenowej (8) jak i wyrzutni dachowej (11) usytuowane są ekrany dźwiękochłonna-izolacyjne (12). (1 zastrzeżenie)

E04H

P. 235644

24.03.1982

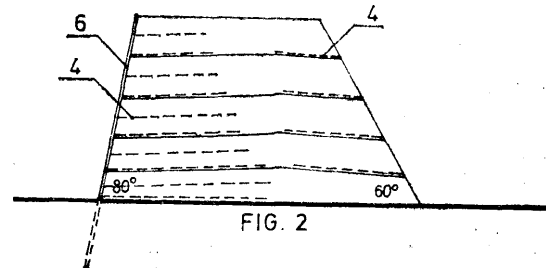
Biuro Projektowo-Technologiczne „Predom-Projekt”, Wrocław, Polska (Aleksander Szklarczyk, Antoni Zienowicz),

Budowla ziemna w postaci wału ochronnego, nasypu, grobli itp., wykonana z gruntów niespoistych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zastosowania gruntu zbrojonego do wymienionego w tytule rodzaju budowli ziemnych.

Budowla ziemna ma zbrojenie (4) w postaci ustroju ażurowego, który stanowią druciana siatka lub perforowana blacha albo perforowana taśma przenośnikowa bądź perforowane rury z prętami usytuowanymi na kształt rybkiej ości.

Zastosowanie zbrojenia umożliwia uzyskanie skarpy o nachyleniu znacznie większym od naturalnego kąta usypu gruntów niespoistych, z których wykonywana jest budowla ziemna. (5 zastrzeżeń)

E05C

P. 236157 T

27.04.1982

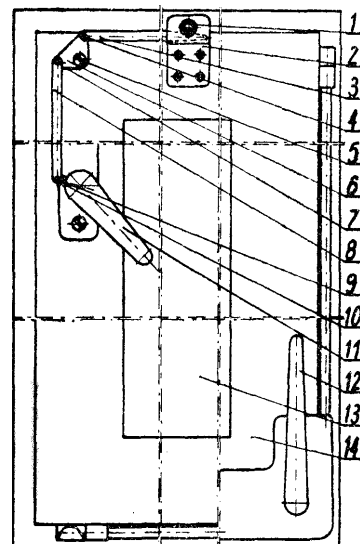
Bolesław Bolek, Warszawa, Polska (Bolesław Bolek).

Urządzenie do okien uchylno - rozwieranych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie ryglujące do okien uchylno- rozwieranych pozwalające zaryglować okno w każdej pozycji otwarcia.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania prostej budowy łatwego do wykonania urządzenia, łatwego do obsługi i pewnego w działaniu, które zapewniłoby skuteczne zaryglowanie okna w każdym położeniu, umożliwiając regulację szczeliny otwarcia zarówno przy uchylaniu jak i rozwieraniu okna, zapewniając pewne i bezpieczne utrzymywanie okna w obranym położeniu.

Urządzenie według wynalazku składa się z pręta ciągnowego (1), prowadnicy (2), klina ryglującego (3), dźwigni kątowej (6), cięgna (8), ramienia (10), uchwyty (11) zamka okna oraz osi łączących (4, 7 i 9). Kłina ryglujący (3) i cięgna (8) zakończone są widelkami z otworami do połączenia ich za pomocą osi (4, 7 i 9) w układ dźwigniowo-cięgnowy. Ramię (10) połączone jest jednym końcem z gwintem z uchwytem (11) zamka okna a drugim końcem spłaszczonym ośką (9) z widelkami cięgna (8). (2 zastrzeżenia)

E06B P. 230164 14.03.1981

Antoni Ustasiak, Inowrocław, Polska (Antoni Ustasiak).

Taśma uszczelniająca

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania taśmy o zwiększonej sprężystości i odporności na wpływ warunków atmosferycznych i komponentów farb olejnych.

Taśma uszczelniająca wykonana jest z włókniny polimetakrylanu metylu, pokrytej żywicą polimeryzującą na przykład akrylową znaną metodą natryskową. (1 zastrzeżenie)

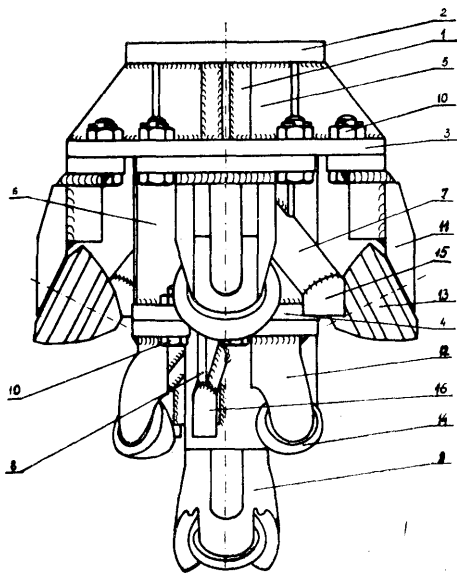
E21B P. 230175 17.03.1981

Kombinat Geologiczny „Południe”, Katowice, Polska (Jan Macuda, Jan Gągulski, Józef Łuka).

Świder gryzowy do wierceń z lewym obiegem płuczki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia prędkości wiercenia otworu.

Świder gryzowy do wielkośrednicowych wierceń obrotowych z lewym obiegim płuczki ma na rurowym korpusie (1) zamocowane trwale kołnierze (2, 3, 4) połączone między sobą wspornikami (5, 6). W boczne otwory korpusu (1) wstawiane są ssące rury (7, 8) z wlotowymi końcówkami (15, 16). Do kołnierzy (3, 4) zamocowane są śrubami (10) wymienne łapy (11, 12) z gryzami (13, 14). (1 zastrzeżenie)

E21C P. 235364 09.03.1982

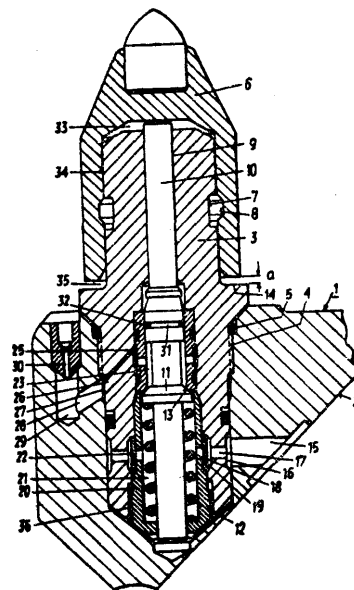
Pierwszeństwo: 12.03.1981 - Austria (nr A 1135/81)

VOEST-ALPINE Aktiengesellschaft, Wiedeń, Austria (Herwig Wrulich, Alfred Zitz, Otto Schetirza, Siegmund Gekle).

Urządzenie do chłodzenia noża maszyny wrębowej

Urządzenie zawierające dyszę dla wtryskiwania pod ciśnieniem wody chłodzącej, do której doprowadzenie wody jest odłączane za pomocą zaworu odcinającego, nóż ułożyskowany na imaku nożowym oraz, zawór odcinający sprzężony z nożem za pomocą członu sprzęgającego tak, że otwiera się on przy ruchu przesuwającym noża w kierunku siły tnącej, charakteryzuje się tym, że nóż (6) wykonany kołpakowo znanym sposobem, otacza trzon (3) noża osadzonego w imaku nożowym (1) i jest przesuwnie, osiowo ułoż-

skowany na trzonie (3), a zawór odcinający (11) i człon sprzęgający (10) są umieszczone w trzonie (3) noża. Człon sprzęgający (10) jest przy tym utworzony przez działający na korpus (11) zaworu popychacz (10), który jest prowadzony w centralnym otworze (9) trzonu noża, przy czym zawór odcinający (11) jest zamykany przeciwnie do działania siły tnącej, a otwierany za pomocą popychacza (10) w kierunku siły tnącej. (6 zastrzeżeń)

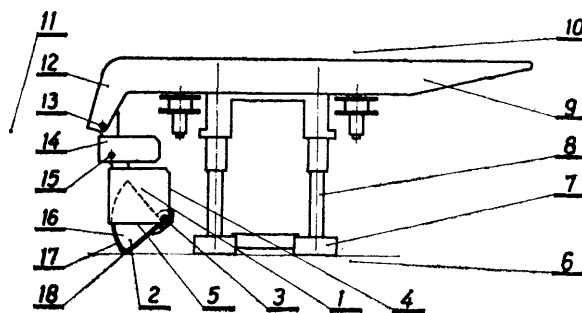
E21D P. 230265 19.03.1981

Kopalnia Węgla Kamiennego „Knurów”, Knurów, Polska (Jan Szlachta, Romuald Student, Edward Janik, Józef Lukas, Ryszard Tokarczyk, Wincenty Pretor, Hubert Pełka, Zdzisław Kromkowski).

Oslona zawałowa obudowy kroczącej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która nie utrudniałaby rabowania i nie pozostawiałaby nieosłoniętej szczeliny po rozparciu obudowy, i jednocześnie nadawałaby się do stosowania w trudnych warunkach zawałowych.

Oslona zawałowa obudowy kroczącej zamocowana jest w tylnej części stropnicy i składa się z elementów połączonych wzajemnie przegubowo. Osie przegubów są równoległe do roboczej powierzchni stropnicy. Oslona zawałowa ma do najniższej zawieszonyj tarczy (1), wewnątrz tej tarczy (1), zamocowaną na przegubie (3) przesłonę (2). Przesłona (2) jest zamocowana w skrzydłach tarczy (1) w pobliżu zewnętrznej i dolnej krawędzi (4 i 5). Przesłona (2) ma zarys wycinka koła zwróconego obwodem ku zawałowi. W kierunku zawału przesłona (2) jest utworzona z fragmentu poboczniczy walca. (1 zastrzeżenie)

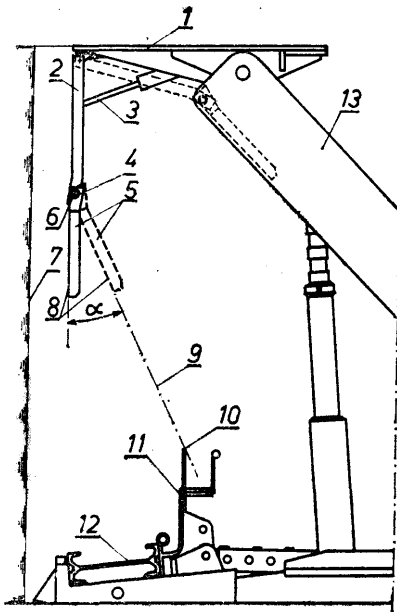

E21D P. 230268 19.03.1981

Kopalnia Węgla Kamiennego „Jastrzębie”, Jastrzębie, Polska (Jaromir Woźnica).

Osłona ociosowa obudowy zmechanizowanej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania zagrożenia osób zatrudnionych w eksploatacyjnym wyrobisku oraz wyeliminowania przepadu węgla na przenośnik i do zrobów.

Osłona ociosowa obudowy zmechanizowanej, sterowana hydraulicznie i przyłączona jednym swym końcem do stropnicy sekcji obudowy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma na swoim swobodnym końcu przegub (4), a w nim osadzony odchylny element (5) o ograniczonym wychyleniu, tak w kierunku zrobów jak też ociosu (7). Przedłużenie przyociosowej płaszczyzny (8) odchylnego elementu (5) w jego maksymalnie bezpiecznym wychyleniu dla załogi w kierunku zrobów tworzy styczną (9) do krawędzi (10) zastawki (11) odstawczego przenośnika (12).

(2 zastrzeżenia)

E21D

P. 230352

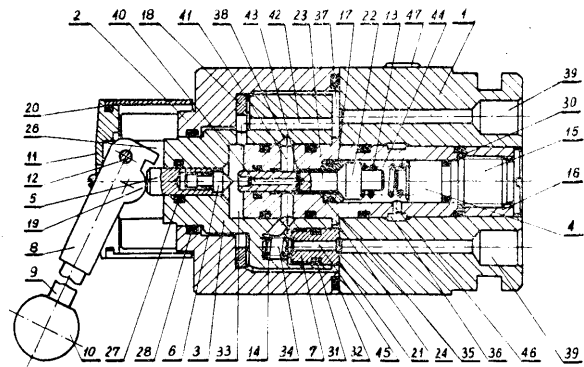
25.03.1981

Centrum Konstrukcyjno-Technologiczne Maszyn Górniczych KOMAG, Gliwice, Polska (Władysław Wołek, Jan Tylek, Zbigniew Nowak).

Hydrauliczny rozdzielacz obrotowy wielopoloziowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, w której kanał zasilający połączony zostanie ze splywem z chwilą zamknięcia dopływu medium pod wysokim ciśnieniem.

Rozdzielacz, przeznaczony do sterowania górnymi obudowami hydraulicznymi, ma w dennej płycie (1) umieszczony w jej osi zawór (4) wystający nad czołową powierzchnią (21) płyty (1) i wspierający się o nią kołnierzem (24). Ponadto na wystającej części zaworu (4) osadzony jest obrotowo element (3) zakryty kadłubem (2). Wewnątrz zaworu (4) znajduje się stożkowe gniazdo (17), w którym tkwi grzybek (22) dociskany sprężyną (13). Grzybek (22) ma ponad stożkową powierzchnią popychacz (23) z wywierconym współosiowo kanałem (40), zakończenie którego łączy się kanałami (43) z komorą (35). Komora (35) łączy się poprzez promieniowe kanały (41) z pierścieniowym kanałem (38) w części obrotowej elementu (3). Kanał (38) łączy się z komorą (34) i osiowym kanałem (45) tłoczka (7). Kanał (40) łączy się z komorą (33) połączoną ze szczeliną (37). (5 zastrzeżeń)

DZIAŁ F

MECHANIKA: OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F02M

P. 235387

10.03.1982

Pierwszeństwo: 24.03.1981 - Włochy (nr 3376-A/81)

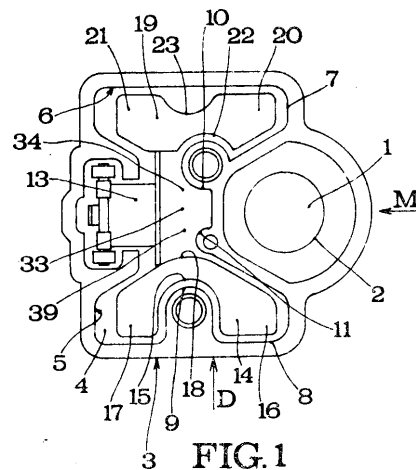
WEBER S.p.A., Milano, Włochy.

Gaźnik dla silników spalinowych pojazdów mechanicznych

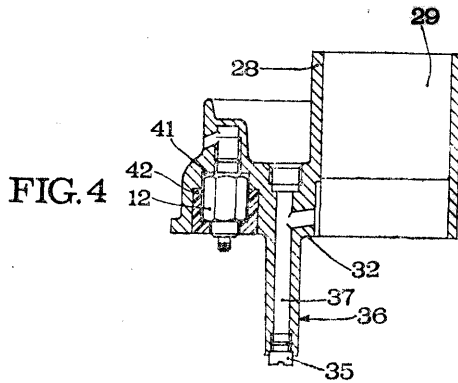
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego gaźnika, którego komora pływakowa pozwalałaby na przystosowanie go do dowolnego silnika w samochodzie i pojeździe terenowym, utrzymując paliwo w przewodzie głównym na stałym poziomie w każdych warunkach pracy lub położenia silnika pojazdu.

Gaźnik do silników spalinowych w pojazdach mechanicznych ma co najmniej jeden przewód ssawny zasilany paliwem z komory, w której poziom paliwa jest stabilizowany przez zawór iglicowy (12) wystawiany przez zespół dwóch pływaków (14, 19), ścianki (5, 6, 7, 8) ograniczające wymienioną komorę (3) są pionowe, jak też pionowe są wewnętrzne powierzchnie dwóch pływaków, w szczególności od strony ścianek komory. Na linii pionowej przechodzącej przez środek (33) ciężkości figury wyznaczonej przez przecięcie płaszczyzny pionowej i figury przestrzennej zawartej między wewnętrznymi ściankami komory i zewnętrznymi powierzchniami pływaków, umiesz-

czona jest główna dysza (35), osadzona na końcu pionowego walcowego występu na pokrywie (28) gaźnika i przystosowana do zasilania obwodu głównego i obwodu biegu jałowego w gaźniku. Płaszczyzny powierzchni paliwa zawartego w komorze przecinają pływaki tak, że zarys ich przekroju tworzy figury, których momenty statyczne względem punktu obrotu

3 FIG. 1

dźwigni zamykającej zawór iglicowy (12) nie ulegają w zasadzie zmianie przy zmianach nachylenia gaźnika względem płaszczyzny poziomej.

(11 zastrzeżeń)

F02N P. 235575 23.03.1982

Przedsiębiorstwo Techniczno-Produkcyjne „Unitra-Unitech”, Warszawa, Polska (Tadeusz Walasek).

Urządzenie rozruchowo-regulacyjne, zwłaszcza do silników z zapłonem iskrowym

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie wspomagające rozruch silnika spalinowego z zapłonem iskrowym.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia, które wydatnie zwiększyłoby zapalenie się mieszanki paliwowej w czasie uruchamiania silnika zwłaszcza przy niskich temperaturach. W urządzeniu według wynalazku włącznikiem (k) włącza się symulator przerywacza (2), który steruje układem tranzystorowego przerywacza (3) z odpowiednią częstotliwością zapewniającą ciąg wyładowań na świecy zapłonowej (S) gdy przerywacz (P) jest otwarty.

W czasie jednego otwarcia przerywacza (P), urządzenie wytwarza na świecy zapłonowej (S) kilkadziesiąt wyładowań wystarczających w zasadzie do zapalenia mieszanki paliwowej i uruchomienia silnika. (4 zastrzeżenia)

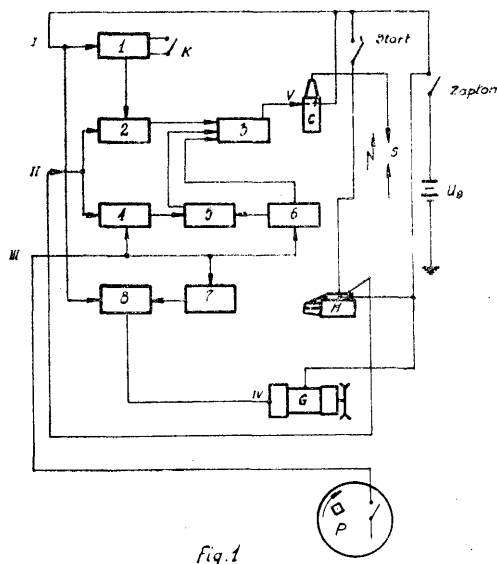

Fig. 1

F02P P. 230240 18.03.1981

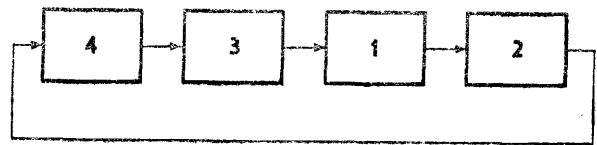
Wyższa Szkoła Inżynierska im. Kazimierza Puławskiego, Radom, Polska (Józef Nita).

Sposób i urządzenie do sterowania zmianą wartości współczynnika nadmiaru powietrza lub kąta wyprzedzenia zapłonu w silniku spalinowym

Sposób według wynalazku polega na tym, że obserwuje się zmianę jednostkowego zużycia paliwa lub mocy wytwarzanej przez silnik i odpowiednio do tego wymusza się zmianę współczynnika nadmiaru powietrza lub kąta wyprzedzenia zapłonu, przez co wyznacza się taką ich wartość, przy której w danych warunkach pracy silnika jednostkowe zużycie paliwa jest najmniejsze lub moc wytwarzana przez silnik jest największa. Pracę silnika przy tych parametrach realizuje się do czasu, gdy zmieniające się warunki pracy silnika spowodują zmianę jednostkowego zużycia paliwa lub mocy wytwarzanej przez silnik.

Urządzenie do sterowania zmianą wartości powyższych współczynników ma regulator (3) sterujący układem wykonawczym (1) zmiany wartości tych współczynników i pełniący rolę dynamicznego korektora sygnału wyjściowego z detektora (4), który jest detektorem kierunku zmiany wartości sygnału jednostkowego zużycia paliwa lub mocy wytwarzanej przez silnik (2).

Detektor (4) zmienia w sposób skokowy wartość i kierunek swojego sygnału wyjściowego wówczas, gdy dostarczany do jego wejścia sygnał jednostkowego zużycia paliwa wykaże tendencję wzrastania lub sygnał mocy wytwarzanej przez silnik wykaże tendencję zmniejszania. (5 zastrzeżeń)

F16B P. 230280 23.03.1981

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Aleksander Derkaczew, Zenon Zawadzki).

Zabezpieczenie połączenia wielowypustowego przed przemieszczeniem osiowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji prostej do wykonania i montażu.

Zabezpieczenie tworzą obwodowe wycięcia (3) na występach (1) wielowypustu wałka (2) oraz pierścieni osadcy (4) wyposażony w wewnętrzne zęby (5) wchodzące w kanały (8) wielowypustu, przy czym średnica zębów (5) jest większa od średnicy wycięć (3). (3 zastrzeżenia)

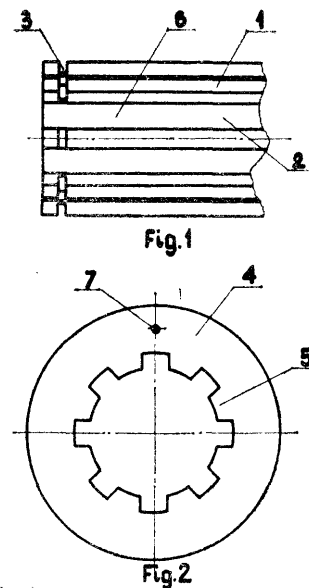

Fig. 1

Fig. 2

F16C
B21B

P. 236287

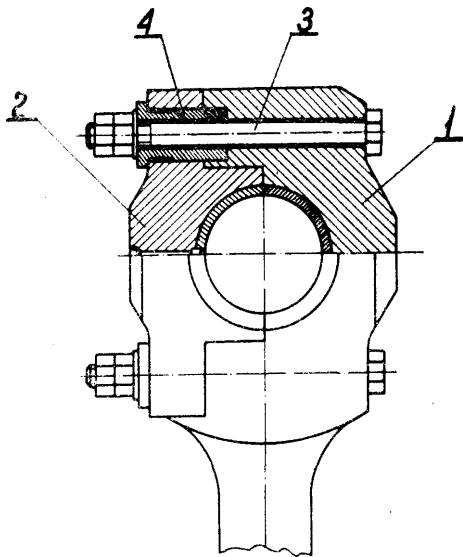
05.05.1982

Huta Warszawa, Warszawa, Polska (Marian Werhnowicz, Józef Nowicki, Zdzisław Chęciński, Adam Bartman).

Korbowód

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania naprężeń rozciągających w śrubach, zwłaszcza w korbowodzie, przeznaczonym do pracy w ciężkich układach nawrotnych.

Korbowód charakteryzuje się tym, że stopa (1) jest zamknięta pokrywą (2) w taki sposób, że stykają się one w płaszczyznach równoległych do osi korbowodu, a zazębiają się w płaszczyznach prostopadłych do tej osi. Stopa (1) i pokrywa (2) połączone są ze sobą przy pomocy śrub (3) umieszczonych w płaszczyznach prostopadłych do osi korbowodu. Dla wzmocnienia połączenia, w otwory pod śruby (3) włożone są tuleje (4). (2 zastrzeżenia)

F16F
B60G

P. 234848

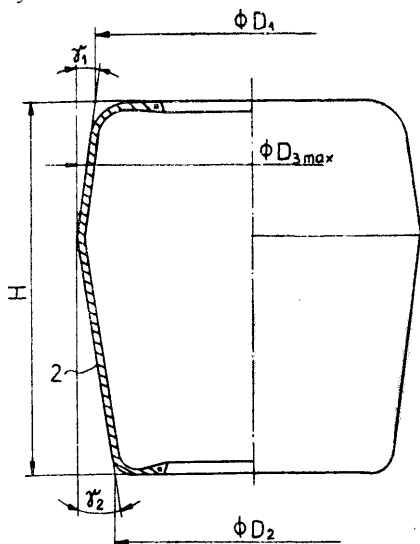
27.01.1982

Pierwszeństwo: 25.03.1981 - Węgry (nr 4298)

Taurus Gumiipari Vállalat, Budapeszt, Węgry.

Przepona walkowa do amortyzatorów powietrznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ulepszenia przepon do amortyzatorów powietrznych do pojazdów mechanicznych.

Przepona według wynalazku charakteryzuje się tym, że w stanie bez nadciśnieniowym średnica przepony (2) zmienia się wzdłuż tworzącej tzn. średnica profilu powiększa się jako podwójny stożek ścięty. Przepona (2) zawiera co najmniej dwie wkładki, zawierające wzajemnie skrzyżowane włókna, w których wartość kąta kordu zmienia się ciągle wzdłuż tworzącej profilu tj. od kąta 25—40 przy maksymalnej średnicy powiększa się w jednym kierunku do 40—50°, a w drugim kierunku do 50—60°.

(4 zastrzeżenia)

F16H
B60K

P. 234804

22.01.1982

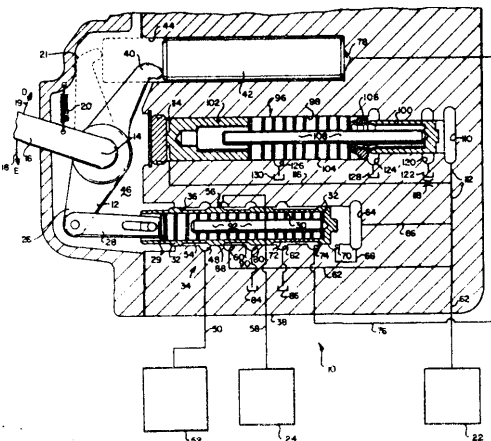
Pierwszeństwo: 23.01.1981 — St. Zjedn. Am. (nr 227730)

Deere and Company, Moline, Stany Zjednoczone Ameryki.

Układ modulacji sprzęgła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia wywierania działania udarowego na napęd odbioru mocy przy zapewnieniu stopniowego styku sprzęgła odbioru mocy w trakcie pracy.

Układ modulacji sprzęgła odbioru mocy, zawierający dźwignię kontrolną (16), zawór modulujący (34) zamontowany wewnątrz otworu i przesuwany ślizgowo w odpowiedzi na ruch dźwigni kontrolnej (16), źródło (52) płynu hydraulicznego pod ciśnieniem oraz zbiornik ściekowy (122), według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma przewód (112) podłączony do przewodu (62) oraz drugi zawór (100, 102, 104, 108) włączony pomiędzy zbiornik (122) a przewód (112) i uruchamiany dla łączenia przewodu (112) do zbiornika (122) w stopniu bezpośrednio uzależnionym od szybkości wzrostu ciśnienia płynu hydraulicznego w przewodzie (112). (14 zastrzeżeń)

F16K
C21B

P. 234021 T

26.11.1981

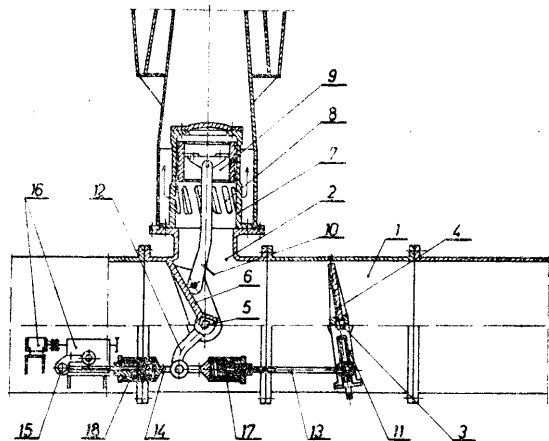
Huta „Szczecin”, Szczecin, Polska (Zenon Habrych, Krzysztof Swierkowski, Henryk Niedworok, Kazimierz Jasielski).

Dwuprzepustnicowy zawór atmosferyczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia szybkiej i częstej zmiany ciśnienia powietrza doprowadzanego do wielkiego pieca niezależnie od pracy sprężarki.

Dwuprzepustnicowy zawór atmosferyczny ma przepustnicę wlotową (1) i wylotową (2). Wewnątrz tych przepustnic znajdują się osadzone obrotowo przesłony - wlotowa (4) i wylotowa (6), połączone pierwszym łącznikiem nastawczoamortyzującym (17). Z przesłoną wylotową (6) złączony jest ramieniem (10)

łtok (9), który przesuwany jest w cylindrze (7) z otworami szczelinowymi (8). Przesłony - wlotowa (4) i wylotowa (6) są napędzane z układu napędowego (16). (1 zastrzeżenie)

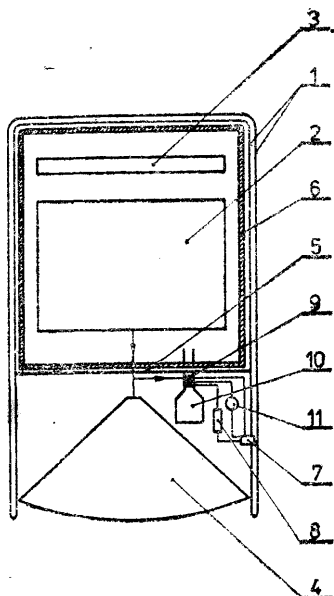
F21L P. 234013 T 26.11.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji, Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Marian Smyk).

Górnicza lampa akumulatorowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania iskrobezpiecznej konstrukcji górniczej lampy akumulatorowej przeznaczonej zwłaszcza do oświetlenia ogólnego dna drążonego szybu.

Lampa ma obudowę (1) wykonaną z podwójnych ścianek, pomiędzy którymi znajduje się gaz niepalny o ciśnieniu powyżej 1 atmosfery ($1,01325 \cdot 10^5$ Pa). Lampa wyposażona jest w akumulator (2) wysokotemperaturowy, grzejnik (3), projektor (4) szerokokątny i miernik (7) ciśnienia gazu, którego wyjście jest połączone poprzez człon wykonawczy (8) z zaworem (9) zbiornika (10), który wypełniony jest skondensowanym gazem niepalnym. (5 zastrzeżeń)

F23N P. 230327 24.03.1981
F23D

Biurowo Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Eugeniusz Stwora).

Sposób zapewnienia równomiernego rozdziału stosunku mediów do wszystkich palników przemysłowego pieca grzewczego

Sposób według wynalazku polega na tym, że stosuje się obieg zaworu odcinającego strefę i zabudowuje na nim, elementy mierzące przepływ mediów dopływających do jednego palnika, przy czym zachowuje się stałe ciśnienie dla każdego z mediów we wspólnym rurociągu przed wszystkimi palnikami. (1 zastrzeżenie)

F24F P. 230355 26.03.1981

Miejskie Biuro Projektów „Warcent”, Warszawa, Polska (Andrzej Czyż, Józef Koziański).

Sposób wykonania instalacji wentylacyjno-kanalizacyjnej, zwłaszcza w halach ciągników i pojazdów spalinowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wentylacji hali obsługi ciągników i pojazdów spalinowych.

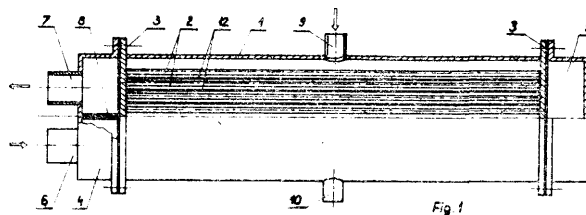
Sposób polega na tym, że powietrze i spaliny ze strefy dolnej kolejno poprzez kratki ściekowe, przewody odwadniająco-kanalizacyjne, studzienki rozgałęzione kanalizacyjne i przewody wentylacyjne usuwa się mechanicznie na zewnątrz hali. (1 zastrzeżenie)

F25B P. 230300 23.03.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA”, Kraków, Polska (Jan Godlewski, Józef Lasota, Krzysztof Pakoński, Aleksander Nieć).

Skraplacz płaszczowo-rurowy

Przedmiotem wynalazku jest skraplacz płaszczowo-rurowy przeznaczony do skraplania na zewnątrz rur, par różnych czynników zwłaszcza czynników żleźnicznych takich jak amoniak lub freon, przy zastosowaniu wody lub innej cieczy chłodzącej przepływającej wewnątrz rur skraplacza.

Skraplacz płaszczowo-rurowy charakteryzuje się tym, że ma elementy grodziowe (12) w kształcie prostokątnych płyt, które dzielą przestrzeń międzyrurową na szereg połączonych ze sobą komór (11), (14) itd., przy czym elementy grodziowe (12) są szczelnie dosunięte do płaszcza (1) skraplacza wzdłuż jednego z dłuższych boków natomiast wzdłuż drugiego z dłuższych boków są odsunięte od płaszcza tworząc układ kanałów ukierunkowujący przepływ czynnika skraplanego w taki sposób, że całkowita jego ilość musi przebyć drogę wyznaczoną przez ten układ a ponadto utworzone pomiędzy elementami grodziowymi (12) i płaszczem szczeliny (13) są przestawione względem siebie w sąsiednich elementach o kąt 180° .

Elementy grodziowe (12) są usytuowane w płaszczynie poziomej oddzielając pojedynczy rząd rur (2) lub kilka rzędów rur (2) w pęku, od siebie. Długość płyty elementu grodziowego (12) jest równa długości czynnej rur (2), natomiast szerokość płyty elementu grodziowego (12) jest mniejsza od długości odcinka cięciwy w kole o promieniu wewnętrznym cylindrycznego płaszcza, mierzonej w miejscu usytuowania tego elementu grodziowego (12). (3 zastrzeżenia)

F27D

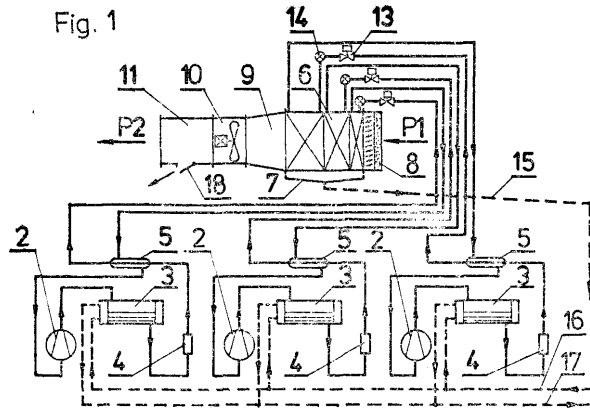
P. 230299

23.03.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA”, Kraków, Polska (Józef Bałko, Edward Kordylewski, Czesław Lasoba).

Zblokowany agregat chłodniczy

Zblokowany agregat chłodniczy, przeznaczony do oziębiania powietrza w szczególności do chłodzenia przy pomocy nadmuchu zimnym powietrzem, ma zastosowanie przede wszystkim do strefowego schładzania zimnym powietrzem wewnątrz pieców hutniczych podczas wykonywania remontów.

Zblokowany agregat chłodniczy ma agregaty sprężarkowe (2), skraplacze (3) płaszczowo-rurowe, odwadniacz (4), wymienniki ciepła (5), parownik (6) lamelowany, dyfuzor (9), promieniowy wentylator (10) oraz tacę ściekową (7) połączone wzajemnie w jeden zespół, w którym występują trzy typowe obiegi chłodnicze, przy czym każda z sekcji trójsekcyjnego parownika (6) lamelowanego stanowi parownik odrębnego obiegu chłodniczego, a powietrze przepływa kolejno przez wszystkie sekcje.

Ponadto zblokowany agregat chłodniczy ma regulacyjną przepustnicę (18) usytuowaną na kanale (11) wylotowym powietrza oraz dowolnego kształtu otwory wykonane w dolnej części ramy nośnej, przy czym wszystkie ściany agregatu z wyjątkiem fragmentów przeznaczonych dla wlotu i wylotu powietrza osłonięte są szczelnie osłonami. (2 zastrzeżenia)

F41B
A63H

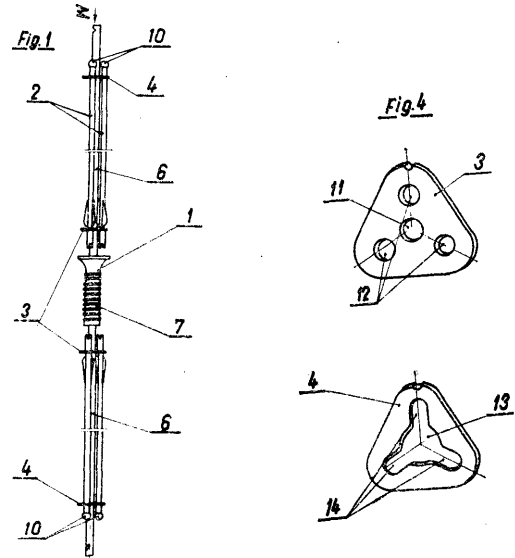
P. 234093 T

02.12.1981

Zakład Sprzętu Sportowego „POLSPORT”, Bielsko-Biała, Polska (Stanisław Dorzak, Jan Kwaśny).

Komplet łuczniczy

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji kompletu łuczniczego o lekkim łatwo nasadzalnym majdanie przy równoczesnym zamocowaniu strzały do łuku na okres jego przenoszenia.

Komplet łuczniczy dziesięć składa się z łuku, strzały i płytek transportowych. Na ramionach łuku (1) wykonanego najkorzystniej z okrągłego pręta osadzony jest majdan (7) w formie tulei uformowanej do kształtu dłoni oraz dwóch tulejek zaciskowych wykonanych z elastycznego tworzywa a posiadających na wewnętrznej i zewnętrznej powierzchni rowki. Rowki zewnętrzne usytuowane są między rowkami wewnętrznymi. Na ramiona (6) łuku (1) nakładane są płytki transportowe (3), (4). Płytkę (3) ma okrągły otwór środkowy (11) i otwory zewnętrzne (12). Płytkę (4) ma środkowy otwór (13), z którego wychodzą promieniowo rowki (14) o szerokości średnicy strzały (2). Strzała (2) ma kulisty grot (10). (1 zastrzeżenie)

Dział G FIZYKA

G01B

P. 234056 T

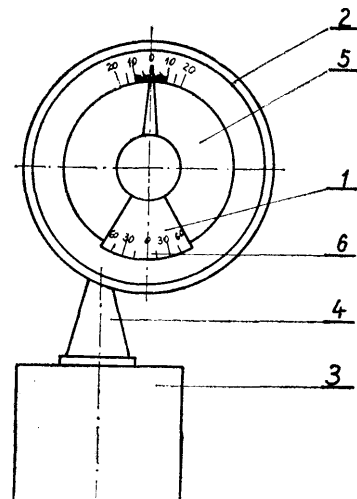
02.12.1981

Zakłady Mechaniczne Przemysłu Papierniczego, Krapkowiec, Polska (Paweł Wrzecziono, Ryszard Wzórtek, Norbert Parucha).

Kątomierz, zwłaszcza do pomiaru kąta pochylenia rur

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia prowadzenia pomiaru kąta pochylenia dwóch odcinków rur połączonych kolaniem oddalonych od siebie bez konieczności stosowania dodatkowego oprzyrządowania.

Kątomierz składa się z obudowy (2), w której instalowana jest tarcza z podziałką kątową oraz wskazówka. Obudowa (2) zamocowana jest do uchwytu magnetycznego (3) za pomocą łącznika przegubowego (4). (3 zastrzeżenia)

G01F P. 233956 T 23.11.1981

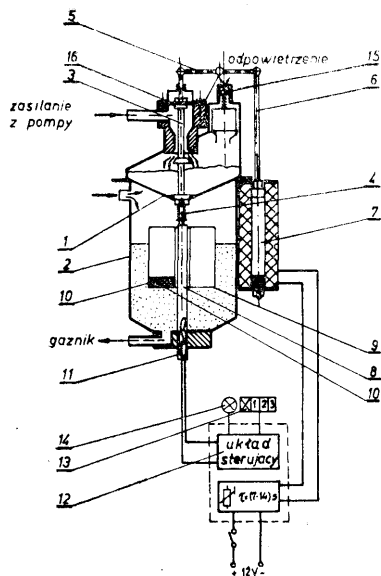
Politechnika Wroclawska, Wroclaw, Polska (Zbigniew Saukowski, Eugeniusz Rusiński).

Urządzenie cyfrowe do pomiaru zużycia paliwa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie dokładnego określenia ilości zużytego paliwa przez silnik w czasie jego pracy.

Urządzenie, wyposażone w licznik impulsów sterowany kontaktronem, według wynalazku charakteryzuje się tym, że nad pływakową komorą (2) umieszczona jest dozująca komora (1) oddzielona podwójnym zaworem (3), który utrzymywany jest w dolnym położeniu za pomocą sprężyny (4), Zawór (3) sterowany jest za pomocą elektromagnesu (7). W pływakowej komorze (2) umieszczony jest przesuwne pływak (9), wyposażony w stały magnes (10), przy czym w dolnej części pływakowej komory (2) umieszczony jest kontaktron (11) włączony w obwód wejściowy układu sterującego (12), członem czasowym połączonym z uzwojeniem elektromagnesu (7).

(3 zastrzeżenia)

G01F P. 235972 T 14.04.1982

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Zygmunt Songin, Józef Krępa, Janusz J. Łukaszewicz).

Urządzenie do kontroli i rejestracji zużycia paliwa na statkach

Urządzenie charakteryzuje się tym, że układ przekształcający (2) generacji ustalonej liczby impulsów elektrycznych w relacji „na jeden litr zużytego paliwa”, jest połączony na wejściu z miernikiem paliwa (1), a na wyjściu z wielosekwencyjnym układem dzielników (3), mających połączenie z licznikiem paliwa i przebytej drogi (9.2 i 9.1) oraz funktoarami bramkującymi (6.1 i 6.2) układu sterującego (6).

Wyjścia tych funktoarów połączony są z funktoarem bramkującym (6.3) stanowiącym składnik układu sterującego (6) i z układem licznika (7) oraz układem licznika średniego zużycia paliwa (8). Układ sterujący (6) zawiera ponadto obwód funktoara bramkującego (6.4), jedno z wejść którego jest połączone z urządzeniem pomiarowym przebytej drogi (4), a drugie z wejść połączony jest z wejściem funktoara bramkującego (6.1) oraz z przełącznikiem (6.7) i z generatorem pojedynczego impulsu (6.8) będącymi również elementami układu sterującego (6).

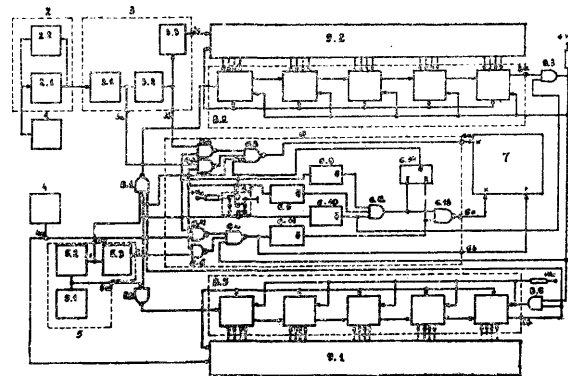
Układ (6) ma ponadto funktoar bramkujący (6.5), jedno z wejść którego połączone jest z generatorem impulsów zegarowych (5), a drugie z wejść z wej-

ściami funktoara bramkującego (6.2) i z przełącznikiem (6.7), oraz z generatorem pojedynczego impulsu (6.9). Funktoar bramkujący (6.6) ma wejścia połączone z funktoarami bramkującymi (6.4 i 6.5) i z licznikiem średniego zużycia paliwa (8). Wejście funktoara (6.6) połączone jest z układem licznika (7) i generatorem pojedynczego impulsu (6.11).

Generator pojedynczego impulsu (6.10), funktoar bramkujący (6.12), przerzutnik (6.14), wraz z generatorami pojedynczego impulsu (6.8 i 6.9), stanowią podzespoły blokady funktoara bramkującego (6.3). Liczniki rewersyjne (8.2 i 8.5) licznika średniego zużycia paliwa połączone są z licznikami zużycia paliwa (9.2) i przebytej drogi (9.1) oraz z wyjściami funktoarów bramkujących (8.1 i 8.4) licznika średniego zużycia paliwa.

Wejścia ich połączone są z generatorem impulsów zegarowych (5) oraz z przełącznikiem (6.7), a jedne z wejść funktoara bramkującego (8.1) połączone jest również z wyjściem licznika rewersyjnego (8.5).

(1 zastrzeżenie)

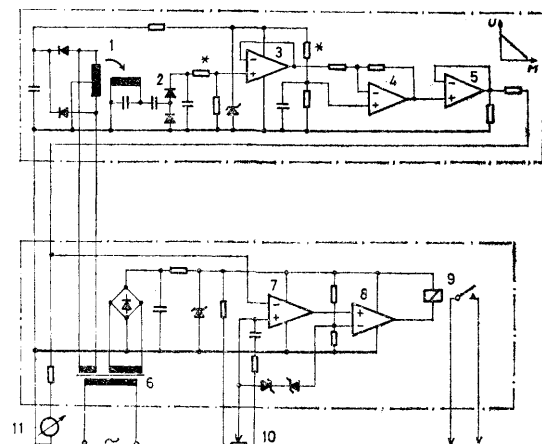
G01G P. 230313 25.03.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Ryszard Wolski, Ireneusz Falkus).

Ogranicznik udźwigu lub momentu realizujący zasadę prądu ciągłego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji ogranicznika, która pozwoliłaby na znacznie lepsze zabezpieczenie dźwignic przed przeciążeniem.

Ogranicznik zawierający anizotropowy czujnik magnetyczny oraz zespół przekąźnikowy z zasilaczem, komparatorem wykrywającym sygnał od przeciążenia i wzmacniaczem przekąźnikowym, charakteryzuje się tym, że wtórne uzwojenie anizotropowego czujnika magnetycznego (1) połączone jest poprzez prostownik (2) z podwajaniem napięcia i wzmacniacz (3) ze wzmacniaczem odwracającym (4) i wzmacnia-

czem wyjściowym (5), przy czym cały ten układ zasilany jest napięciem uzyskanym przez wyprostowanie napięcia zasilającego pierwotne uzwojenie czujnika (1), umieszczony jest w obudowie czujnika (1) i połączony jest czterema przewodami z zespołem przekaźnikowym ogranicznika, montowanym w pewnej odległości od czujnika (1), w którym to zespole komparator przeciążenia (7) reaguje na obniżenie napięcia wejściowego, a próg działania tego komparatora ustawiany jest za pomocą potencjometru (10), który może być sprzężony z wysięgnikiem w przypadku ograniczania momentu żurawia.

(1 zastrzeżenie)

G01G P. 233982 T 25.11.1981

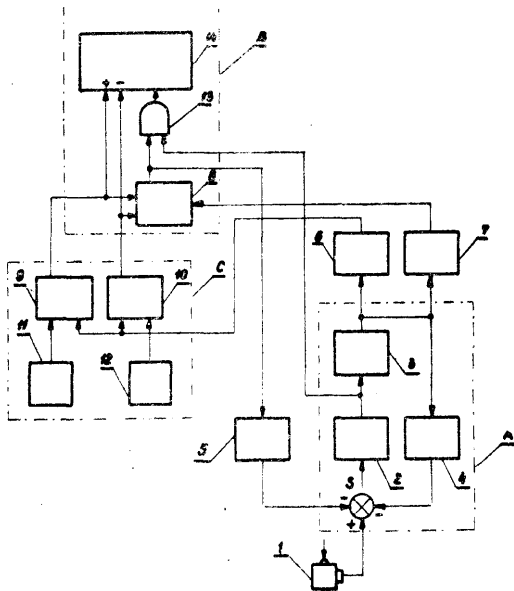
Instytut Metalurgii Żelaza im. St. Staszica, Gliwice, Polska (Krzysztof Procel).

Układ pomiarowy elektromechanicznej wagi cyfrowej bilansującej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji układu pomiarowego zbudowanego na licznikach elektromechanicznych.

Układ pomiarowy charakteryzuje się tym, że układ (A) pomiaru masy ma: węzeł sumacyjny (S), do którego doprowadzane są sygnały z czujnika (1) nacisku, z przetwornika (4) cyfrowo-analogowego i źródła (5) dodatkowego sygnału kompensującego, przetwornik (2) napięcia na częstotliwość wejściem związany z węzłem sumacyjnym (S) i wyjściem połączony raz poprzez bramkę (13) z wejściem licznika (14) bilansującego i drugi raz z wejściem licznika (3) rewersyjnego, którego wyjście doprowadzone jest do wejścia przetwornika (4) cyfrowo-analogowego, do detektora (6) stanu minimum i do detektora (7) stanu zero. Sumator (B) impulsów szeregowych ma przetwornik (8) bramkujący, wejściem zerującym połączony z wyjściem detektora (7) stanu zero i wyjściem związany z bramką (13). Układ (C) sterujący ma przerzutnik (9) dodawania, przerzutnik (10) odejmowania, wejściami zerującymi połączone ze sobą i z wyjściem detektora (8) stanu minimum, a wejściem wpisu połączone odpowiednio z układem (11) inicjowania dodawania i układem (12) inicjowania odejmowania oraz wyjściami połączone z wejściami wyboru kierunku liczenia licznika (14) bilansującego.

(1 zastrzeżenie)

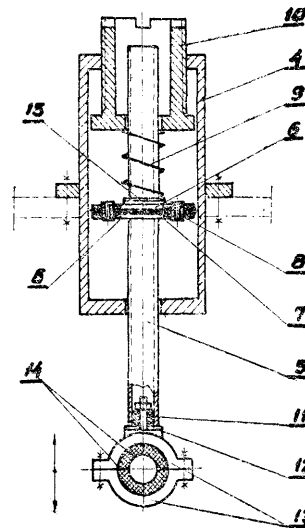
G01M P. 230384 26.03.1981

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Zbigniew Engel, Ryszard Zakrzewski),

Stanowisko do badania narzędzi pneumatycznych typu udarowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia w czasie badania warunków zbliżonych do występujących w czasie pracy narzędzia, a także charakteryzujących się stałymi parametrami nacisku, sprężystości i tłumienia.

Stanowisko składa się ze stojaków połączonych poprzeczką górną, wyposażoną w podzespół docisku narzędzia oraz poprzeczkę dolną wyposażoną w podzespół podparcia narzędzia. Podzespół docisku składa się z korpusu (4), wypełnionego cieczą i ma wewnątrz umieszczony tłok z tłoczyskiem (5). Na górnej części tłoczyska (5) jest usadzona sprężyna (9), na której spoczywa tuleja dociskowa (10). Dolna część tłoczyska (5) jest połączona poprzez tuleje podatne (11) oraz wkładkę ślizgową (12) z uchwytem (13) narzędzia wyposażonym w podatną wkładkę (14). (8 zastrzeżeń)

G01N P. 230225 24.03.1981

Instytut Włókiennictwa, Łódź, Polska (Witold Balczerowski).

Sposób pomiaru odporności płaskich wyrobów włókienniczych na ścieranie na załamaniach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia wykonania pomiaru w warunkach zbliżonych do naturalnych.

Sposób pomiaru według wynalazku polega na ścieraniu próbki przy krawędzi jej załamania wzdłuż tego załamania ruchem posuwisto-zwrotnym ze stopniowo wzrastającą intensywnością tarcia w kierunku załamania tej próbki. (1 zastrzeżenie)

G01N P. 233948 T 20.11.1981

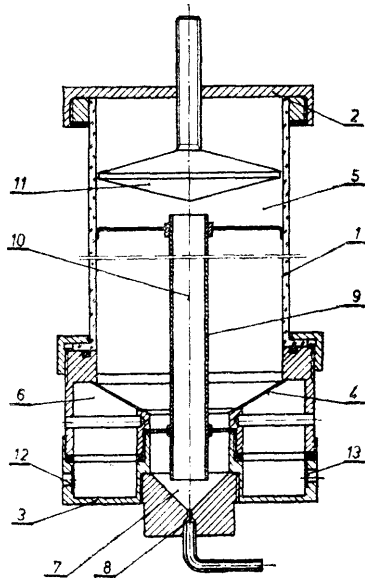
Główny Instytut Górniczy, Katowice, Polska (Piotr Hajewski, Krystyna Olejniczak, Jan Walczyński).

Urządzenie do oznaczania wytrzymałości mechanicznej i ścieralności materiałów węglowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prowadzenia pomiaru w warunkach zbliżonych do warunków występujących podczas przemysłowego otrzymywania węgla aktywnych oraz w filtrach i pochłaniaczach.

Urządzenie stanowi cylinder (1) przedzielony wewnątrz siatką (4) na część (5) mieszczącą próbkę materiału węglowego i pierścieniową część (6) do odbierania pyłu. Dzieląca siatka (4) ma kształt odwróconego ściętego stożka, którego mniejsza podstawa łączy się z gniazdem (7) dyszy (8) sprężonego powietrza.

rza, natomiast pobocznicą łączy się z częścią (6) cylindra (1). Dysza (8) sprężonego powietrza znajduje się na wlocie prowadzącej rurki (9) umieszczonej w osi cylindra (1), zaopatrzonego w stożkowy odbojnik (11) na wylocie tej rurki (9). (2 zastrzeżenia)

drugie gniazdo wtykowe (6') ze wskaźnikiem optycznym (7'). Nóżki podstawki pod układy scalone są połączone z gniazdkami wtykowymi (9'), (10'). (4 zastrzeżenia)

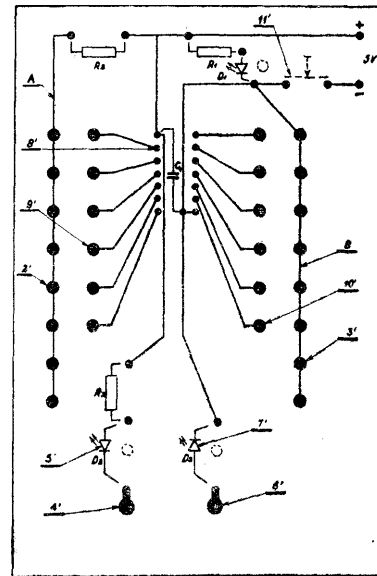

Fig. 1

G01N P. 234048 T 30.11.1981

Wyższa Szkoła Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, Gdynia, Polska (Jerzy Mindowicz).

Sposób elektrochemicznego formowania technicznych elektrod pomiarowych chlorosrebranych do pomiaru potencjałów lub prądów korozyjnych zwłaszcza w warunkach morskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania konieczności stosowania przyrządów pomiarowych o wysokim oporze wewnętrznym.

Sposób formowania polega na wstępnym trawieniu siatki srebrowej prądem anodowym kolejnej redukcji katodowej powstałych związków srebra oraz na końcowym procesie anodowym wytworzenia właściwej czynnej warstewki chlorku srebra na powierzchni siatki chlorosrebrowej. Procesy te prowadzi się w środowisku roztworu wodnego kwasu chlorowodorowego lub chlorków metali alkalicznych o odpowiednim stężeniu przy użyciu prądu stałego o odpowiedniej gęstości i w określonym czasie. (2 zastrzeżenia)

G01R P. 230309 25.03.1981

Zrzeszenie Przemysłu Ciągnikowego „Ursus”, Warszawa, Polska (Krzysztof Kapera, Bogusław Świętchowski).

Sposób i tester do sprawdzania cyfrowych układów scalonych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie sprawdzania układów scalonych w warunkach warsztatowych.

Sposób polega na tym, że badania prowadzi się po włożeniu układu scalonego (1') do testera i połączeniu wejść układu badanego z jedyneką lub zerem logicznym, a wyjścia ze wskaźnikiem optycznym i po włączeniu zasilania testera odczytuje wskazanie wskaźnika.

Tester na swej płycie czołowej ma wyprowadzone dwa rzędy (A), (B) gniazdek wtykowych (2'), (3'), przy czym rzędomi (A) przyporządkowana jest jedyneką logiczna, a rzędomi (B) przyporządkowane jest zero logiczne, a z biegunem dodatnim zasilacza połączone jest gniazdo wtykowe (4') ze wskaźnikiem optycznym (5'), a z biegunem zerowym zasilacza jest połączone

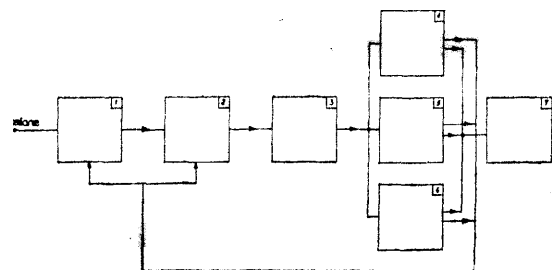
G01R P. 230381 26.03.1981

Zakłady Chemiczne „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Ryszard Kraus).

Układ do określania stopnia bezpieczeństwa narzędzi elektrycznych

Układ rozwiązuje zagadnienie określania stanu bezpieczeństwa narzędzi elektrycznych, zwłaszcza wiertarek, lutownic, nożyc elektrycznych, szlifierek ręcznych i innych.

Układ zawiera blok pomiaru prądu upływu izolacji (4), blok pomiaru rezystancji przewodu zerującego (5), blok pomiaru rezystancji izolacji (6) połączone równolegle, przy czym każdy blok pomiarowy (4, 5, 6) połączony jest z blokiem sygnalizacji (2) i układami wyłączającymi (1), zaś pomiędzy blokiem (2), a układami pomiarowymi znajduje się transformator wielouziwojenny (3). (1 zastrzeżenie)

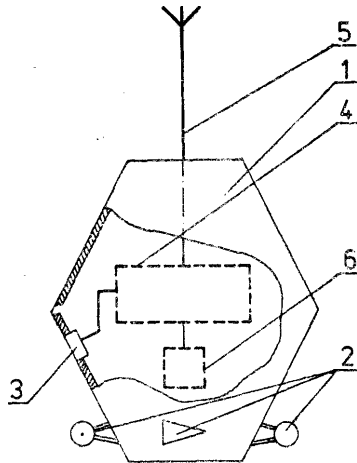
G01S P. 233951 T 23.11.1981
A01K

Wyższa Szkoła Morska, Szczecin, Polska (Jerzy Piechowiak).

Urządzenie do wykrywania i lokalizacji ławic ryb

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego prowadzenie stałego i jednoczesnego pomiaru głębokości ławicy ryb w korelacji z chwilową prędkością statku łowczego i jego kontrolowanymi manewrami naprowadzającymi.

Urządzenie ma pławę (1), na zewnętrznym obwodzie której są zamocowane obrotniki (2) wprawiające zakotwiczoną pławę w ruch obrotowy pod wpływem naturalnego ruchu wody akwenu morskiego. Znajdujący się wewnątrz pławy nadawczo-odbiorczy układ (4) ma przetwornik (3) usytuowany na wysokości otworu wykonanego w bocznej ścianie pławy tak, że wysyłane z niego sygnały skierowane są na zewnątrz bocznej powierzchni pławy (1). (3 zastrzeżenia)

G01S

P. 236183

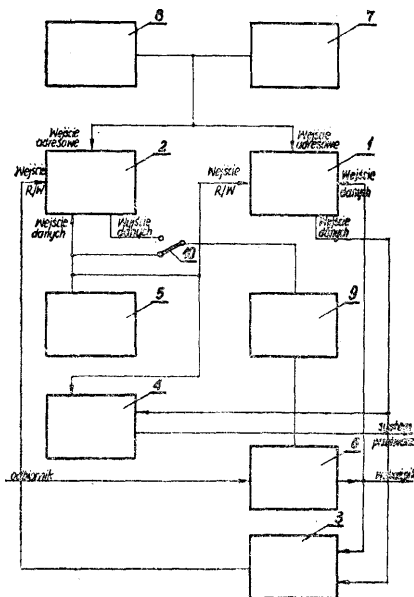
27.04.1982

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki Profesjonalnej „Unitra-Radwar”, Warszawskie Zakłady Radiowe „Rawar”, Warszawa, Polska (Marian Hilsberg, Jerzy Żuk).

Sposób i układ adaptacyjnego tłumienia zakłóceń

Sposób polega na tym, że podczas początkowych obrotów anteny, dla każdego obszaru odległościowo-azymutalnego zapisuje się w jednej pamięci poziomy intensywności zakłóceń i podczas dalszych obrotów anteny informacją zapisaną w pamięci steruje się rodzaj pracy stacji, tłumienie wprowadzane do toru odbiorczego oraz przełączanie na odbiór z jednej wiązki.

Układ wyróżnia się tym, że wyjście licznika obrotów anteny (5) połączone jest z wejściem danych pamięci tłumień (2), a poprzez przełącznik (10) z przetwornikiem cyfrowo-analogowym (9) i z układem przełączania rodzajów pracy radaru (4) oraz z wej-

ściem zapis-odczyt pamięci cech stałych (1), zaś wyjście danych pamięci (1) połączone jest poprzez układ koincydencyjny (3) z wejściem zapis-odczyt pamięci (2) oraz z układem przełączania rodzajów pracy radaru (4), a wyjście danych pamięci (2) poprzez przełącznik (10) połączone jest z wejściem przetwornika cyfrowo-analogowego (9), którego wyjście połączone jest z tłumikiem (6), przy czym wejścia adresowe obu pamięci (1) i (2) połączone są z wyjściem licznika azymutu (7) i wyjściem licznika odległości (8), a jednocześnie drugie wejście układu koincydencyjnego (3) połączone jest z wyjściem tłumika (6) i wejściem danych pamięci (1).

Wynalazek ma zastosowanie w radiolokacji, głównie w radarach przeznaczonych do kontroli ruchu lotniczego. (2 zastrzeżenia)

P. 234012 T

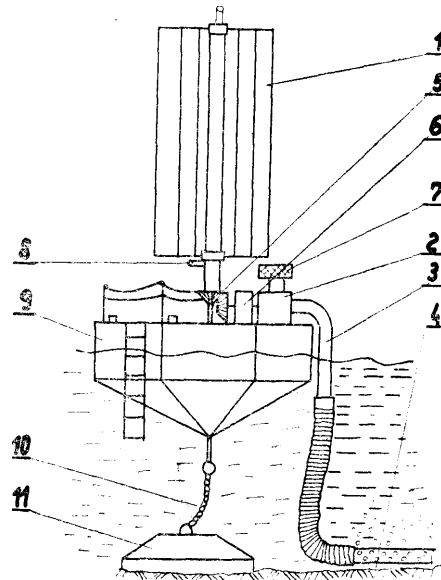
25.11.1981

Biuro Projektów Budownictwa Morskiego „BIMOR”, Szczecin, Polska (Jerzy Czyżewski, Ziemowit Sokółowski).

Napowietrzacz wody

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie taniego napowietrzania wody zwłaszcza w otwartych zbiornikach wodnych nie tylko w strefie przybrzeżnej.

Napowietrzacz wody składa się z rury perforowanej (4) połączonej przewodem (3) ze sprężarką (2) napędzaną reatorem (1). Napowietrzacz znajduje zastosowanie w przeciwdziałaniu entiofizacji zbiorników wodnych. (2 zastrzeżenia)

C04B

P. 233085 T

15.09.1981

Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Elektrownianych, Katowice, Polska (Władysław Antonowicz, Witold Kowalenko, Barbara Kowalenko, Arkadiusz Knop).

Sposób produkcji kruszyw lekkich z odpadów elektrownianych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania technologii otrzymywania pełnowartościowych kruszyw lekkich z żużli elektrownianych.

Sposób według wynalazku polega na zmieszaniu żużla elektrownianego z wysuszoną, sproszkowaną gliną lub pyłami hutniczymi i z wodą do wilgotności całej masy ok. 20—25%, a następnie na wstępnym zbrileniu na sicie wibrującym i zgranulowaniu. Tak przygotowany wilgotny wsad układa się na taśmie aglomeracyjnej, zapala przy pomocy palnika i spieka autotermicznie w temperaturze powyżej 1270 K.

Ochłodzone spieki poddaje się kruszeniu i sortowaniu na frakcje handlowe. (3 zastrzeżenia)

G05B P. 230222 19.03.1981

Zakłady Telewizyjne „Unitra-Polkolor” - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Zdzisław Budzyński, Stanisław Dawidowicz, Andrzej Kotuszewski, Władysław Zaharzecki).

Układ bezprzewodowego zdalnego oraz miejscowego sterowania odbiornikiem telewizyjnym lub radiowym

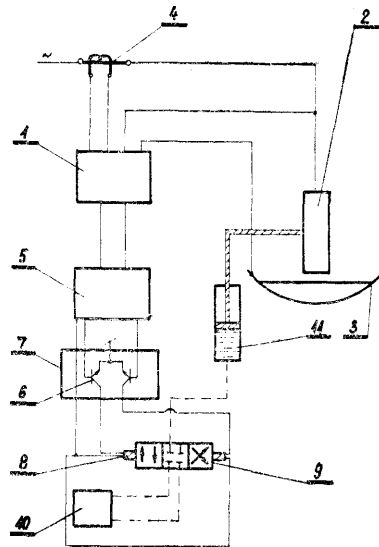
Wynalazek znajduje zastosowanie w odbiornikach telewizyjnych lub radiowych produkowanych jako przystosowane do zdalnego bezprzewodowego sterowania, jak również do produkcji przystawki ze zdalnym sterowaniem instalowanej do odbiorników fabrycznie nie przystosowanych do zdalnego sterowania.

Układ zdalnego sterowania zawiera standardowe bloki: nadajnik rozkazów (1), odbiornik tych rozkazów (2) oraz ich dekodery z przetwornikiem (3). Układ miejscowego sterowania zawiera mechaniczne potencjometry (10) z układami dopasującymi (11) oraz manipulatory sterowania miejscowego (9) z przełącznikiem programów (8).

Układ ma przełącznik, którego jedna para zestyków (6) załącza zasilanie (7) na blok odbiornika rozkazów (2) i dekodera z przetwornikiem (3), druga para zestyków (5) łączy blok dekodera z przetwornikiem (3) z zasadniczą częścią odbiornika (4) podczas sterowania zdalnego. Trzecia para zestyków (12) łączy mechaniczne potencjometry (10) poprzez układy dopasowujące (11) z zasadniczą częścią odbiornika (4) podczas pracy ze sterowaniem miejscowym.

W tym reżimie pracy sygnały sterujące wchodzą na przełącznik programów z manipulatorów (9), natomiast podczas pracy ze sterowaniem zdalnym z bloku dekodera z przetwornikiem (3). Wylącznik sieciowy (13) ma elektromagnes, za pomocą którego odbywa się uruchomienie tego wyłącznika przy sterowaniu zdalnym. (1 zastrzeżenie)

(5), połączonym poprzez wzmacniacz prądu stałego (7) ze sterownikami elektrycznymi (8) bloku rozdzielacza (9) układu hydraulicznego przesuwu elektrody (2). (1 zastrzeżenie)

G05D P. 230221 19.03.1981

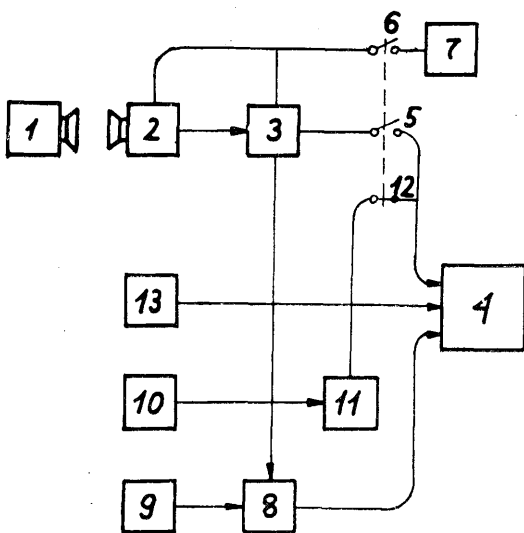
Zakłady Telewizyjne „Unitra-Polkolor” - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Piotr Krauze, Zbigniew Moroz).

Układ regulacji temperatury

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania równomiernej temperatury wewnątrz zbiornika oraz zapewnienia stabilizacji temperatury w tej przestrzeni.

Układ regulacji temperatury składa się z zadajnika temperatury, mieszadła i regulatora obrotów napędu mieszadła, grzejnika i regulatora mocy grzania grzejnika oraz z umieszczonego wewnątrz zbiornika układu mostkowego złożonego z czterech jednakowych termometrycznych oporników.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że w przekątnej mostka ma włączony regulator (2) obrotów silnika (3) mieszadła (4), a do mostka jest dołączony zewnętrzny opornik (R_2), przez który w drugiej przekątnej mostek jest zasilany napięciem z zewnątrz. Opornik (R_2) jest również włączony do wejścia różnicowego wzmacniacza (5), a do drugiego wejścia tego wzmacniacza (5) jest włączony zadajnik (6) temperatury, przy czym do wyjścia tego różnicowego wzmacniacza (5) jest dołączony regulator (7) temperatury grzejnika (8). (1 zastrzeżenie)

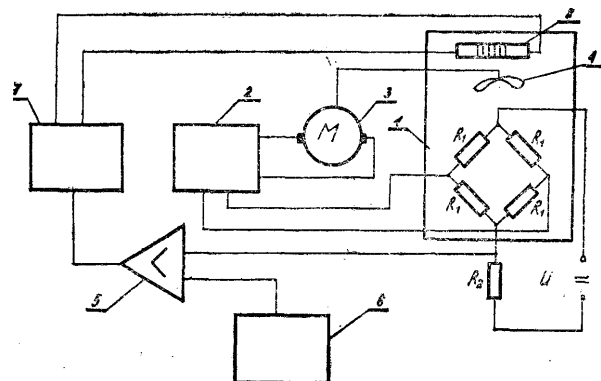
G05B P. 230306 23.03.1981
F27D
G05F

Huta „Łaziska”, Łaziska Górne, Polska (Werner Badura, Leszek Serafin, Andrzej Smolik, Ryszard Tronica, Franciszek Pinocy, Alfons Wita, Stefan Mościżny).

Automatyczny układ do regulacji położenia elektrody w piecu łukowo-oporowym do produkcji żelazostopów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji.

Układ składa się z członu pomiarowo-porównawczego (1), sterującego regulatorem trójpołożeniowym

G05D
B21K
 G01B
P. 233938 T 23.11.1981

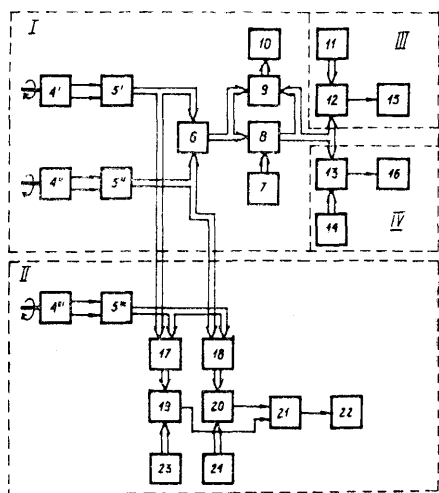
Politechnika Świętokrzyska, Kielce, Polska (Zbigniew Szcześniak, Marian Stachowicz, Andrzej Pizoń, Wiesław Karliński).

Sposób i układ automatycznego pomiaru i sygnalizacji wysokości odkuwki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia ciągłego pomiaru wysokości odkuwki z uwzględnieniem wyrobienia kowadła i poprzeczki prasy, jak również ugięcia stołu i przekoszenia poprzeczki prasy.

W sposobie według wynalazku ustala się zerowy poziom odniesienia w górnym krańcowym położeniu poprzeczki prasy, a po opuszczeniu poprzeczki prasy do oparcia na kowadło ustala się dolny poziom odniesienia. Następnie podczas kucia określa się wysokość odkuwki jako różnicę pomiędzy dolnym poziomem odniesienia a aktualnym położeniem poprzeczki prasy mierzonym względem poziomu zerowego i jednocześnie określa się wartość przekoszenia poprzeczki.

Układ automatycznego pomiaru i sygnalizacji wysokości odkuwki w procesie kucia według wynalazku ma co najmniej dwa czujniki pomiarowe (4', 4'') przymocowane do środka stołu prasy i sprzęgnięte poprzez listwę lub cięgno i przekładnię z punktami pomiarowymi usytuowanymi symetrycznie po przekątnej poprzeczki prasy. Wyjścia czujników pomiarowych połączone są poprzez bloki pomiarowe położenia poprzeczki prasy (5', 5'') z układem wartości średniej (6), który połączony jest z układem odejmującym (8) połączonym z zadajnikiem dolnego poziomu odniesienia (7). Wyjście układu odejmującego (8) i wyjście układu wartości średniej (6) połączone są poprzez multiplexer (9) ze wskaźnikiem (10). Ponadto wyjście układu odejmującego (8) połączone jest z układami sygnalizacji końcowego wymiaru odkuwki (III) i wartości odskoku (IV) zbudowanymi z komparatorów (12, 13) zadajników (11, 14) i sygnalizatorów (15, 16). (4 zastrzeżenia)

G05F P. 234487 29.12.1981

Pierwszeństwo: 29.12.1980 - St. Zjedn. Am. (nr 220847)

RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Donald Henry Willis).

Zasilacz mocy samoregulacyjny

Zasilacz mocy zawiera transformator (22) z trzema uzwojeniami i transduktor mający magnesowalny rdzeń (137) i uzwojenie (37). Uzwojenie (37) i uzwojenie (22d) transformatora (22) są sprzężone przewodząco dla uzyskiwania napięcia o zmiennej polary-

zacji na uzwojeniu (37). Uzwojenie (22d) transformatora (22) jest magnetycznie odizolowane od transduktora. Uzwojenie (22e) transformatora (22) jest przystosowane do przemiany napięcia z uzwojenia (22d) w napięcie zasilania na uzwojeniu (22e). Do uzwojenia (37) jest dołączony kondensator (38) dla uzyskania prądu cyklicznego, który wspomaga magnetyczne nasycanie rdzenia transduktora.

Zasilacz znajduje zastosowanie w systemach telewizyjnych. (5 zastrzeżeń)

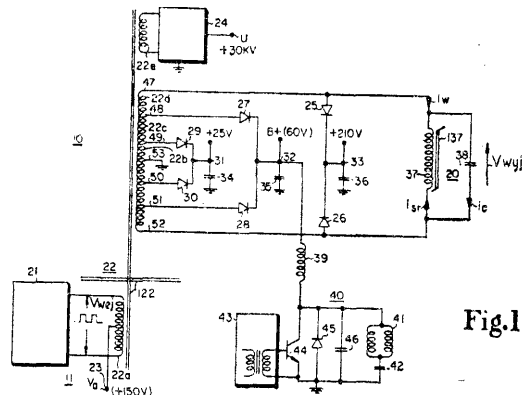

Fig.1

G06K P. 230239 18.03.1981
 A01C

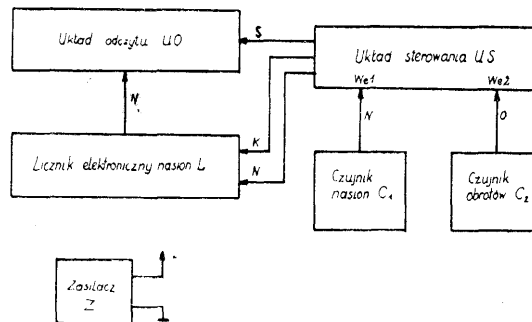
Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Zdzisław Kośmicki, Włodzimierz Kęska, Hieronim Kobiński).

Urządzenie do badania równomierności wysiewu siewników

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia precyzyjnego ustalenia ilości wysiewu nasion oraz stwierdzenia nieprawidłowości pracy sekcji wysiewającej.

Urządzenie do badania równomierności wysiewu siewników, zwłaszcza rządowych znajduje zastosowanie w zakładach produkcyjnych, badawczych i naprawczych siewników.

Urządzenie ma dwa fotoelektryczne czujniki: nasion (C₁) i obrotów (C₂), połączone z wejściami (We₁) i (We₂) układu sterującego (US), którego dwa wyjścia połączone są z wejściami licznika elektronicznego nasion (L), a trzecie wyjście układu sterowania (US) połączone jest z wejściem układu odczytu (UO). Ponadto wyjście licznika elektronicznego nasion (L) połączone jest z drugim wejściem układu odczytu (UO). (2 zastrzeżenia)

C07C P. 230371 26.03.1981

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Ireneusz Morawski, Stanisław Trybuła, Małgorzata Szybowska-Albin, Albin Szocik, Edward Chroniak, Jan Nowak),

Sposób wytwarzania i wydzielania chlorooctanu etylu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zminimalizowania zawartości wody i kwasu chlorooctowego w produkcie końcowym oraz powstawania ścieków przemysłowych.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania i wydzielania chlorooctanu etylu przez estryfikację kwasu chlorooctowego alkoholem etylowym, wydzielanie estru z roztworu posyntezyowego i jego oczyszczanie.

Sposób według wynalazku polega na otrzymywaniu chlorooctanu etylu z kwasu chlorooctowego i etanolu metodą dwustopniową, przy czym w pierwszym stopniu przy równomolowym stosunku reagentów, w drugim z dozowaniem nadmiarowego etanolu i odbiorem produktów reakcji, a pod koniec etapu azeotropowym wydestylowaniem chlorooctanu etylu, następnie wydzielanie produktu i jego oczyszczanie przez ekstrakcję wodą i rektyfikację, przy maksymalnym wykorzystaniu strumieni wychodzących z poszczególnych węzłów. (1 zastrzeżenie)

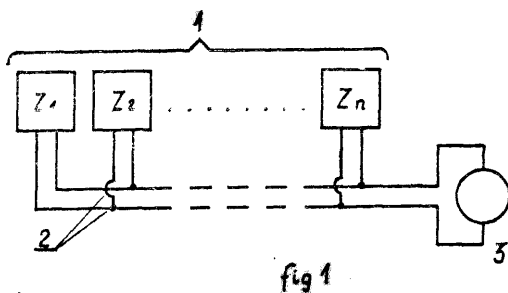
G08C P. 230281 23.03.1981

Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex-Stilon”, Gorzów Wlkp., Polska (Tomasz Szymkiewicz, Maria Zjawin).

Metoda centralnej sygnalizacji

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej metody centralnej sygnalizacji, przy dużej ilości rozproszonych obiektów w obecności silnych przemysłowych zakłóceń elektrycznych, która pozwoliłaby na skrócenie dróg kablowych i na zmniejszenie ilości połączeń.

Metoda charakteryzuje się tym, że wszystkie obiekty (1) łączy się linią dwuprzewodową (2) ze stanowiskiem centralnej sygnalizacji (3), a pojawienie się sygnału elektrycznego w dowolnym obiekcie generuje w nim sygnał napięciowy linią dwuprzewodową (2), odbierany na stanowisku centralnej sygnalizacji (3) jako sygnał napięciowy równy liczbowo w wybranych jednostkach numerowi porządkowemu obiektu (1) i wyświetlany na woltomierzu cyfrowym. (1 zastrzeżenie)

G08G P. 235799 30.05.1982

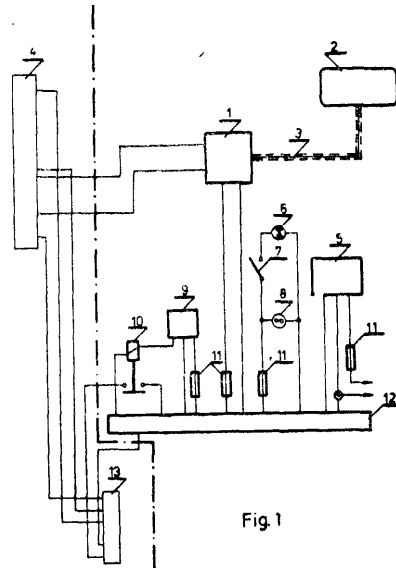
Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych, Biuro Projektów Górniczych „Katowice”, Katowice, Polska (Alojzy Klimczok, Bolesław Pietrzak, Ryszard Stanlik).

Układ sterowniczy dla sygnalizacji drogowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania samoczynnego układu sterowniczego dla sygnalizacji drogowej, uruchamianego przez przejeżdżające pojazdy drogowe lub pieszych.

W układzie według wynalazku wykorzystano czujnik (2) wykrywacza metali współpracujący z blokiem pomiarowo-wykonawczym (1). Zestyki wyjściowe przekaźnika wykonawczego znajdującego się w bloku pomiarowo-wykonawczym (1) podłączone są do zacisków sterujących sygnalizacyjnego aparatu (4).

Dla umożliwienia pracy sygnalizacji drogowej w określonych przedziałach czasowych, w układzie zainstalowany jest sterujący zegar (9) zasilany z listwy (12). Zacisk sterujący zegara (9) połączony jest z cewką stycznika (10). Jeden styk wykonawczy stycznika (10) podłączony jest do zasilającej listwy (12), natomiast drugi styk wykonawczy tego stycznika, połączony jest z zasilającą listwą (13) aparatu sygnalizacyjnego (4). (1 zastrzeżenie)

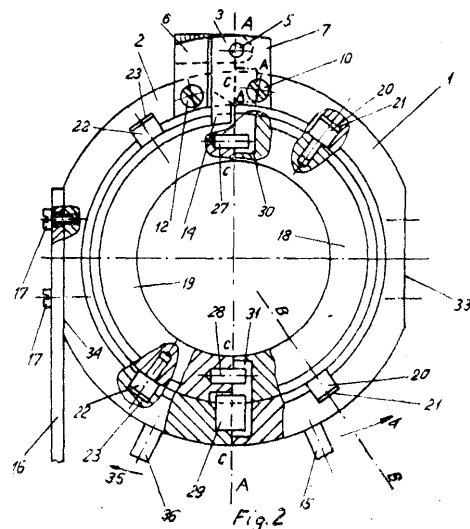
G01N P. 230356 26.03.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Kablowego „Energokabel”, Ozarów Mazowiecki, Polska (Piotr Gałka).

Elektroda dzielona, odchylana z wkładkami dzielonymi wymiennymi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia wygodnej i mało czasochłonnej wymiany elementów.

Elektroda dzielona według wynalazku charakteryzuje się tym, że prowadzenie i utrzymywanie wkładki wymiennej (18) w obudowie (1) jest zrealizowane przy pomocy pilotów (20) rozstawionych kątowno na powierzchni zewnętrznej wkładki (18) i osadzonych w rowkach (21) odchylanej obudowy (1), a wkładki (19) w stałej obudowie (2) - przy pomocy pilotów (22) rozstawionych kątowno na powierzchni zewnętrznej wkładki (19), osadzonych w rowkach (23) obudowy (2). (5 zastrzeżeń)

G01R

P. 230157

13.03.1981

Kopalnia Węgla Kamiennego „Piaś”, Tychy-Bieruń Nowy, Polska (Stanisław Szewczak, Józef Kozub, Henryk Kokoszka).

Układ połączeń lokalizatora doziemien w sieci elektrycznej odbiorników trójfazowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego kontrolę wszystkich odbiorników sieci rozgałęzionej z jednego miejsca w rozdzielili w bardzo krótkim okresie czasu.

Układ ma co najmniej jedną ścieżkę badawczą, zgrupowane w której styki ($Z_{1-1} \dots Z_{1-50}$) wybieraka teletechnicznego (Sz) połączone są odpowiednio przez normalnie zamknięte zestyki pomocnicze styczników siłowych odbiorników ($M_{1-1} \dots M_{1-50}$) z odpowiadającymi im sztucznymi punktami zerowymi odbiorników $1-1 \dots M_{1-50}$, a odpowiadająca tej ścieżce badawczej szczotka (S_1) wybieraka teletechnicznego (Sz) poprzez cewkę przekaźnika sterującego (Pz_1) i prostownik (Pr_1) podłączona jest do ziemi. Przekaźnik sterujący (Pz_1) ścieżki badawczej ma jeden zestyk normalnie otwarty (Z_{p0-1}) w obwodzie lampki sygnalizacyjnej (L_{S-1}) odpowiadającej tej ścieżce badawczej, a drugi zestyk normalnie zamknięty (Z_{pZ-1}) w obwodzie samopodtrzymania przekaźnika głównego (P) włączonego cewką do układu zasilającego równoległe do cewki wybieraka teletechnicznego (Sz) z tym, że przekaźnik główny (P) ma jeden zestyk normalnie otwarty (Z_p) w obwodzie zasilania silnika impulsatora (J), a drugi zestyk normalnie otwarty (Z_{pz}) we własnym obwodzie samopodtrzymania, natomiast impulsator (J), którego silnik jest włączony do obwodu zasilania ma dwie krzywki obrotowe sterujące zestykami (Z_{J1}) i (Z_{J2}) oraz walec obrotowy na wspólnej osi z krzywkami obrotowymi, na którym naniesione są odpowiednio do styków stalowych wybieraka teletechnicznego (Sz) numery odbiorników (M).

(1 zastrzeżenie)

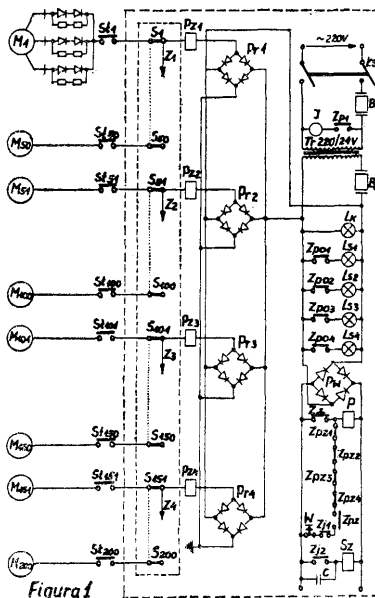

Figura 1

G01N

P. 230185

16.03.1981

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Edmund Kozłowski, Mieczysław Bownik).

Sposób i urządzenie do pomiaru zawartości tlenu w gazach

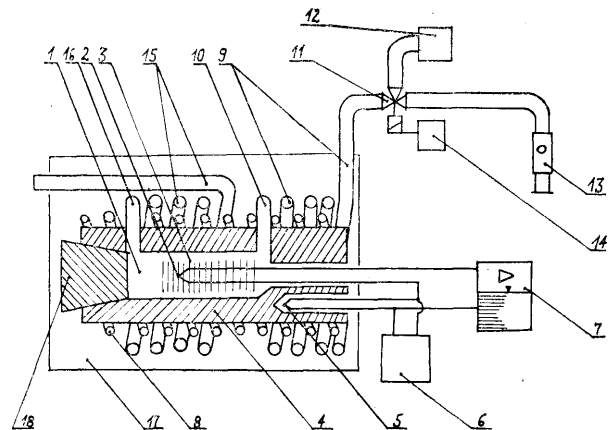
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności pomiaru zawartości tlenu w gazach.

Sposób, polegający na reakcji zawartego w analizowanym gazie tlenu z wodorem, zaabsorbowanym przez złożo katalityczne, według wynalazku charak-

teryzuje się tym, że w stałej temperaturze od 100 do 1200°C złożo, korzystnie w postaci folii z metalicznego palladu, nasycy się wodorem, a po zakończeniu fazy nasycania na złożo wprowadza się analizowany gaz i w trakcie reakcji zawartego w nim tlenu z zaabsorbowanym przez złożo wodorem mierzy się przyrost temperatury złoża, który jest miarą zawartości tlenu w gazie.

Urządzenie, zawierające komorę reakcyjną ze złożem katalitycznym, według wynalazku charakteryzuje się tym, że złożo (3), korzystnie w postaci folii z metalicznego palladu, osadzone na pomiarowym czujniku temperatury (2) o małej bezwładności cieplnej znajduje się w komorze reakcyjnej (1), umieszczonej w termostatowanej grzejnikiem (8) obudowie (4), zawierającej porównawczy czujnik temperatury (5), połączony z regulatorem temperatury (6), który wraz z czujnikiem (2) połączony jest różnicowo z układem pomiaru różnicy temperatur (7), przy czym obudowa (4) owinięta jest przewodem (9), doprowadzającym wodór i analizowany gaz przez kanał (10) do komory (1) i przewodem (15), odprowadzającym wodór, analizowany gaz i produkty reakcji spalania, który połączony jest z komorą (1) przez kanał (16) i znajduje się w płaszczu izolacyjnym (17), a przewód (9) zaopatrzony jest w zawór przełączający (11).

(3 zastrzeżenia)

G01N

P. 230223

19.03.1981

Mikhail Alexandrowiç Karabegow, Aram Gurgeniow iç Owanessian, Eduard Akopow iç Mesropian, Georgy Tigranow iç Metreveli, Anatoly Alexandrow iç Karpeev, Boris Konstantinow iç Khoshtaria, Tatiana Ivanowna Gwentsadze, Tbilisi, ZSRR (Mikhail Alexandrow iç Karabegow, Aram Gurgeniow iç Owanessian, Eduard Akopow iç Mesropian, Georgy Tigranow iç Metreveli, Anatoly Alexandrow iç Karpeev, Boris Konstantinow iç Khoshtaria, Tatiana Ivanowna Gwentsadze).

Sposób i przyrząd do wzorcowania urządzeń, służących do liczenia i określania wymiarów cząstek zawieszonych w ośrodku dyspersyjnym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności i uproszczenia procesu wzorcowania oraz poszerzenia zakresu nomenklatury analizowanych ośrodków.

Sposób, w którym przez czuły obszar wzorcowanego urządzenia przepuszcza się strumień dyspersyjnego układu wzorcującego, przy czym otrzymuje się impulsy promieniowania, na podstawie których reguluje się próg czułości wzorcowanego urządzenia, według wynalazku polega na tym, że bierze się atestowaną cząstkę i przemieszcza ją w ośrodku dyspersyjnym tak, iż cząstka ta przecina wielokrotnie czuły obszar wzorcowanego urządzenia, wskutek czego zachodzi symulacja przepływu strumienia układu dyspersyjnego.

Przyrząd do wzorcowania urządzeń, mających źródło promieniowania i odbiornik promieniowania z progiem czułości, pomiędzy którymi umieszczony jest czuły obszar, zawierający modulator promieniowania,

przechodzącego przez czuły obszar wzorcowanego urządzenia, według wynalazku charakteryzuje się tym, że modulator ma postać przezroczystego naczynia (10), służącego do umieszczania w nim ośrodka dyspersyjnego z jedną atestowaną cząstką (12). Przyrząd ten jest ponadto wyposażony w napęd do nadania tej cząstce ruchu z wielokrotnym przecinaniem czułego obszaru wzorcowanego urządzenia. (8 zastrzeżeń)

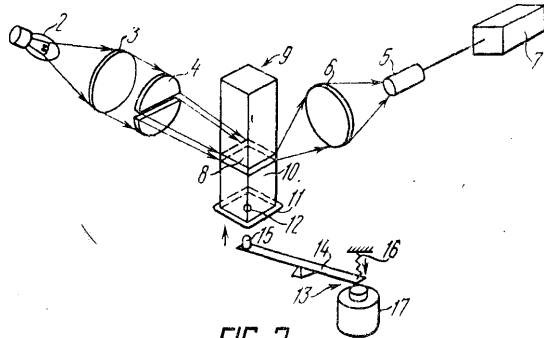

FIG. 2

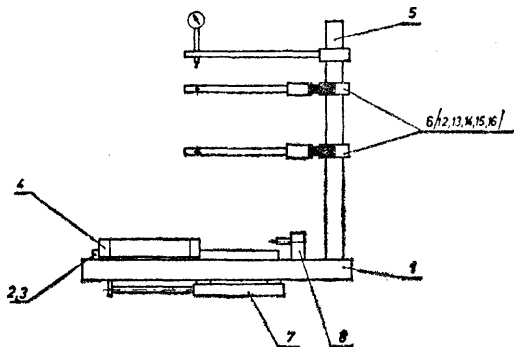
G01B P. 230252 19.03.1981

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Stanisław Tytko, Jan Wójcikowski, Janusz Madejski).

Automatyczne stanowisko kontrolno-pomiarowe dla przedmiotów typu tuleja i tarcza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu pomiaru przy jednoczesnym zwiększeniu jego pewności i dokładności.

Stanowisko według wynalazku ma na stoliku pomiarowym (4) detal przemieszczany siłownikiem pneumatycznym (7) z pozycji załadowania do pozycji roboczej oraz element orientujący (8) do precyzyjnego pozycjonowania detalu przed pomiarem. Stolik (4) wyposażony jest w czujnik, który umożliwia pomiar wymiaru wewnętrznego oraz w elementy nadążne (8). (3 zastrzeżenia)

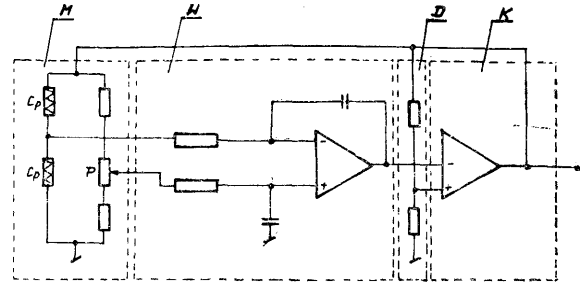
G01R P. 230246 18.03.1981

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Tadeusz Sidor).

Całkujący przetwornik pomiarowy sygnałów czujników parametrycznych na częstotliwość

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego układu przetwornika, zapewniającego dokładne przetwarzanie.

Przetwornik zawiera mostek pomiarowy (M), mający dwa ramiona utworzone z czujników parametrycznych (Cp), którego wyjście jest połączone poprzez różnicowy wzmacniacz całkujący (W) z wejściem komparatora (K). Wejście odniesienia komparatora (K) jest połączone z dzielnikiem napięcia (D) włączonym na napięcie zasilania mostka pomiarowego (M). (1 zastrzeżenie)

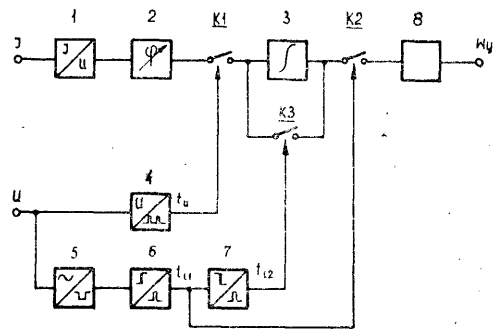
G01R P. 230244 18.03.1981

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Sławomir Maleszka, Marek Szafran).

Sposób pomiaru mocy elektrycznej, zwłaszcza w regulatorach mocy biernej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego kontrolę bezobsługową i regulację poziomu cieczy biernej w sieci.

W sposobie według wynalazku wejściowy sygnał napięciowy przetwarza się przy pomocy przetwornika (4) na impulsy o ściśle określonym czasie trwania (tu) i częstotliwości proporcjonalnej do wartości chwilowej tego sygnału tylko w jednym z półokresów tego napięcia i tak wygenerowanymi impulsami steruje się kluczem (K1), poprzez który całkuje się wartość chwilową napięcia proporcjonalnego do wartości chwilowej prądu wejściowego, z kolei zaś wartość chwilową napięcia wyjściowego próbkuje się po zakończeniu przetwarzania w częstotliwość półokresu napięcia i zapamiętuje się, przy czym zapamiętana wartość chwilowa napięcia jest proporcjonalna do iloczynu napięcia i prądu. (1 zastrzeżenie)

G01M P. 230266 19.03.1981

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Andrzej Mleczko, Lesław Mleczko).

Sposób detekcji stanu pracy maszyn i urządzeń

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego wykrywanie momentu, w którym maszyna lub urządzenie osiąga nowy stan pracy bez konieczności wyłączenia ich z ruchu.

Sposób charakteryzuje się tym, że stosuje się przetwornik piezoelektryczny, który mocuje się na korpusie maszyny. Maszyna zmieniając stan generuje falę akustyczną, którą przetwornik zamienia na sygnał elektryczny. (1 zastrzeżenie)

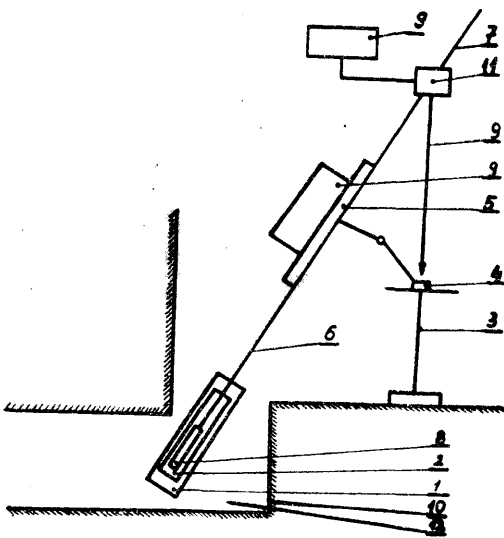
G01R P. 230273 20.03.1981

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Kazimierz Surma, Kazimierz Sroka, Józef Pasierbek, Antoni Tarłowski, Dariusz Michalczyk).

Urządzenie do pomiaru pola magnetycznego w kąpeli elektrolizerów aluminium

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie szybkiego i dokładnego pomiaru pola magnetycznego w przemysłowych elektrolizerach aluminium.

Urządzenie składające się z osłony anytkorozyjnej grafitowej i osłony izolacyjnej usytuowanych współśrodkowo, a także ze statywu z umieszczoną w jego dolnej części poziomą, a w jego górnej części przewodnicą, po której może przesuwać się belka nośna wysięgnika, na którym umocowane są sondy do pomiaru trzech składowych wartości indukcji pola magnetycznego oraz wyposażone w układ do pomiaru kąta nachylenia przewodnicy i położenia sond w elektrolizerze według wynalazku charakteryzuje się tym, że sondy (8) stanowią elementy hallotronowe, a osłona izolacyjna (2) wykonana jest z materiału ceramicznego, przy czym gradient temperatury pomiędzy wnętrzem osłony izolacyjnej (2), a kąpielą metalową (12) wynosi co najmniej 900° . (2 zastrzeżenia)

G01L

P. 230290

24.03.1981

Resortowy Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Automatykacji Procesów Chemicznych CHEMOAUTOMATYKA, Warszawa, Polska (Andrzej Barański, Jerzy Kozerski, Michał Walewski).

Sposób mierzenia ciśnienia i urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania dokładnego pomiaru ciśnienia o niewielkim zakresie zmian w przestrzeni mierzonej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że mierzy się różnicę dwóch ciśnień, z których jedno jest ciśnieniem mierzonym, a drugie jest ciśnieniem odniesienia o znanej stałej wartości bliskiej wartości ciśnienia mierzonego.

Urządzenie według wynalazku ma przyrząd, którego jedna komora jest połączona ze szczelnym zbiornikiem, w którym panuje ciśnienie odniesienia, a druga komora jest połączona z przestrzenią ciśnienia mierzonego. (2 zastrzeżenia)

G01K

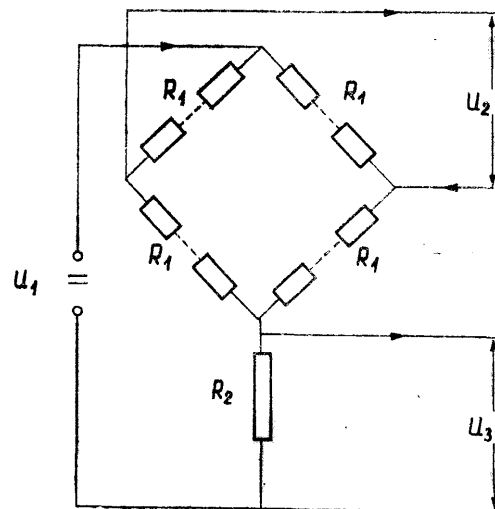
P. 230286

24.03.1981

Zakłady Telewizyjne „Unitra-Polkolor” - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Zbigniew Moroz, Piotr Krauze).

Układ do pomiaru temperatury

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego na uzyskanie informacji o średnim poziomie temperatury w naczyniu lub zbiorniku płynu albo gazu oraz jednocześnie dostarczającego informacji o rozkładzie temperatury w tym zbiorniku.

Układ zawiera mostek oporowy złożony z czterech gałęzi, w których są umieszczone jednakowe termometryczne oporniki (R_1) połączone w jednej przekątnej w szereg z elementem kontroli prądu płynącego przez mostek i ze źródłem (U_1) zasilającym mostek, a w drugą przekątną mostka jest włączony element kontroli napięcia. (1 zastrzeżenie)

Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01B

P. 230251

19.03.1981

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Gerard Bartodziej, Aleksander Szendzielorz).

Kabel ziemny o zwiększonej odporności na szkody górnicze

Kabel ziemny składający się z żyły roboczej, izolacji głównej, powłoki i osłony zewnętrznej, charakteryzuje się tym, że ma pomiędzy osłoną zewnętrzną (5), a powłoką (3) warstwę smaru (4).

Wynalazek pozwala na zwiększenie odporności kabla zarówno na odkształcenia gruntu powodujące rozciąganie kabla, jak i odkształcenia wywołujące ścisnienie kabla. (1 zastrzeżenie)

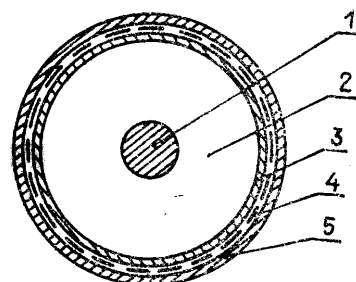

Fig.1

H01B P. 230368 26.03.1981
C09K

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki i Automatyki Górniczej „EMAG” - Zakład Elektroniki Górniczej, Tychy, Polska (Kazimiera Głogowska, Stefan Klima, Lidia Pająk).

Srodek do hermetyzacji układów, zwłaszcza elektronicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka trudno palnego, odpornego na prądy pełzające, utwardzanego na zimno.

Srodek składa się z żywicy epoksydowej, utwardzacza i modyfikatorów. Jako składniki antypirenowe zawiera mieszaninę związków z grupy halogenowych pochodnych polimerów winylowych i związków antymonu w stosunku wagowym do żywicy epoksydowej co najmniej 1 : 10 oraz fosforan trójkrezyłu jako rozcieńczalnik. Srodek stosowany jest do hermetyzacji układów elektronicznych zwłaszcza w urządzeniach górniczych. (4 zastrzeżenia)

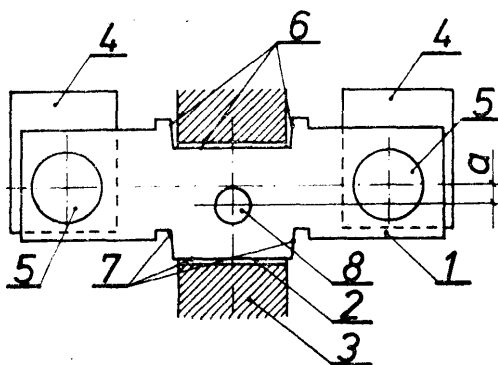
H01H P. 230264 19.03.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Aparatury Manewrowej „ORAM”, Łódź, Polska (Edward Filiczkowski).

Układ zestykowy z samoczyszczeniem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie samoczyszczenia styków w dwuprzerwowym układzie zestykowym łącznika elektrycznego, zwłaszcza łącznika przyciskowego.

Układ zestykowy zawierający w każdym torze prądowym dwa styki nieruchome oraz mostkowy styk ruchomy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że oś występów (8, 10) służących do osadzenia sprężyny dociskowej (9), uformowanych w mostkowym styku ruchomym i w trzymaczu styku ruchomego (3), jest przesunięta o odległość (a) w stosunku do osi kulistych nakładek stykowych (5), umocowanych na stykach nieruchomych. (2 zastrzeżenia)

H01H P. 230277 20.03.1981

Fabryka Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej „ET/TA” im. Bojowników PPR, Łódź, Polska (Tadeusz Rumsza, Krzysztof Kurowski, Stanisław Czyżewski, Jacek Moll).

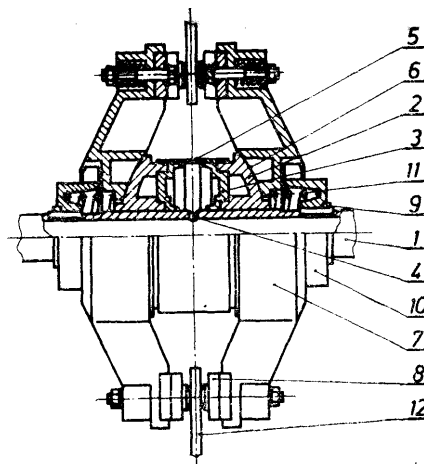
Przełącznik obwodów silnoprądowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia do minimum sił występujących w przełączniku obwodów silnoprądowych, stosowanym zwłaszcza do przełączania obwodów rozruchu i hamowania elektrodynamicznego w lokomotywach elektrycznych.

W przełączniku na wydrążonym wale głównym (1) usytuowany zespół stykowy, mający umiejscowiony na tym wale zestaw luzujący.

Zestaw luzujący składa się z dwóch skierowanych przeciwnie tłoków pierścieniowych (2), usytuowanych przesuwnie na wydrążonym wale głównym (1), których wypukłe powierzchnie kuliste przylegają do wklęsłych kulistych przynależnych ramion izolacyjnych (7) ze stykami mostkowymi (8). Na zwróconych do siebie, czołowych powierzchniach tłoków pierścieniowych (2) są założone, przesuwające się wzdłużnie wraz z przynależnymi tłokami pierścieniowymi, uszczelki pierścieniowe (3). Wargi wewnętrzne uszczelki pierścieniowych (3) przylegają do powierzchni wału głównego (1), tak, że między nimi znajduje się przynajmniej jeden, wykonany w wale głównym (1), otwór (4) doprowadzający czynnik pod ciśnieniem.

(3 zastrzeżenia)

H01J P. 234382 T 22.12.1981

Pierwszeństwo: 24.12.1980 - Czechosłowacja (nr PV 9295-80)

TESLA koncernový podnik, Praga, Czechosłowacja.

Siatka elektronowych lamp mocy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania siatki o własnościach antyemisyjnych.

Siatka wykonana jest tak, że jej wewnętrzna, zwrócona ku katodzie powierzchnia jest powleczona metalem, lub kombinacją metali o właściwościach antyemisyjnych, a jej zewnętrzna zwrócona ku anodzie powierzchnia jest pokryta węglem pyrolitycznym.

(2 zastrzeżenia)

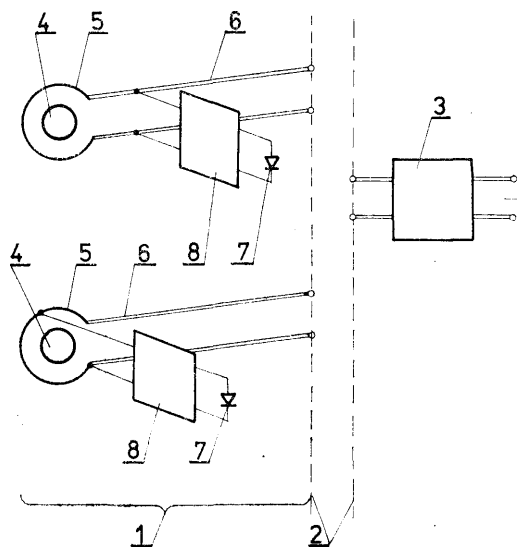
H01P P. 230308 25.03.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Bogdan Galwas, Henryk Kołtuniak, Andrzej Szymczak)

Generator mikrofalowy z podwójną wobulacją częstotliwości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego generatora, który pozwalałby na równoczesne przestrajanie pasma rezonatorem ferrimagnetycznym i diodą waraktorową, bez wpływu na jego moc wyjściową i czułość przestrajania.

W generatorze obwód przestrajania (1) z rezonatorem ferrimagnetycznym (4) zawiera diodę waraktorową (7) włączoną poprzez dwuwrotnik sprzęgający (8) pomiędzy rezonator (4), a element aktywny, korzystnie wzdłuż odcinka przewodnicy falowej (6) lub diodą waraktorową (7) połączoną jest poprzez dwuwrotnik sprzęgający (8) z elementem sprzęgającym (5) rezonator (4). (2 zastrzeżenia)

H02M P. 229667 13.02.1981
G05F

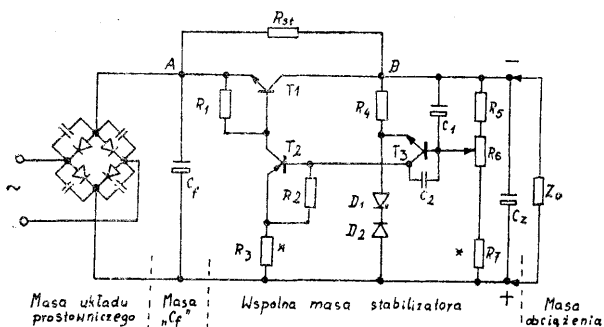
Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 104876

Ireneusz Wiater, Białystok, Polska (Ireneusz Wiater).

Układ połączeń uproszczonego zasilacza stabilizowanego dla układów elektronicznych wymagających źródła napięcia o wysokiej jakości

Układ według wynalazku ma główny tranzystor regulacyjny (T1) typu npn, który połączony jest bazą z kolektorem tranzystora wstępnie regulacyjnego (T2) typu pnp, który bazą połączony jest z kolektorem tranzystora regulującego (T3) typu npn, mając w obwodzie bazy dzielnik napięcia. Układ ma pojemność (C1) włączoną między kolektorem głównego tranzystora regulacyjnego (T1) i bazą tranzystora regulującego (T3). Obwód emiter-baza tranzystora wstępnie regulującego (T2) ma rezystor (R2) zaś obwód emitera tegoż tranzystora zawiera rezystor (R3) o odpowiednio dobieranej wartości.

Wynalazek ten może znaleźć zastosowanie przy zasilaczach wykonywanych techniką monolityczną, jak i dyskretną. (4 zastrzeżenia)

H02M P. 230190 16.03.1981

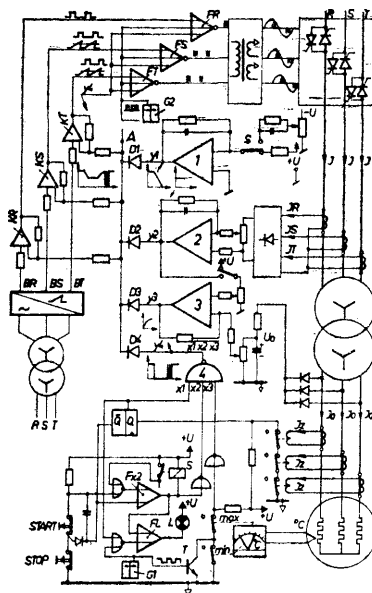
Zakłady Maszyn i Urządzeń Technologicznych „UNITRA-UNIMA”, Zakład Techniki Próżniowej, Koszalin, Polska (Jan Bałbatun).

Zasilacz tyrystorowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zasilacza o dużej niezawodności działania, zapewniającego dobre parametry techniczne i łatwe warunki obsługi.

W zasilaczu do wspólnej szyny odniesienia (A) napięcie komparatorów (KR, KS, KT), porównujących piłokształtne przebiegi zsynchronizowane z siecią w obwodach (BR, BS, BT), podłączone są wyjścia (Y1) integratora (1), wyjście (Y2) pierwszego wzmacniacza (2) prądu (IR, IS, IT), wyjście (Y3) drugiego wzmacniacza (3) różnicy napięć (U0-U) lub (U0-Y2). Do szyny (A) podłączone są także wyjścia (Y4) funkora (4) zanegowanego iloczynu logicznego sygnałów (X1, X2, X3).

Zasilacz służy do zasilania pieców, zgrzewarek oraz ładowania akumulatorów lub formowania kondensatorów. (9 zastrzeżeń)

H02M P. 230192 17.03.1981
H02P

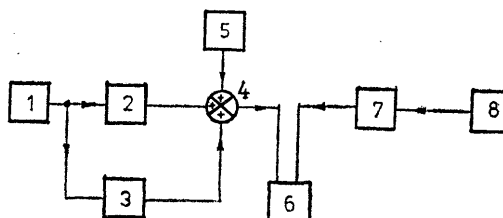
Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Janusz Noworolski, Jarosław Kowalski).

Sposób i układ sterowania wypełnieniem przewodzenia przekształtnika tyrystorowego do rozruchu i/lub hamowania pojazdów trakcyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania płynnej regulacji prądu silników trakcyjnych bez prze-regulowań w początkowej fazie rozruchu i/lub hamowania.

Sposób polega na tym, że w każdym cyklu pracy przekształtnika ogranicza się chwilową wartość prądu silnika do wielkości zadanej za pomocą sygnału, który składa się z części piłokształtnej, stanowiącej obszar regulacyjny oraz części prostokątnej - stanowiących obszary ograniczenia ekstremalnych wypełnień przekształtnika, jednocześnie tłumi się oscylacje filtra wejściowego przekształtnika poprzez ograniczenie szybkości narastania wypełnienia przewodzenia przekształtnika tak, że dodatni przyrost wypełnienia przewodzenia w każdym kolejnym cyklu pracy przekształtnika nie jest większy, niż ustalona część wypełnienia przewodzenia w poprzednim cyklu pracy.

Układ zawierający generator taktujący, układ formowania przebiegu piłokształtnego, węzeł sumujący

i człon porównujący, charakteryzuje się tym, że dodatkowo pomiędzy generator taktujący (1), a węzeł sumujący (4) włączony jest człon ograniczenia wypełnień ekstremalnych (3), natomiast pomiędzy wyjście członu sprzężenia zwrotnego (8), a wejście członu porównującego (6) włączony jest człon tłumienia drgań filtra wejściowego (7). (2 zastrzeżenia)

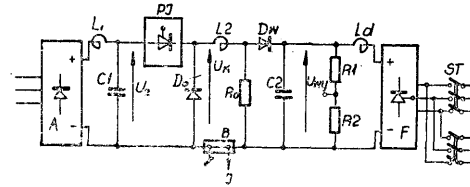

Fig.1

H02M

P. 230194

18.03.1931

Krakowskie Zakłady Przemysłu Maszynowego Leśnictwa, Kraków, Polska (Stanisław Piróg, Stanisław Gąsiorek, Roman Wnęk, Małgorzata Kuczapska, Jacek Drzymuchowski).

Układ sterowania zapłonem tyrystorów w falowniku trójfazowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i niezawodnego w działaniu układu sterowania zapłonem tyrystorów w autonomicznym falowniku trójfazowym o regulowanej częstotliwości przez następstwo faz.

Układ sterowania według wynalazku utworzony jest z trzech przerzutników typu D, których wyjście nienegowane (Q) i negowane (q) połączone są z tranzystorami wejściowymi generatorów impulsów bramkowych falownika poprzez rezystory (R). (1 zastrzeżenie)

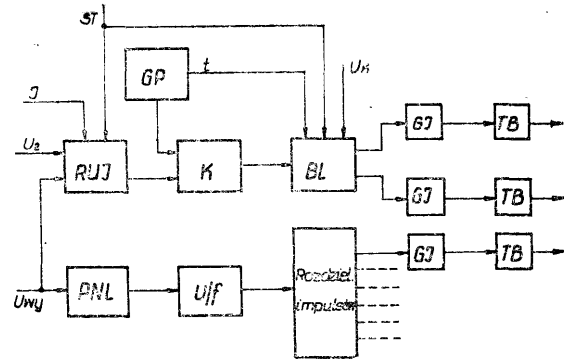

Fig.2

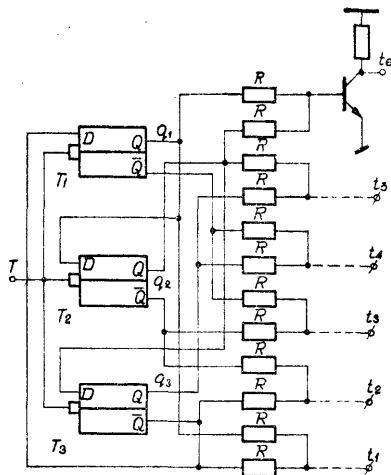

Fig.1

H02M

P. 230230

18.03.1981

Krakowskie Zakłady Przemysłu Maszynowego Leśnictwa, Kraków, Polska (Stanisław Piróg, Stanisław Gąsiorek, Roman Wnęk, Małgorzata Kuczapska, Jacek Drzymuchowski).

Przetwornica tyrystorowa częstotliwości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przetwornicy o wysokiej niezawodności działania, dużej sprawności przetwarzania energii, mającej prosty układ sterowania.

Przetwornica składająca się z toru mocy oraz układu sterowania i regulacji, zawiera w torze mocy niesterowany mostek tyrystorowy (A) i tyrystorowy przekształtnik impulsowy (PJ), a na wejściu falownika napięciowego (F) ma dławik (Ld). Wszystkie sygnały elektryczne w torze mocy oraz w układzie regulacji i sterowania mierzone są względem wspólnego punktu, którym jest jeden z końców bocznika (B). W obwodzie regulacji i sterowania wyjście (t) generatora napięcia piłokształtnego (GP) połączone jest z zespołem blokad (BL), a przekształtnik napięcie-częstotliwość (U/f) sterowany jest poprzez blok nieliniowy (PNL) napięciem zasilającym falownik (F).

Przetwornica przeznaczona jest do zasilania i regulacji prędkości obrotowej silników elektrycznych asynchronicznych. (1 zastrzeżenie)

H02M

P. 236117

23.04.1982

Pomorskie Zakłady Aparatury Elektrycznej „EMA-APATOR”, Toruń, Polska (Jerzy Chudański, Paweł Rachowski, Marek Kamiński, Eugeniusz Christke, Stanisław Wroniecki, Marek Skrzynecki).

Impulsowy transformator do sterowania obwodem bramkowym tyrystorów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji transformatora, która pozwoliłaby na zmniejszenie gabarytów, pojemności międzyuzwojenowej i indukcyjności rozproszenia.

Transformator jest zbudowany z magnetowodu (1) z nawiniętymi na ukształtowanym korpusie cewki uzwojeniami elementu dystansowego (2) i płytki obwodu drukowanego (3) zawierającej obwody do kształtowania impulsu i rozmagnesowania magnetowodu, z której to płytki są wyprowadzone łączówki (4). Podzespoły te (1, 2, 3 i 4) są usytuowane w podanej kolejności na wspólnej osi (5) wykonanej korzystnie w postaci wkręta. Tak powstały stos podzespołów (6) jest umieszczony w obudowie (7) i zalany wewnątrz tworzywem elektroizolacyjnym. Łączówki (4) stanowiące wejścia i wyjścia transformatora są wysunięte poza obudowę (7) od strony płaszczyzny mocowania (9). (3 zastrzeżenia)

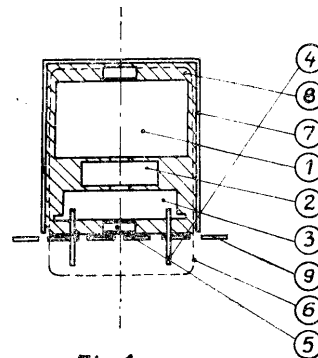

Fig.1

H02P

P. 230241

18.03.1981

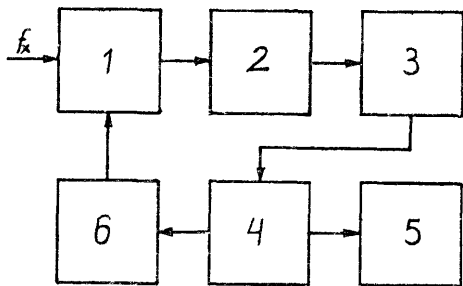
Wyższa Szkoła Inżynierska im. Kazimierza Pułaskiego, Radom, Polska (Ryszard Sochacki, Zbigniew Goryca).

Sposób ograniczania drgań silnika skokowego i układ do jego realizacji

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu, zapewniających zwiększenie dokładności ograniczania drgań silnika skokowego, stosowanego zwłaszcza w urządzeniach automatycznego zapisu informacji, urządzeniach poligraficznych i innych tego typu.

Sposób według wynalazku polega na uzależnieniu chwili przełączania pasm uzwojenia z rozruchu na hamowanie i z hamowania na ustalenie od wartości prądu płynącego przez zasilane pasmo uzwojenia silnika. Przy dobranej w zależności od obciążenia wartości prądów przełączania, wirnik silnika dochodzi do położenia zadanego bez przeregulowania.

Układ składa się z sumatora impulsów (1) połączonego z licznikiem (2), do wyjść którego podłączone są wejścia rozdzielacza impulsów (3), który z kolei połączony jest ze wzmacniaczami (4) przełączającymi pasma silnika (5), oraz pętli prądowego sprzężenia zwrotnego, w której znajdują się komparatory (6). (2 zastrzeżenia)

H02P

P. 230365

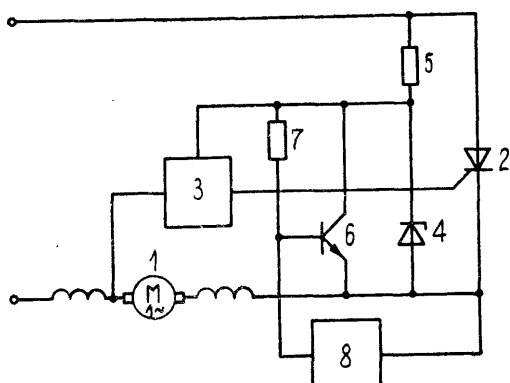
26.03.1981

Zakłady Metalowe „Predom-Mesko”, Skarżysko-Kamienna, Polska (Zygmunt Kiljański, Alfred Kowalik, Krzysztof Głodała, Eugeniusz Szturo).

Układ sterowania pracą tyrystorowego regulatora prędkości obrotowej silnika komutatorowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu sterowania pracą tyrystorowego regulatora prędkości obrotowej silnika komutatorowego za pomocą urządzeń sterujących o małej obciążalności prądowej, które w jednym z możliwych dwóch stanów logicznych zablokują sterowanie tyrystora, natomiast w drugim stanie logicznym umożliwiają sterowanie pracą silnika przez ten tyrystor.

Układ z układem wyzwalania tyrystora zasilanym ze stabilizatora parametrycznego zbudowanego z diody Zenera i połączonego z nią szeregowo rezystora charakteryzuje się tym, że tranzystor (6) i sterujący nim dzielnik napięcia są włączone równolegle do diody Zenera (4), przy czym w jednej z gałęzi dzielnika napięcia jest element (8) o sterowanej wartości rezystancji. Tranzystor (6) ma polaryzację npn, a element (8), którym jest pozystor, wmontowany jest między bazę i emiter tranzystora (6). (3 zastrzeżenia)

H03B

P. 230159

13.03.1981

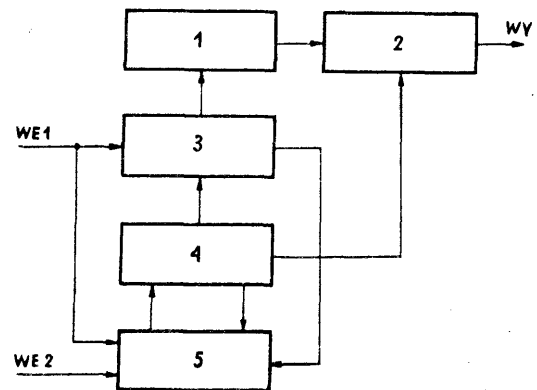
Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Warszawa, Polska (Andrzej Kołodziejczyk, Jerzy Zieliński).

Sposób i układ sterowania syntezyera częstotliwości z ujemnym sprzężeniem zwrotnym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskiwania siatek stabilnych w zakresie niskich częstotliwości.

Sposób charakteryzuje się tym, że dane o współczynniku podziału dzielnika syntezyera (1) przychodzące z wejścia pierwszego (WE1) po umieszczeniu w rejestrze danych wejściowych (3) porównuje się w układzie komparatora cyfrowego (5) ze stałą wartością podawaną na wejście drugie (WE2) i równą maksymalnemu współczynnikowi podziału syntezyera (1), podzielonemu przez dwa i zmniejszonym o jeden, przy czym gdy dane z wejścia pierwszego (WE1) są mniejsze od danych z wejścia drugiego (WE2), wówczas układ sterowania (4) dokonuje kolejnych mnożeń przez dwa zawartości rejestru danych wejściowych (3), z jednoczesnym zwiększeniem o dwa razy w każdym kroku współczynnika podziału wyjściowego (2), do momentu przekroczenia przez zawartość rejestru danych wejściowych (3) wartości podanej na wejście drugie (WE2).

Układ charakteryzuje się tym, że syntezer częstotliwości (1) jest bezpośrednio połączony z dzielnikiem wyjściowym (2) oraz z rejestrem danych wejściowych (3), który jest połączony bezpośrednio z układem sterowania (4) i z wyjściem układu komparatora cyfrowego (5) oraz pośrednio poprzez wejście pierwsze (WE1) z wejściem do układu komparatora cyfrowego (5), przy czym do wejścia tego komparatora (5) jest także wprowadzone wejście drugie (WE2), natomiast układ sterowania (4) ma bezpośrednie wejście i wyjście do układu komparatora cyfrowego (5) oraz bezpośrednie wyjście do dzielnika wyjściowego (2), z którego jest wyprowadzone wyjście (WY) z całego układu syntezyera. (2 zastrzeżenia)

H03B
H03K

P. 230167

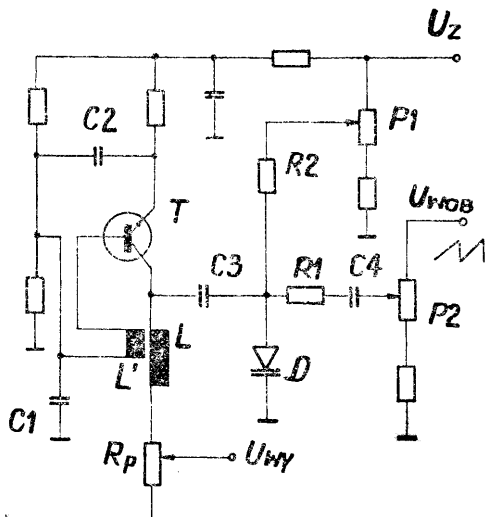
16.03.1981

Zakłady Budowy Urządzeń Technologicznych „Unitra-Elmasz”, Warszawa, Polska (Marek Orzechowski).

Wobulowany generator LC

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie konstrukcji generatora wobulowanego LC, o regulowanej amplitudzie i powtarzalności kształtu, wobulowanego, sinusoidalnego napięcia wyjściowego.

Generator charakteryzuje się tym, że szeregowo z cewką indukcyjną (L) obwodu rezonansowego włączony jest rezystor (Rp), z którego pobierane jest napięcie wyjściowe (Uwy) generatora, natomiast dioda pojemnościowa (D) poprzez kondensator separujący (C3), dołączona jest równolegle do szeregowo połączonej cewki indukcyjnej (L) z rezystorem (Rp). (1 zastrzeżenie)

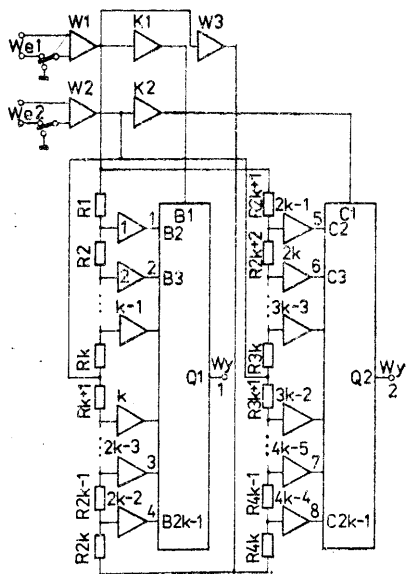
H03K P. 230193 13.03.1981
G01D

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Zbigniew Chuchro, Janusz Franczak).

Układ formujący, zwłaszcza do optoelektronicznych wzorców położenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zamiany wejściowych przebiegów sinusoidalnych na prostokątne i dowolne zwiększenie częstotliwości.

W układzie, zawierającym wzmacniacze operacyjne, komparatory, rezystory i układy logiczne, podział sygnału pomiarowego realizowany jest poprzez kolejne przesunięcia fazowe otrzymane w wyniku sumowania sygnałów z wyjść wzmacniaczy (W1), (W2), (W3) przy pomocy dzielników oporowych (R1+R2k) i (R2k+1+R4k). (2 zastrzeżenia)

H03K P. 230219 19.03.1981
H01H
H04M

Polska Akademia Nauk, Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej, Warszawa, Polska (Jerzy Dudek, Krzysztof Dudek, Adam Nowakowski, Leszek Sobczyński).

Przełącznik elektroniczny prądu stałego o symetrycznym wejściu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego, a jednocześnie niezawodnego układu przełącznika elektronicznego o symetrycznym wejściu i wyjściu.

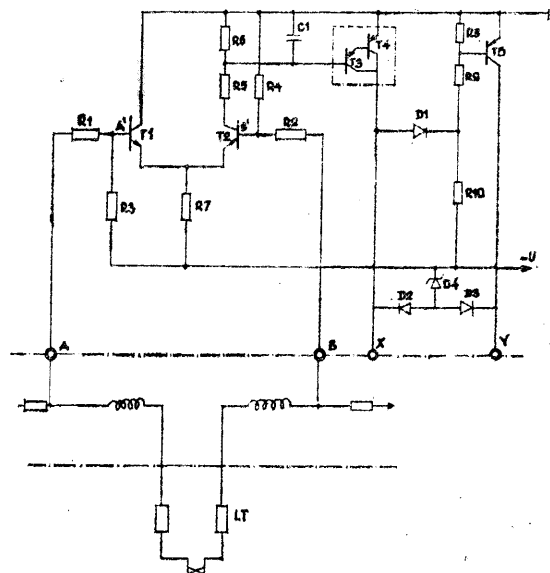
Układ wejściowy przełącznika stanowi wzmacniacz różnicowy składający się z dwóch tranzystorów (T1) i (T2), których emitory połączone są poprzez wspólny rezystor (R7) z ujemnym biegunem źródła zasilania, a bazy połączone są odpowiednio poprzez dwa rezystory (R1) i (R2) z wejściami różnicowymi (A) i (B) wzmacniacza. Baza tranzystora (T1) połączona jest też poprzez rezystor (R3) z ujemnym biegunem, a baza tranzystora (T2) poprzez rezystor (R4), z dodatnim biegunem źródła zasilania. Kolektor tranzystora (T1) połączony jest z biegunem dodatnim bezpośrednio, a kolektor tranzystora (T2) za pośrednictwem połączonych szeregowo tranzystorów (T5) i (T6).

Układ wyjściowy przełącznika stanowi dwustopniowy wzmacniacz wyjściowy składający się z tranzystorów (T3), (T4), (T5). Punkt wspólny rezystorów (R5) i (R6) połączony jest z bazą tranzystora (T3) połączonym z tranzystorem (T4) w układzie super alfa. Emiter tranzystora (T4) połączony jest z ziemią, natomiast połączone razem kolektory tranzystorów (T3) i (T4) stanowią jedno z wyjść (x) przełącznika.

Kolektory te połączone są też poprzez diodę (D1) z punktem wspólnym rezystorów (R9) i (R10) dzielnika napięcia składającego się z połączonych szeregowo trzech rezystorów (R8), (R9) i (R10). Wolny koniec rezystora trzeciego (R10) połączony jest z ujemnym biegunem, a wolny koniec rezystora pierwszego (R8) z dodatnim biegunem źródła zasilania. Punkt wspólny rezystorów (R8) i (R9) połączony jest z bazą tranzystora (T5) stanowiącego drugi stopień wzmacniacza wyjściowego.

Układ zabezpieczenia wyjść (x) i (y) przełącznika składa się z diody Zenera (D4) połączonej katodą z ujemnym biegunem źródła zasilania oraz z indywidualnych diod prostowniczych (D2) i (D3), których anody połączone są z anodą diody Zenera, a katody odpowiednio z wyjściami przełącznika. Ponadto pomiędzy bazę tranzystora (T3) i dodatni biegun źródła zasilania włączony jest kondensator (C1).

Przełącznik według wynalazku znajduje zastosowanie w układach impulsujących central telefonicznych. (1 zastrzeżenie)

H03K P. 230333 26.03.1981

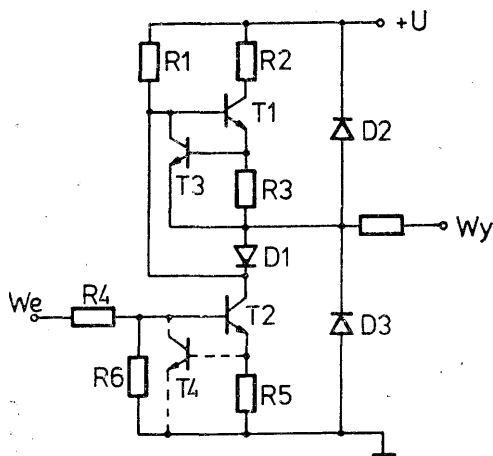
Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Antoni Skurzyński, Zbigniew Miłkołajczyk).

Układ wyjściowy odporny na zwarcia i przeciążenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu wyjściowego odpornego na zwarcia i przeciążenia, dopasowującego wyjścia układów do poziomów stosowanych w układach logicznych o małej szybkości działania, zasilanych napięciem 24 V.

W układzie tym w obwodzie emitera tranzystora (T1) łączącego wyjście (Wy) z dodatnim biegunem (+U) źródła napięcia jest włączony rezystor ograniczający (R3) i tranzystor ograniczający (T3), który w przypadku przeciążenia lub zwarcia wyjścia powoduje ograniczenie prądu wyjściowego do określonej wartości. W obwodzie emitera tranzystora (T2), łączącego wyjście (Wy) z zerowym biegunem źródła napięcia, włączony jest rezystor ograniczający (R5) i tranzystor dodatkowy (T4) ograniczający prąd zwarcia lub przeciążenia płynący przez tranzystor (T2).

Układ według wynalazku znajduje zastosowanie zwłaszcza do układów wykonanych w technice TTL. (4 zastrzeżenia)

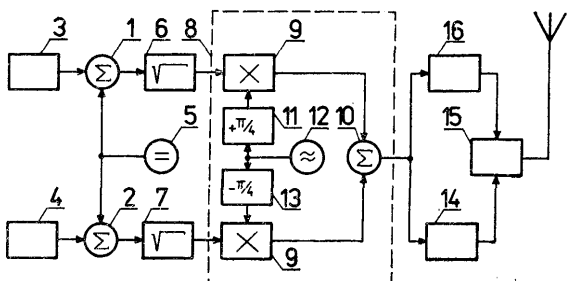
H04H P. 234052 T 02.12.1981

Politechnika Wroclawska, Wroclaw, Polska (Andrzej Lugowski).

Sposób i urządzenie do transmisji sygnałów informacyjnych, zwłaszcza stereofonicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obniżenia poziomu szkodliwego promieniowania poza pasmem pojedynczego kanału radiowego podczas transmisji sygnałów informacyjnych, zwłaszcza stereofonicznych, na zmodulowanej amplitudowo-fazowo fali nośnej o obwodni kompatybilnej dla liniowego detektora obwodni.

Sposób transmisji polega na przesyłaniu w kwadraturze uzupełnionych o składową stałą i spierwiastkowanych sygnałów informacyjnych na fali nośnej zmodulowanej amplitudowo sumą sygnałów stereofonicznych i zmodulowanej fazowo kątem, którego sinus podwojonej wartości wyraża się stosunkiem różnicy sygnałów informacyjnych do obwodni zmodulowanej amplitudowo fali nośnej. Urządzenie, zawierające dwa sumatory, źródło stałoprądowe, modulator kwadraturowy, ogranicznik amplitudy i mo-

dulator amplitudy, charakteryzuje się tym, że jest wyposażone w układy pierwiastkujące (6, 7) włączone między wyjścia sumatorów (1, 2), a wejścia modulatora kwadraturowego (8). W alternatywnym rozwiązaniu urządzenia, między układy pierwiastkujące, a modulator kwadraturowy, jest włączona matryca sumacyjno-różnicowa.

Wynalazek znajduje zastosowanie w radiofonii, zwłaszcza w zakresie fal hektometrych. (3 zastrzeżenia)

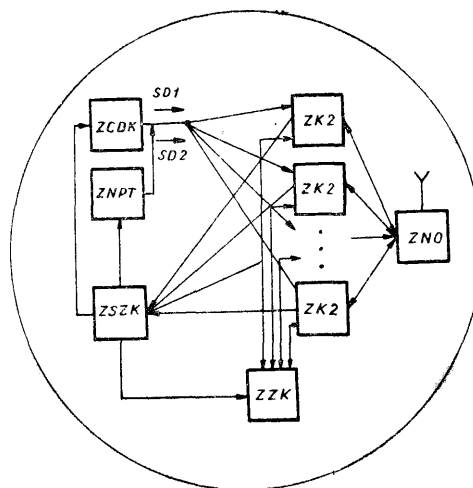
H04J P. 234054 T 02.12.1981
H04B

Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa, Polska (Jan Hryckiewicz, Jerzy Ponikiewski, Marek Jabłoński).

Sposób realizacji połączeń priorytetowych w sieci radiowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie operatywnego sterowania pracą sieci radiowej.

Sposób charakteryzuje się tym, że w momencie wykrycia przez zespół śledzenia zajętości kanałów i zgłoszeń priorytetowych (ZSZK) zajętości wszystkich par kanałów za wyjątkiem ostatniej to tę parę cechuje się w zespole cechowania dostępności kanałów (ZCDK) sygnałem dostępności priorytetowych (SD2) i wykorzystuje się ją na krótki okres czasu, zarówno do sygnalizacji zgłoszeń priorytetowych, jak i do transmisji krótkich pakietów teledacyjnych, przy czym w razie napływu w tym samym czasie jednego lub większej liczby zgłoszeń priorytetowych do zespołu śledzenia zajętości kanałów i zgłoszeń (ZSZK) wysyła się z zespołu nakazującego przerwanie transmisji (ZNPT) sygnały o nakazie przerwania transmisji o niższym priorytecie, a następnie zestawia się za pomocą zespołu komutacji kanałów (ZKK) połączenie priorytetowe, zaś w momencie zwolnienia jakiegokolwiek pary kanałów, za pomocą zespołu cechowania dostępności kanałów (ZCDK) zdejmuje cechę dostępności priorytetowej (SD2) i nadaje cechę ogólnej dostępności (SD1), natomiast w różnych okresach czasu rolę kanałów wyodrębnionych spełniają różne kanały. (1 zastrzeżenie)

H04L P. 234055 T 02.12.1981

Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa, Polska (Włodzimierz Semkowicz).

Sposób oceny prawdopodobieństwa błędnego odbioru informacji w rezerwowych kanałach radiotelegraficznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, który umożliwiłaby transmisję z minimalnym prawdopodobieństwem błędu.

Sposób polega na tym, że do zakłóceń addytywnych wydzielonych z pasma częstotliwości badanego kanału

rezerwowego dodaje się sygnał testujący, o strukturze czasowo-częstotliwościowej identycznej ze strukturą sygnału użytecznego i o amplitudzie chwilowej regulowanej zgodnie ze zmierzoną wartością amplitudy sygnału użytecznego odbieranego w kanale roboczym i taki sygnał testujący wraz z rzeczywistym zakłóceniem addytywnym poddaje się demodulacji w demodulatorze identycznym z demodulatorem kanału roboczego, a przebieg z wyjścia demodulatora porównuje się z przebiegiem użytym do modulowania sygnału testującego, dzięki czemu wykryte zostają błędy powstałe przy demodulacji zakłóconego sygnału, a ich częstość jest estymatorem prawdopodobieństwa błędnego odbioru informacji w kanale rezerwowym. (1 zastrzeżenie)

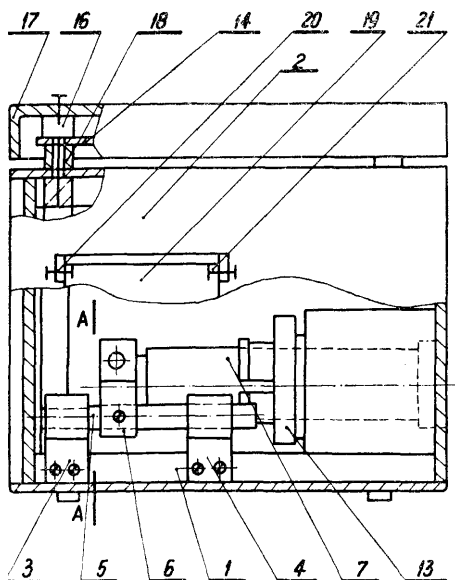
H04N **P. 230285** 24.03.1981
G02B

Zakłady Telewizyjne „Unitra-Polkolor” - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Maciej Narewski, Krzysztof Frankowski).

Kamera przystosowana do częstej wymiany widikonu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji kamery, która umożliwiałaby częstą wymianę widikonu, zwłaszcza podczas testowania widikonów, bez konieczności dokonywania demontażu kamery.

Kamera zaopatrzona jest w dwa wysięgniki (3, 4) przymocowane do ramy (1), w których ułożyszona jest prowadnica (5) w postaci pręta. Na prowadnicy (5) osadzony jest korpus (6) z otworem w górnej części, w którym jest ułożyszony suwliwie pręt zakończony z jednej strony dźwignią sterującą. Drugi jego koniec połączony jest z górną półobojmą gniazda widikonu (7), która razem z dolną półobojmą stanowią kształtowy zacisk gniazda widikonu (7). W boku osłony górnej wykonane zostało wycięcie zasłonięte klapą (19) zawieszoną na zawiasach, (20, 21), a płytką (14) zasilacza wysokiego napięcia została umieszczona na osłonie górnej poprzez odstępniki (18) i zasłonięta pokrywą (17) zamocowaną na odstępnikach (16). (1 zastrzeżenie)

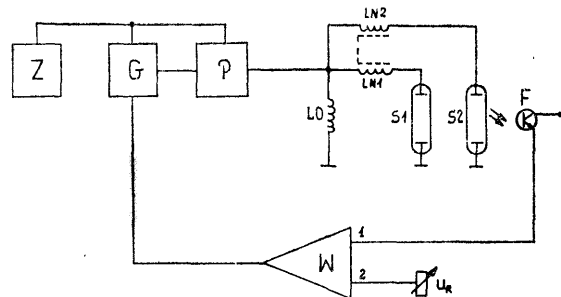
H05B **P. 230303** 23.03.1981.

Białostockie Zakłady Podzespołów Telewizyjnych „Unitra-Biazeł”, Białystok, Polska (Andrzej Należyty, Zbigniew Wochna).

Układ zapłonu, regulacji i stabilizacji jasności świecenia świetlówek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego regulację jasności świecenia świetlówek w szerokim zakresie, zapewniającego szybki, bezstykowy i jednoczesny zapłon równoległy świetlówek oraz stabilizację jasności świecenia przy zmianach napięcia zasilania, a także na skutek starzenia się świetlówek.

Układ zawiera generator impulsowy (G) połączony ze wzmacniaczem (P), którego wyjście połączone jest z elementem indukcyjnym (LO) oraz poprzez umieszczone na wspólnym rdzeniu dławiki (LN) ze świetłówkami (S) połączonymi równoległe. W pobliżu jednej ze świetlówek (S) umieszczony jest element fotoelektryczny (F), korzystnie fototranzystor, który dołączony jest do wejścia (1) wzmacniacza stabilizacji (W), w którym na wejściu (2) dołączone jest napięcie regulacji (UR), natomiast jego wyjście połączone jest z wejściem regulującym czas trwania impulsów generatora (G). (3 zastrzeżenia)

H05B **P. 233935** T 20.11.1981
E04B

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Juliusz Łukjanik, Jerzy Jasieńko).

Elektroda węglowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji elektrody, która nie wymagałaby dodatkowego stosowania materiałów zabezpieczających przed elektrokorozją.

Elektroda jest utworzona z elementów wzdłużnych (1) i elementów poprzecznych (2). Elektroda przybiera postać zbliżoną do grzebienia. Elementy składowe (1 i 2) elektrody łączone są ze sobą za pomocą gwintu (4) i/lub elektroprowadzącego kleju. Elementy wzdłużne (1) i poprzeczne (2) w przekroju poprzecznym mają kształt koła i/lub prostokąta.

Elektroda węglowa stosowana jest w elektroosmotycznej metodzie osuszania zawilgoconych murów. (4 zastrzeżenia)

II. WZORY UŻYTKOWE

Dział A PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

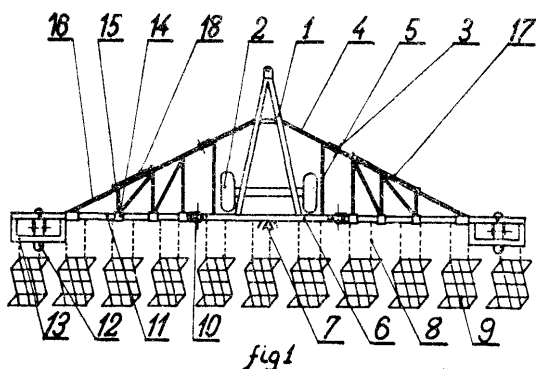
A01B W. 67766 17.12.1981

Kombinat Rolny „REDŁO” w Redle, Redło, Polska (Aleksander Lubiński).

Urządzenie **zaczepowe** do bron

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie konstrukcji podłączonego do ciągników urządzenia zaczepowego do bron, służącego w stanie rozłożonym do bronowania roli jednocześnie kilkoma bronami, jak i spełniającego po złożeniu - funkcję przyczepki umożliwiającej przewożenie tych bron.

Istota urządzenia polega na tym, że wchodząca w skład segmentu dyszlowego belka (6) połączona jest nierozłącznie podwójnymi przegubami (10) ze skrzydłami mającymi umieszczone w osłonach (13) samoustawiające się do kierunku toczenia koła (12) usytuowane na końcach skrzydłowych ramion (11), na których obracane są tulejowe obejmy (14) połączone wspornikami (15) z cięgłami (16), których końce łączone są rozłącznie z odcciągami (4) zaopatrzonymi w sworzniowe zaczepy (3), a po obroceniu cięgła (16) na skrzydłowych ramionach (11) o 180°, z widelkowymi zaczepami (7) umieszczonymi na belce (6). (1 zastrzeżenie)

A01K W. 67772 17.12.1981

Stacja Hodowli i Unasienniania Zwierząt, Poznań, Polska (Jacek Taisner).

Szydło do kolczykowania bydła

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie szydła do kolczykowania bydła, którego konstrukcja ułatwiałaby realizację procesu kolczykowania.

Szydło do kolczykowania bydła o budowie stożkowej z ostrzem w kształcie grotu strzały w części przedniej i przechodzącego w część walcową z otworem w osi symetrii w części końcowej, charakteryzuje się tym, że część stożkowa jest podzielona na trzy stożki (1), (4) i (5), przy czym płaskie powierzchnie ostrza (2) przechodzą w sfazowane płaszczyzny

(3) stożka (1), który łączy się ze ściętym stożkiem (4), którego górna średnica jest mniejsza od średnicy podstawy stożka (1), zaś trzeci stożek (5) ma górną średnicę również mniejszą od średnicy podstawy stożka (4), a równą średnicy podstawy stożka (1), który następnie przechodzi w część walcową (6), w której w osi symetrii szydła od czoła jest wykonany otwór. (1 zastrzeżenie)

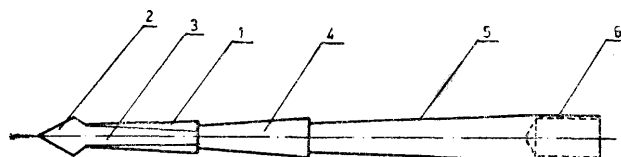

fig.1

A22C W. 68459 26.04.1982
B02C

Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego „Spomasz”, Wronki, Polska (Konrad Włodarczak, Józef Konenc, Ryszard Cisak).

Urządzenie zasilające surowcem walce **rozwłókniające**

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie takiej konstrukcji urządzenia zasilającego, która pozwalałaby na schłodzenie surowca oraz usprawniałaby proces produkcji osłonek białkowych.

Urządzenie ma dozownik schłodzonego surowca, zaopatrzonej w dolnej części w ruszt (3) oraz dwa obrotowe wały (4) i (4') z rozgarniającymi łapami (5), który jest sprzężony korzystnie z przenośnikiem śrubowym. (3 zastrzeżenia)

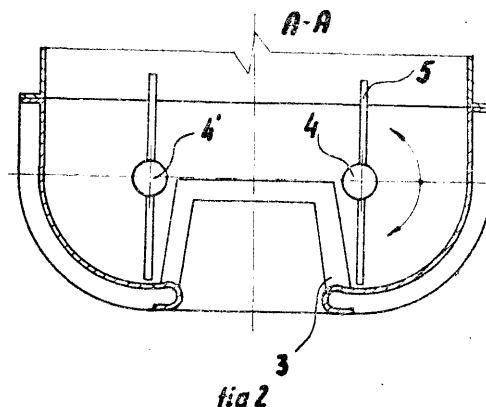

fig.2

A47B W. 68456 27.04.1982

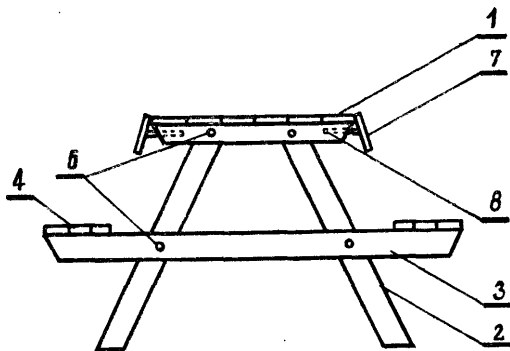
Juliusz Rafeld, Krzysztof Jakubowski, Bydgoszcz, Polska (Juliusz Rafeld, Krzysztof Jakubowski).

Mebel ogrodowy wielofunkcyjny

Celem wzoru było opracowanie konstrukcji mebla o wymiennych i łatwych do montowania i transportu elementach konstrukcyjnych.

Mebel ogrodowy może spełniać rolę stołu, stołu z ławami lub ław z oparciem pod plecy.

Mebel składa się z wymiennych elementów konstrukcyjnych jak: płyta stołu (1), nogi wsporcze (2), belki usztywniające (3), będące podstawą ław (4), belki usztywniające krótkie, do montażu samego stołu, wsuwane oparcia pod plecy (7) oraz śruby scalające (5). (2 zastrzeżenia)

A63F W. 67757 14.12.1981

Zdzisław Rydzewski, Andrzej Cyrański, Warszawa, Polska (Zdzisław Rydzewski, Andrzej Cyrański).

Układanka

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania figur o różnym ukształtowaniu.

Układankę stanowi zestaw elementów kwadratu (1), trójkąta (2), czworokątów (1, 3, 4), i wycinków koła (5, 6), przy czym wszystkie elementy oparte są na wymiarze (a) i (2a) oraz kątach 45° i 90°.

(1 zastrzeżenie)

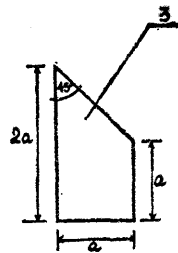

Fig. 3

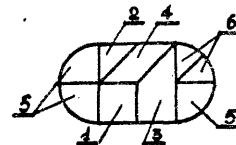

Fig. 7

Dział B

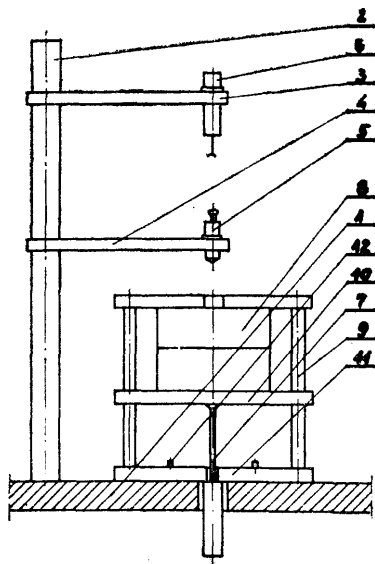
RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B22C W. 67765 17.12.1981

Zakład Odlewniczy „POLMATEX-WIFAMA”, Łódź, Polska (Piotr Radowski, Wojciech Kuberski, Alfreda Sieczkowska).

Urządzenie do wykonywania modeli woskowych

Urządzenie do wykonywania modeli woskowych mające tubę wtryskową i formę charakteryzuje się tym, że stanowi je kolumna (2), na której mocowane są obrotowo i przesuwnie dwa ramiona (3), (4), a w osi tuby (5) i siłownika pneumatycznego (6) jest umieszczony drugi siłownik pneumatyczny (7), który jest mocowany do płyty (11), która ma zderzaki (12). Przesuw płyty (10) stabilizują kolumny prowadzące (9). (1 zastrzeżenie)

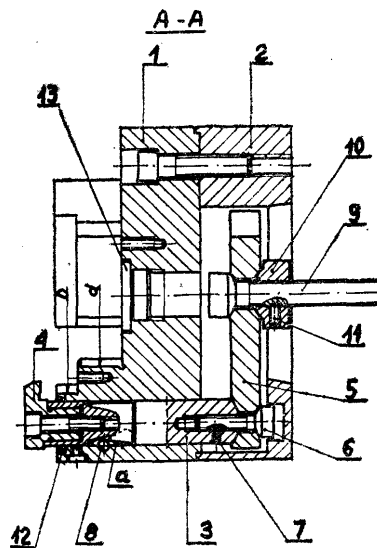

B23Q W. 67732 08.12.1981

Fabryka Osprzętu Samochodowego POLMO, Łódź, Polska (Zdzisław Knap).

Uchwyt **szybkomocujący** wielozadaniowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy, zwiększenia niezawodności działania oraz mocowania przedmiotów o różnych kształtach i wielkościach w postaci odlewów, odkuwek o powierzchniach nieobrobionych, jak również przedmiotów dokładnie obrobionych.

Uchwyt ma co najmniej dwa tłoki (3) związane z ramionami dźwigni (5) wieloramiennej. Dźwignia ta jest związana w gnieździe (6) centralnym z ciągnem (9) napędowym za pomocą nakrętki (10) regulująco-

-ustalającej. Do jednego czoła każdego tłoka (3) jest przytwierdzona łapa (4) mocująca, a przeciwległe czoło ma kształt kulisty i współpracuje tą powierzchnią kulistą z ramieniem dźwigni (5) w gnieździe przelotowym przy współudziale śruby (6) mocująco regulującej, tworząc w ten sposób przegub. Na powierzchni obwodowej każdego tłoka (3), w pobliżu łapy (4) mocującej, jest wydrążona krzywka (a) współpracująca z rolką (8). Dźwignia (5) wieloramienna ma przelotowe gniazdo centralne i przelotowe gniazda na końcach ramion. Gniazda te są dwustronnie stożkowe.

Śruba (6) mocująco-regulująca i cięgno (9) napędowe mają powierzchnie kuliste, łączące ich cylindryczne łby z częścią gwintowaną, natomiast nakrętka (10) regulująco-ustalająca ma jedno czoło ukształtowane kuliście i ma na obwodzie otwór gwintowany, prostopadły do osi nakrętki, współpracujący z wkrętem (11) blokującym. (4 zastrzeżenia)

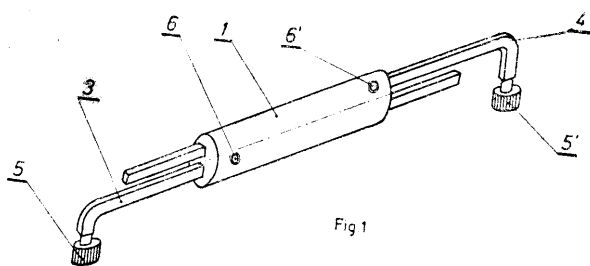
B25B W. 67767 18.12.1981
G01N

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Automatyki i Urzędu Precyzyjnych „MERA-POLTIK”, Łódź, Polska (Roman Zorga, Mirosław Kęsicki, Krzysztof Szemberg, Stanisław Matusiak).

Nastawny uchwyt wymiennika przmiarów

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia oraz obniżenia kosztów operacji sprawdzania kształtów lub rozstawienia detali.

Nastawny uchwyt wymiennych przmiarów posiada rękojeść (1) z dwoma przelotowymi otworami wzdłuż rękojeści jeden nad drugim w jednej płaszczyźnie pionowej. Przez każdy otwór przechodzi pręt (3), (4), którego jeden koniec jest zagięty i zakończony zaciskiem (5 i 5'), w który umieszcza się końcówkę przmiaru. Pręt jest dociskany do ścianki otworu wkrętem wkręconym w gwintowany otwór w ścianie rękojeści (1). Zagięty koniec pręta górnego jest dłuższy od zagiętego końca pręta dolnego o odległość między osiami przelotowych otworów. Przekrój prętów i otworów przelotowych jest korzystnie czworokątny np. kwadratowy. (4 zastrzeżenia)

B25D W. 67781 18.12.1981
B21D

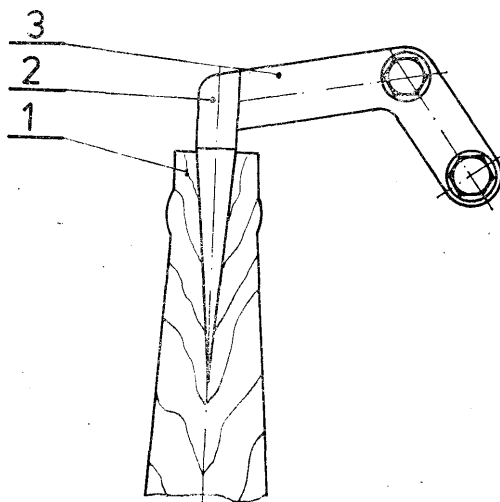
Zakład Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „PREDOM-POLAR”, Wrocław, Polska (Marian Skrzyński).

Przyrząd do podginania rurki

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu do podginania rurek, który nie będzie powodował łamania ani zaplaszczania rurek.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd do podginania rurki cienkościennej, zwłaszcza rurki ssącej w agregatach sprężarkowych do chłodziarek domowych.

Przyrząd do podginania rurki składa się z rękojeści (1), w której osadzony jest trzpień (2) z ramieniem (3). Na ramieniu (3) umocowane są dwa sworznie na które nałożone są tulejki obrotowe. Tulejki mocowane są na sworzniach przy pomocy podkładek i nakrętek. (2 zastrzeżenia)

B26D W. 67769 16.12.1981
B26B

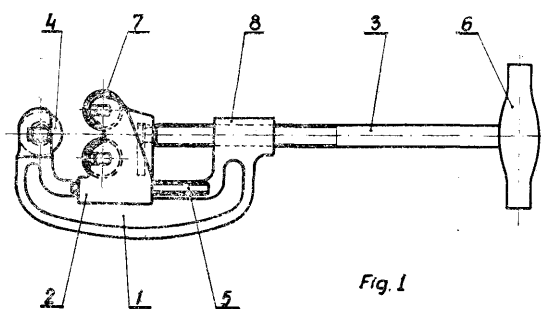
Spółdzielnia Pracy im. Manifestu 22 Lipca, Zgorzelec, Polska (Jan Łozowski, Zygmunt Just, Jan Skrzypczyński).

Ręczna przecinarka do rur

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie usprawnienia operacji przecinania rur metalowych i rur z tworzyw sztucznych.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ręczna przecinarka do rur metalowych i rur z tworzyw sztucznych przeznaczona do stosowania w warsztatach i na budowach.

Przecinarka składa się z korpusu (1) zaopatrzonego w tuleję (8) i krążkowy nóż (4) oraz prowadnice (5) na których jest osadzony ruchomy korpus (2) zaopatrzonej w dociskowe rolki (7) przy czym ten korpus (2) jest połączony ze śrubą (3) wkręconą w tuleję (8) i zaopatrzoną w umocowaną do niej prostopadle rękojeść (6). (1 zastrzeżenie)

B26D W. 67770 16.12.1981
B26B

Spółdzielnia Pracy im. Manifestu 22 Lipca, Zgorzelec, Polska (Jan Łozowski, Zygmunt Just, Jan Skrzyński).

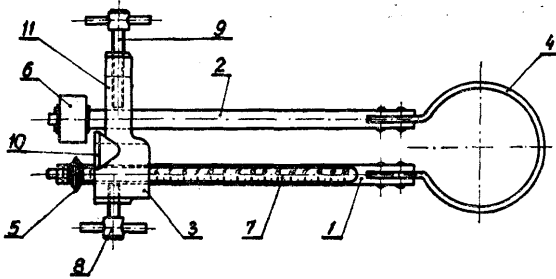
Ręczna przecinarka płytek glazuranych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie usprawnienia procesu przecinania materiału ceramicznego wykładzinowego.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ręczna przecinarka płytek glazuranych przeznaczona do prostoliniowego przecinania ceramicznego materiału wykładzinowego.

Przecinarka według wzoru użytkowego składa się z prowadnic (1) i (2) połączonych ze sobą sprężystym kabląkiem (4). Wolny koniec prowadnicy (1) zaopatrzonej w metryczną podziałkę (7) jest zaopatrzonej w krążkowy nóż (5), a wolny koniec prowadnicy (2)

przechodzącej przez przelotowy pionowy kanał (11) korpusu (3) jest zaopatrzony w regulującą docisk rolki (6) śrubę (9) oraz w oporową prowadnicę (10).
(1 zastrzeżenie)

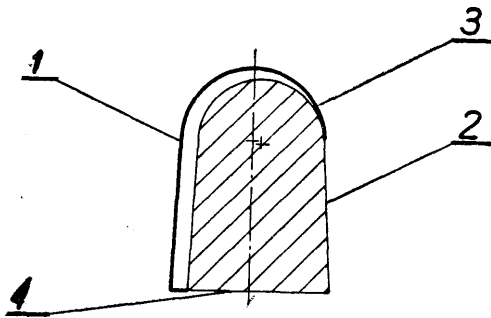
B29C W. 67802 22.12.1981

Centralne Laboratorium Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych, Łódź, Polska (Tomasz Pietrzak, Zofia Polawska-Ziętara, Stanisław Kubera).

Stempel do formy odlewniczej na czółenka tkackie

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania stempla, umożliwiającego wykonanie za pomocą odlewu czółenka tkackie bezpiórowe żebrowane.

Stempel ma pionowe żebra (1) wykonane na ścianie przeciwnej do gładkiej ściany (2) bocznej. Żebra te zachodzą na grzbietową ścianę (3) o kształcie półokrągłym.
(1 zastrzeżenie)

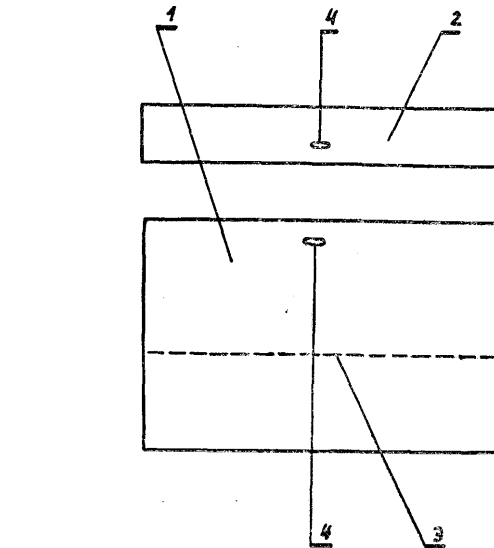
B65D W. 67625 12.11.1981

Zakłady Elektroniczne „Elton” - Spółdzielnia Inwalidów, Bydgoszcz, Polska (Marian Wojnicki, Maurycy Lisowski).

Opakowanie nabojów do wodosyfonów wielokrotnego użytku

Opakowanie nabojów do wodosyfonów wielokrotnego użytku służy do pakowania nabojów w procesie ich napełniania, przechowywania, dystrybucji i zwrotu rozładowanych nabojów. Opakowanie składa się z pojemnika (1) wraz z przegrodą rozdzielającą naboje (3) oraz pokrywy (2) łączonej z pojemnikiem (1) w sposób rozłączny zatrząskiem (4).

Pojemnik (1) wraz z pokrywą (2) wykonane z tworzywa sztucznego ukształtowane są w sposób trwały. Opakowanie nadaje się do wielokrotnego i długotrwałego użytku.
(2 zastrzeżenia)

B65D W. 67780 18.12.1981

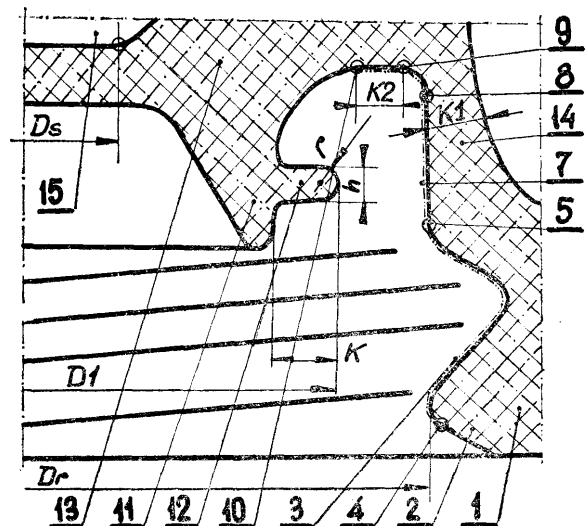
Centralne Laboratorium Przemysłu Rybnego, Gdynia, Polska (Marek Kania, Stefan Chrzanowski, Wojciech Jakacki, Aleksander Ignatiuk).

Wieczko słoja typu „Twist-off”

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zaprojektowania elastycznego wieczka do słoja z zamknięciem typu „Twist-off” eliminującego wady metalowych zamknięć tego typu, mających odpowiadającą ilości nitek gwintu ilość pazurów oraz promieniowo wyłożoną uszczelniającą masę.

Wieczko według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że jest ukształtowane w postać jednolitej budowy nieprzelotowej nakrętki, sporządzonej z materiału elastycznego, zwłaszcza z tworzywa sztucznego termoplastycznego, która ma cylindryczną chwytową część zewnętrzną (1), zaopatrzoną w wewnętrzny wielozwojny gwint (2), dopasowany zwłaszcza przylgowo w linii (3) ograniczonej punktem (4) początku rzeźby nitki gwintu (2) i punktem (5) końca rzeźby nitki gwintu (2) słoja, i dalej dopasowany w linii (7) ograniczonej punktem (5) końca rzeźby nitki gwintu (2) i punktem (8) do tworzącej zewnętrznej dna gwintu (2) słoja na jego średnicy D_r .

W części promieniowej wieczko jest dopasowane do pierścieniowej płaszczyzny przylgowej (K_2) słoja, na odcinku ograniczonym punktami (9 i 10). Wieczko ma również cylindryczno-stożkową część wewnętrzną (11), w której jest wykonany występ doszczelniający

(12) o grubości (h) równej w przybliżeniu podwójnemu promieniowi (r) zatoczenia jego wierzchołka i o wysokości (K) stanowiącej funkcję $f(D_o)$ średnicy D_o wewnętrznej tworzącej słoja.

Średnica (Dl) występu doszczelniającego (12) jest większa o nie mniej jak 1% od średnicy D_o wewnętrznej tworzącej cylindrycznej słoja. W rejonie łączenia chwytowej części zewnętrznej (1) z promieniową częścią uszczelniającą (13) wieczko ma ściankę łączącą (14) o grubości (K1) dopasowanej do minimum materiałowego, zapewniającego elastyczne układanie się uszczelnienia w linii (3 i 7), będącymi liniami przylgnięcia. Promieniowa część uszczelnienia (13) ma wgłębienie (15), którego średnica odpowiada w przybliżeniu średnicy (D_s) stopy słoja.

(1 zastrzeżenie)

B65D

W. 68152

26.1.1.1981

Zakład Budowy Urządzeń Technologicznych nr 1 „Unitra-Elmasz”, Piaseczno, Polska (Andrzej Las-Opski).

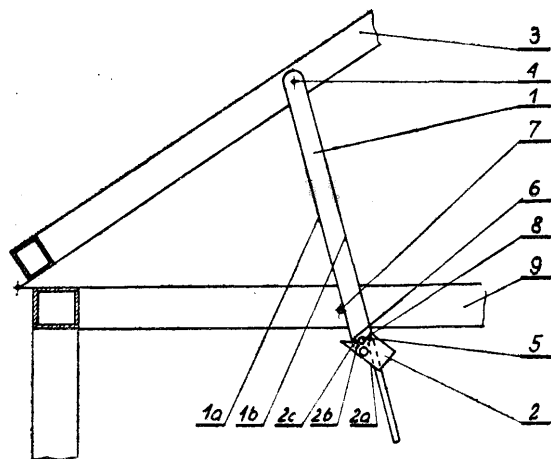
Podpórka

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania konieczności ręcznych manipulacji przy wyłączeniu podpórki pokryw zawiasowych.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest podpórka z zapadką do podtrzymywania zawiasowej pokrywy nad otwartą skrzynią.

Podpórka z pręta płaskiego (1), w górnej części zamocowana wahliwie z pokrywą ma w dolnej części zaczep (7), opierający się o sworzeń na stałe zamocowany w krawędzi skrzyni. Zaczep ma zapadkę (2) zamocowaną wahliwie tak, że z chwilą uniesienia pokrywy zamyka zaczep, powodując w czasie ruchu powrotnego ślizganie się podpórki (1) po sworzeniu skrzyni.

(2 zastrzeżenia)

B65H
B66D

W. 67737

09.12.1981

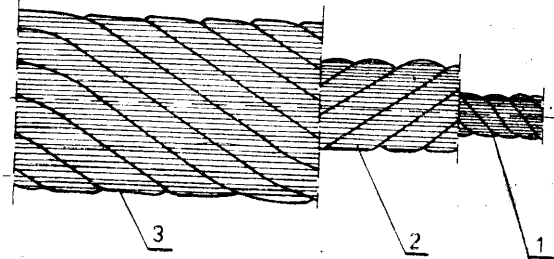
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Lublin, Polska (Stanisław Drożdżak, Tadeusz Tyzenhaus, Ryszard Markiewicz, Zbigniew Krzyżaniak, Bronisław Szupina, Mieczysław Zdechlik, Bogdan Chycki).

Lina wyrównawcza

Lina wyrównawcza, okrągła, nieodkrętna stosowana zwłaszcza w szybowych urządzeniach wyciągowych, składająca się z rdzenia centralnego, jednej warstwy

wewnętrznej wykonanej z sześciu splotów okrągłych o kierunku skręcenia przeciwnym do drugiej warstwy zewnętrznej wykonanej z dwunastu splotów okrągłych, charakteryzuje się tym, że stosunek długości skoku skręcenia warstwy (3) zewnętrznej o splotach przeciwnych do długości skoku skręcenia warstwy (2) wewnętrznej o splotach przeciwnych wynosi od 1,7 do 2,0.

(1 zastrzeżenie)

B65S

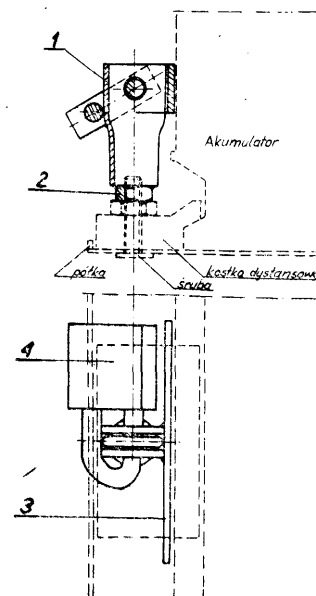
W. 67762

15.12.1981

Józef Zgoda, Warszawa, Polska (Józef Zgoda).

Zabezpieczenie akumulatora przed kradzieżą w samochodach Fiat 125 i Polonez

Zabezpieczenie akumulatora przed kradzieżą składa się z korpusu (1), oporu (3) i kłódki (4).

Korpus (1) wykonany jest z rury spłaszczonej z jednego końca i połączonej trawie z nakrętką (2) z drugiej strony, którą nakręca się na śrubę mocującą akumulator do karoserii. Na część spłaszczoną rury korpusu (1) nałożony jest opór (3) wykonany w kształcie litery π , tak aby spłaszczenie korpusu znalazło się między ramionami oporu i zamyka się obie części urządzenia poprzez istniejące w nich otwory kłódką (4).

Dłuższe ramię oporu (3), równoległe do ściany akumulatora uniemożliwia odkręcenie urządzenia a tym samym wyjęcie akumulatora.

(1 zastrzeżenie)

B66C

W. 67800

23.12.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Wojciech Agolzer, Henryk Krzywaneek).

Suwnica z przejezdną kabiną sterowniczą

Wzór rozwiązuje zagadnienie obniżenia masy mechanizmu jazdy kabiny sterowniczej, zmniejszenie awaryjności pracy oraz poprawy stopnia bezpieczeństwa pracy operatora.

Suwnica z przejezdną kabiną sterowniczą, przeznaczającą się za pomocą mechanizmu jazdy kabiny sterowniczej wzdłuż mostu suwnicy po jezdni umieszczonej pod pomostem suwnicy, charakteryzująca się tym, że jezdnię kabiny sterowniczej (5) stanowią dwa dwuteowniki (7) a zespół napędowy (8) mechanizmu jazdy kabiny sterowniczej (5) osadzony jest na ramie (10), przeznaczonej do podwieszenia kabiny sterowniczej (5), przy czym w ramie (10) osadzonych jest osiem kół jezdnych (9), z których dwa są napędzane. (3 zastrzeżenia)

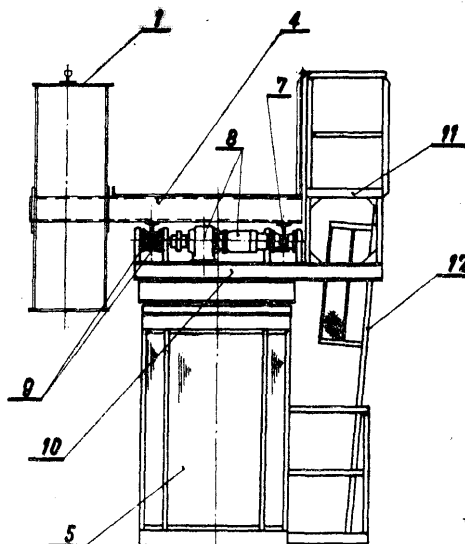

FIG. 4

Dział C

CHEMIA I METALURGIA

C23C

W. 67768

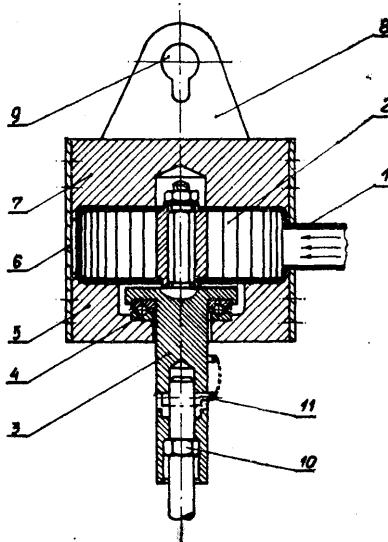
18.12.1981

Zakłady Wytwórcze Aparatury Wysokiego Napięcia „Zwar”, im. Dymitrowa, Warszawa, Polska (Wojciech Jacak, Wojciech Wilimowski, Ryszard Wójcik).

Urządzenie do odwirowywania nadmiaru cynku z elementów w procesie cynkowania zanurzeniowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia do odwirowywania nadmiaru cynku z elementów w procesie cynkowania zanurzeniowego, przystosowanego do zawieszania na haku z możliwością ruchu pionowego nad kąpielą cynkową.

Urządzenie składa się z klucza pneumatycznego (1) umieszczonego pomiędzy dwoma oprawkami górną (7) i dolną (5) umieszczonymi wewnątrz cylindrycznej obudowy (6). Ułożyskowane w oprawce dolnej (5) wrzeciono robocze (3) posiada w części roboczej wystającą poza oprawkę dolną elementy sprężające w postaci uchwyty (10) ze sprężem wielokątnym umieszczonym w gnieździe w osi obrotu wrzeciona oraz przetyczki podtrzymującej (11), przełkniętej poprzecznie przez wrzeciono robocze i uchwyt pojemnika z detalami cynkowanymi zanurzeniowo. (1 zastrzeżenie)

Dział D

WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D04B

W. 67779

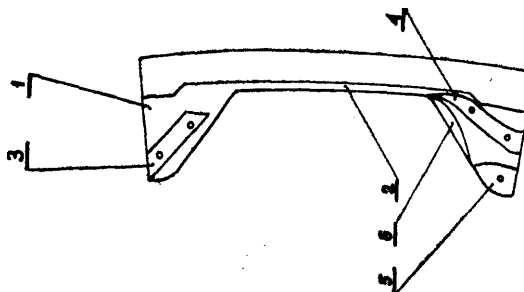
18.12.1981

Zakłady Przemysłu Dziewiarskiego im. Teodora Duracza „Delta”, Łódź, Polska (Feliks Marczyk).

Zamek zastępczy płaszczek do szydełkarki okrągłej

Celem wzoru użytkowego jest skrócenie czasu czyszczenia łożysk płaszczek i przestrzeni między łożyskiem a cylindrem z igłami.

Zamek zastępczy płaszczek ma wielkość dwóch zamków właściwych, wycięcie (2) po środku płyty (1) mające kształt trapeza zwróconego większą podstawą ku środkowi szydełkarki, niepełną kształtkę spychającą (3) i niepełne kształtki wyprowadzające (4) i (5) oraz sfazowaną krawędź (6) przy wycięciu (2) od strony wyprowadzających kształtek (4) i (5). (1 zastrzeżenie)

Dział E
BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

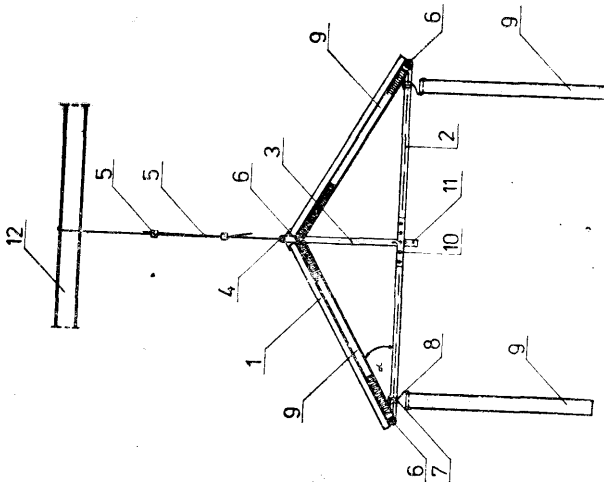
E04B W. 67756 14.12.1981
Miejskie Biuro Projektów „Warcent”, Warszawa, Polska (Tadeusz Pokora).

Ekran dźwiękochłonny-izolacyjny

Celem wzoru jest opracowanie konstrukcji ekranu umożliwiającego osłanianie bezkolizyjne dowolnego źródła hałasu.

Ekran w postaci wiaźadła dachowego składa się z krokwi (1), z belki stropowej stanowiącej dwudzielny ściąg (2) oraz ze słupa jako wieszaka (3) podwieszzonego liną (5) od stropu (12). Krokwie (1) między sobą jak i krokwie (1) z dwudzielnymi ściągami (2) i (2) połączone są przegubami (6), zaś dowolne płyty dźwiękochłonno-izolacyjne (9) podwieszane są pośrednio na ramiączkach (7) na tulejach (8) do spodu ekranu, a bezpośrednio do krokwi (1). Dwudzielna ściąga (2) ma otwory (10), zaś wieszak (3) w dolnej swej części ma podłużny otwór (11). Lina (5) mocowana w uchwycie (4) wieszaka (3) ma ściągacze (5').

(1 zastrzeżenie)

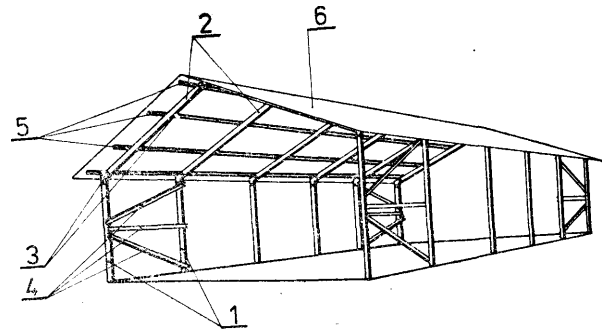

E04B W. 67771 17.12.1981
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Przemysłowego „Śląsk”, Katowice, Polska (Jan Jaroch, Halina Sywula).

Rozbieralna konstrukcja budowlana

Konstrukcja budowlana według wzoru użytkowego przeznaczona jest do wykonywania rozbieralnych zapleczy tymczasowych o różnym przeznaczeniu, szczególnie wiaty magazynu, garażu oraz innych obiektów.

Rozbieralna konstrukcja budowlana charakteryzuje się tym, że podstawowa rama nośna składa się z dźwigarów (1) i (2) przestawnego deskowania wielkowymiarowego, połączonych ze sobą za pomocą łączników (3) i stężonych w ścianach pionowych oraz w przekryciu dachowym dźwigarami (4 i 5) deskowania wielkowymiarowego o mniejszej wysokości w porównaniu do dźwigarów (1) i (2) i zaopatrzonej w otwory do łączenia z obudową ścian pionowych i pokryciem dachowym (6) (3 zastrzeżenia)

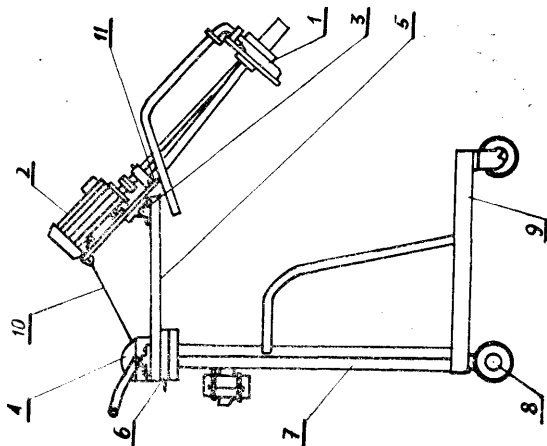
Dział F
MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F01D W. 67759 14.12.1981
Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego, Turzek, Polska Wojciech Kostrzewa, Jerzy Pakuła).

Przewoźna pompa mechaniczna

Przewoźna pompa mechaniczna, przeznaczona przede wszystkim do przetłaczania produktów spożywczych, składa się ze statywu (7), na którego górnej części znajduje się wysięgnik (5) z mechanizmem korbowym (4). Do wysięgnika (5) przymocowana jest wahliwie rama (11), utrzymująca silnik (2) oraz pompę wirnikową (1).

(1 zastrzeżenie)

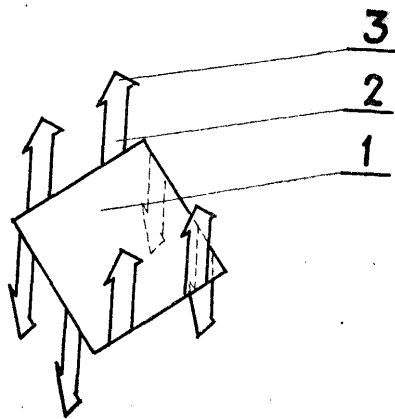
F16B W. 67799 21.12.1981
Bronisław Twardecki, Gliwice, Polska (Bronisław Twardecki).

Złącze elementów drewnianych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji niewidocznej dla użytkownika połączonych nią elementów.

Metalowe złącze, znajdujące zastosowanie zwłaszcza przy wykonywaniu boazerii, składa się z płaskiej płytki (1) i wsporników (2) zakończonych trójkątnym ostrzem (3). Płytkę (1) o kształcie czworoboku ma na każdym boku dwa wsporniki (2), przy czym wsporniki (2) pary przeciwległych boków płytki (1) wygięte są prostopadle do płytki (1) w kierunku przeciwnym do wsporników (2) drugiej pary boków płytki (1).

(1 zastrzeżenie)

F16K

W. 67764

15.12.1981

Fabryka Armatury, Olesno, Polska (Krzysztof Gołębiowski, Zbigniew Hałupka, Jerzy Skuła, Andrzej Wadowski, Leopold Nowicki).

Zawór zwrotno-zaporowy, zwłaszcza do instalacji wodociągowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zastępującej oddzielne zawory zwrotny i zaporowy, zespalającej w sobie dwie funkcje.

Zawór ma grzybek (2) z trzpieniem wsuwanym luźno w gniazdo wrzeciona (4), przy czym grzybek (2) przylega do gniazda korpusu (1), a wrzeciono (4) ma pokrętkę (6) i wkręcone jest do głowicy (3) zamykającej korpus (1). (1 zastrzeżenie)

F16G
B65D
F16B

W. 67803

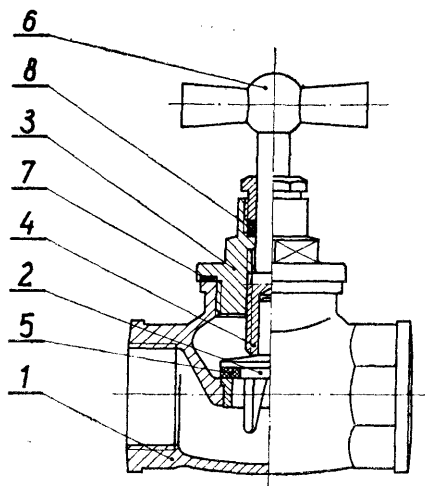
23.12.1981

Fabryka Samochodów Ciężarowych im. F. Dzierżyńskiego, Starachowice, Polska (Zdzisław Dziadura, Piotr Błasiński, Zygmunt Spytek, Jerzy Kowalski, Kazimierz Ciszek).

Zamek pasa, zwłaszcza do zapinania pokrowca obłachowania silnika

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia uciążliwości obsługi konstrukcji.

Zamek pasa składa się z płytkowej klamry (1) oraz skuwki (2) zabezpieczającej. Klamra (1) zaopatrzona jest w poprzeczne wycięcia (3), występ (4) zaczepowy oraz w otwór (5) ustalający. Występ (4) zaczepowy przebiega wzdłuż osi symetrii klamry (1) a jego swobodny koniec zwrócony jest w stronę otworu (5) ustalającego.

F16P
F15B

W. 67773

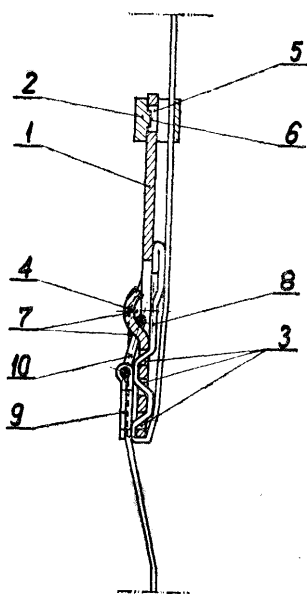
18.12.1981

Centrum Konstrukcyjno-Technologiczne Maszyn Górniczych KOMAG, Gliwice, Polska (Rajmund Klussek).

Mechaniczna osłona powierzchni tłoczyska silownika hydraulicznego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia wymiarów konstrukcji.

Osłona, zwłaszcza do obudów górniczych, wykonana z tworzywa podatnego w postaci harmonijki, według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że jej zwoje (2) ułożone są równoległe do osi (10) cylindra hydraulicznego silownika (11). (2 zastrzeżenia)

Ponadto klamra (1) ma w obszarze wycięć (3) wywinięte obrzeża wzdłużne, przy czym ich kierunek wywinięcia jest zgodny z wystawianiem występu (4) zaczepowego. Skuwka (2) zabezpieczająca ma występ (6) oporowy zorientowany po jej stronie wewnętrznej.

(1 zastrzeżenie)

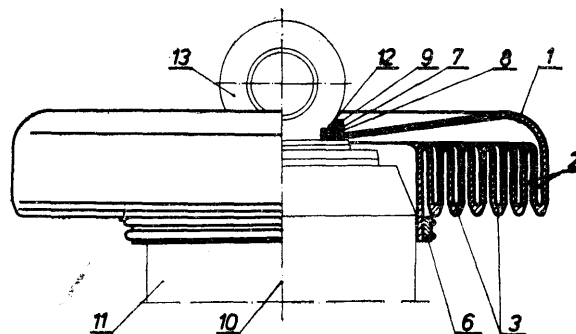

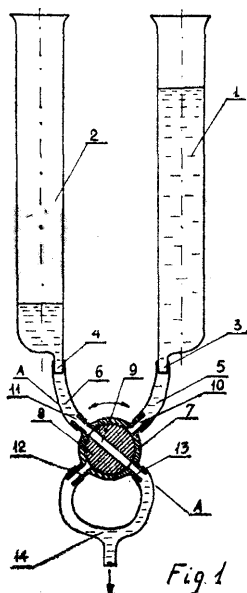
Fig 1

G01N W. 67758 14.12.1981

Zakłady Naprawcze Sprzętu Medycznego, Warszawa, Polska (Zbigniew Żurawski).

Aparat do pomiaru fizycznych właściwości cieczy, w szczególności moczu

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu i uproszczenia pomiaru.

Aparat stanowią dwa naczynia (1 i 2), które w dolnej części mają otwory (3 i 4) połączone przewodami (5 i 6) z zaworem składającym się z obudowy (7), wewnątrz której osadzony jest korek (8) z przelotowym kanałem (9). Obudowa (7) ma cztery otwory (10, 11, 12 i 13), z których otwory (10 i 11) połączone są z naczyniami (1 i 2), a otwory (12 i 13) połączone są z trójnikiem (14). (1 zastrzeżenie)

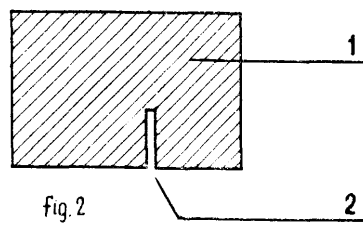
G04B W. 67774 18.12.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Automatyki i Urządzeń Precyzyjnych „MERA-PÓLTIK”, Łódź, Polska (Krzysztof Meckier).

Obudowa tarczy zegarów wiszących i stojących

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia uniwersalności obudowy oraz szybkości montażu w niej tarczy.

Obudowa ma dwa elementy nośne (1), korzystnie w postaci kolumn o podstawie płaskiej z rowkami (2) wyżłobionymi w ścianie bocznej od strony mocowania tarczy. (2 zastrzeżenia)

Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków opublikowanych w BUP Nr 20/1982

Nr zgłoszenia	Int. Cl.	Strona
1	2	3
224232	B21C	9
227547	C07C	19
228471 T	C03C	18
229667	H02M	48
230132	B22D	10
230133	C07F	22
230144	C10G	25
230157	G01R	44
230159	H03B	50
230161	C01B	17
230162	B01D	6
230163	B21H	9
230164	E06B	31
230165	G12N	25
230166	C01G	18
230167	H03B	50
230168	C08G	23
230175	E21B	31
230176	B65D	16
230178	E01D	29
230182	C09B	24
230183	C09B	24
230184	A22C	3
230185	G01N	44
230186	A23B	4
230187	E02D	29
230188	B22D	10
230190	H02M	48
230191	C08L	23
230192	H02M	48
230193	H03K	51
230194	H02M	49
230195	C08L	23
230196	B01F	7
230205	C07C	19
230215	A01C	1
230217	A24B	4
230219	H03K	51
230220	B01D	6
230221	G05D	41
230222	G05B	41
230223	G01N	44
230224	B28B	13
230230	H02M	49
230239	G06K	42
230240	F02P	33
230241	H02P	49
230242	D01H	27
230244	G01R	45
230245	C01G	18
230246	G01R	45
230248	E02D	29
230250	B65G	16

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
230251	H01B	46
~~230252~~	G01B	45
230253	B27K	13
230255	C09D	25
230257	B21J	10
230264	H01H	47
230265	E21D	31
230266	G01M	45
230268	E21D	31
230270	C01B	17
230273	G01R	45
230274	C22B	26
230275	C22B	26
230276	C09B	24
230277	H01H	47
230279	C08H	22
230280	F16B	33
230283	G08C	43
230281	D06L	28
230284	B23K	11
230285	H04N	53
230286	G01K	46
230287	B60N	14
230288	B60N	15
230290	G01L	46
230297	C03C	18
230298	B62D	15
230299	F27D	36
230300	F25B	35
230301	B65G	17
230303	H05B	53
230305	C08G	23
230306	G05B	41
220307	B63H	15
230308	H01P	47
230309	G01R	39
230313	G01G	37
230315	B01J	7
230316	A61B	5
230325	G01N	38
230326	D01F	27
230327	F23N	35
230330	C04B	19
230331	B07B	8
230333	H03K	51
230338	B25B	12
250347	B01D	7
230349	D06M	28
230351	A01B	1
230352	E21D	32
230354	C08L	23
230355	F24F	35
230356	G01N	43

1	2	3
230358	B65H	17
230359	B41F	14
230365	H02P	50
230368	H01B	47
230371	C07C	42
230381	G01R	39
230382	B63B	15
230383	B02C	8
230384	G 1M	38
233085 T	C04B	40
233223 T	B03D	8
233401 T	B23Q	11
233485 T	E04B	29
233643	B29D	13
233705	A61M	5
233934 T	B32B	14
233935 T	H05B	53
233938 T	G05D	42
233939 T	C11B	25
233948 T	G01N	38
233949 T	A62B	5
233951 T	G01S	39
233956 T	G01F	37
233957 T	A23K	4
233958 T	C22C	26
233963 T	B29J	14
233971 T	B25B	12
233982 T	G01G	38
233988 T	B60C	15
233989 T	B03B	8
233992 T	E04B	30
234001 T	D06F	27
234009 T	C07D	20
234010 T	C07D	20
234011 T	B21C	9
234012 T	C02F	40
234013 T	F21L	35
234015 T	A01F	1
234021 T	F16K	34
234022 T	C30B	27
234042 T	A23J	4
234048 T	G01N	39
234052 T	H04H	52
234053 T	B28B	13
234054 T	H04J	52
234055 T	H04L	52
234056 T	G01B	36
234063 T	C25C	26
234065 T	C08L	24
234082 T	B01J	7

1	2	3
234093 T	F41B	36
234096 T	B65G	16
234266	C21C	26
234278	A01N	2
234382 T	H01J	47
234487	G05F	42
234495 T	C09K	25
234728	C06B	19
234774	B01J	7
234804	F16H	34
234848	F16F	34
234915	C07D	21
234936	A47G	5
234962	C07D	21
235049	C07D	21
235052 T	D21C	28
235053 T	B21C	9
235082	C21D	26
235096	C10L	25
235118	A01N	2
235138	B22C	10
235177	A63C	6
235213	A22C	4
235247	A01N	2
235249	C01B	18
235272	E01B	28
235287	A01N	2
235313	C07C	20
235322	B23K	11
235329	C07H	22
235330	E01B	29
235364	E21C	31
235387	F02M	32
235388	A01N	3
235389	C07D	21
235396	C07D	22
235398	B23Q	12
235454	C07C	20
235460	A01N	3
235575	F02N	33
235644	E04H	30
235799	G08G	43
235972 T	G01F	37
236117	H02M	49
236157 T	E05C	30
236158	C04B	19
236159	C04B	19
236183	G01S	40
236287	F16Ç	34
236462	B24B	12

Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów użytkowych opublikowanych w **BUP** Nr 20/1982

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	S
67625	B65D	57
67732	B23Q	55
67737	B65H	58
67756	E04B	60
67757	A63F	55
67758	G01N	62
67759	F04D	60
67762	B65S	58
67764	F16K	61
67765	B22C	55
67766	A01B	54
67767	B25B	56
G7768	C23C	59
67769	B26D	56
67770	B26D	56

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	8
67771	E04B	60
67772	A01K	54
67773	F16P	61
67774	G04B	62
67779	D04B	59
67780	B65D	57
67781	B25D	56
67799	F16B	60
67800	B66C	59
67802	B29C	57
67803	F16G	61
68152	B65D	58
68456	A47B	54
68459	A22C	54

SPROSTOWANIA

Nr BUP	Strona	Numer zgłoszenia	Jest	Powinno być
7/1982	52	P. 227959	P. 227959 T	P. 227959
26/1981	77	W. 66457	Krajowy Związek Spółdzielni Chemicznych „Chemix”, Ośrodek Technologii Gumy, Szczecin, Polska	Spółdzielnia Pracy Wytwórczo-Uslugowa „Domet”, Łobza, Polska
26/1981	13	P. 229927	Politechnika Łódzka, Łódź, Polska	Politechnika Łódzka oraz Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Dziewiarskiego, Łódź, Polska
6/1982	63	W. 66889	Marek Trubiński	Marek Trzebiński

SPIS TREŚCI

I. Wynalazki

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie	1
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	6
Dział C - Chemia i metalurgia	17
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo	27
Dział E - Budownictwo; Górnictwo	28
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	32
Dział G - Fizyka	36
Dział H - Elektrotechnika	46
Wykaz numerowy zgłoszeń wynalazków	63

II. Wzory użytkowe

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie	54
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	55
Dział C - Chemia i metalurgia	59
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo	59
Dział E - Budownictwo; Górnictwo	60
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	60
Dział G - Fizyka	62
Wykaz numerowy zgłoszeń wzorów użytkowych	65

KOMUNIKAT

KOMUNIKAT

**URZĄD PATENTOWY
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

i n f o r m u j e,

że dwutygodnik pt. „Biuletyn Urzędu Patentowego” jest drukowany w różnych drukarniach na terenie kraju i może on docierać do zainteresowanych nie w kolejności numerów.

W wypadkach takich prosimy o nieinterweniowanie w Oddziałach PP „PRASA-KSIĄŻKA-RUCH”.